Bugün 12 sahife

3 üncüde: Güzel san'atlar: Ecnebi müzisyenleri imtihana çekerken... *Peyami Safa*

5 incide: İlk yirmi üç temmuz *Kâzım Nami*

Ankara mektubu *Mekki Said*

7 incide: Askerlik bahisleri *A. D.*

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4740

İSTANBUL — CAĞALOĞLU

Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246

Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Cumartesi 24 Temmuz 1937

Çok heyecanlı bir film seyretmek ister misiniz?

M. Turhan Tanın

«Viyana Dönüşü»

adlı eserini okuyunuz.

Orada koca bir tarihi devrin sahne sahne, perde perde akışını göreceksiniz, sürekli heyecanlar içinde kalacaksınız.

"Müslüman partisi" teşebbüsüne karşı

Ümid etmek isteriz ki Türkiye ile iyi geçinmesi kendi menfaati iktizasından olan Suriye dahi Hatayda siyaset namına dinle iş görmeğe çalışmak gibi oyunlara iltifat etmekten hazer eder.

Hatayda bazı müfsid politikacıların fikir ve ahlâkları zayıf bazı kimseleri avlamak suretile teşkilini tasavvur ettikleri «müslüman partisi» yirminci medeniyet asrının şeref ve haysiyetine havale edilmiş bir darbe mahiyetini haiz olduğu cihetle böyle bir tasavvur filhakika fiil ve icra mevkiine çıkarılmış bile olsa hiçbir hüküm ve ehemmiyeti olmıyacak olmasına rağmen bugün de onun üzerinde ısrar etmekten kendimizi alamıyoruz. Böyle bir partinin Hatay için kurulan nizam üzerinde hiç bir tesiri olamaz. Çünkü Hatay nizamı evvelâ o ülkenin taşına toprağına sari Türk çokluğu esasına dayanır. Sonra da dahilî idaresinde müstakil Hatay idaresinin bu Türk mahiyetine diğer insanlar dinleri itibarile değil, ırkları ve milliyetleri bakımile katılır. Buna göre Hatay çevresinde müslüman partisi diye dini bayrak ittihaz etmiş bir partinin yeri yoktur ve olamaz. Nitekim orada hıristiyan partisi de olamaz.

Herkes serbest değil mi, olsa ne lâzım gelir denilemez. Çünkü din üzerine müesses manasız bir parti Hatay nizamının hem ruhile, hem manasile tezad teşkil eden bir cehalet olur. Cehalete ise, ve levki hürriyet aşkile olsun, revac ve itibar verilemez. Din gibi mukaddes bir maddeyi, bazı safdil halkın şaşırtılıp avlanması hesabına, siyaset aleti yapmak istiyenlerle karşılaşırsak Milletler Cemiyeti bunu asla kabul edemez, ve derhal iptal ettirir. Çünkü en yüksek derecesinde siyasî bir mesele olan Hatay nizamında dine oynatılabilecek hiçbir rol yoktur.

Kaldı ki böyle bir tasavvur esasen fesada mebni olmak hasebile bunu evvelâ Türkiye kabul edemez, saniyen Hatayın akılları başlarında Türk halkı hoş göremez. Umud etmek isteriz ki Türkiye ile iyi geçinmesi kendi menfaati iktızasından olan Suriye dahi Hatayda siyaset namına dinle iş görmeğe çalışmak gibi oyunlara iltifat etmekten hazer eder. Din namına irtikâb olunacak fesad, yerinde sökmiyecek bir oyun olduktan başka gide rek Türkiyeyi, Fransayı ve Suriyeyi rahatsız edecek bir hareket olur. Biz dine oynatılan fena rollerin hepsini ve her çeşidini bizzat kendi tarihimizde yaşıyarak görmüş ve bundan dolayı yeni devrimizde dini bu fesad aletliğinden kurtarark onu yüksek mevkiine iade ile lâyikliği kabul ve ilân eylemiş bir millet olduğumuz için bizim karşımızda din üzerinde siyaset hokkabazlığı oynanamaz. Türkçesi böyle oyunlara asla müsaade edemeyiz. Lâyik Türkiyenin şiarı budur ve bu olacaktır. Şüphemiz yoktur ki lâyik Fransanın şiarı başka türlü olacak değildir.

Hatayda hiç yeri yurdu olmıyan bir müslüman partisi kurmak istiyenlerin bununla hangi maksadları takib edeceklerini şöyle bir düşünelim:

1: Hataydaki tabiî ve bedihî Türk çokluğunun Türkiyeye ve Atatürk Türkiyesine sevgileri malûmdur. Hatay meselesi Milletler Cemiyeti Konseyince bizce de kabul olunan bir şekilde halledilmiş olduğu için hissiyata taallûk eden bu sevgiyi açık ifade etmekte artık hiçbir mahzur yoktur. Ve zaten Hatay meselesinin hallinde amil olan kuvvet bu sevgi duygusundan daha kuvvetli olarak ırk birliğine istinad eder. Bu tesir altında Hataylılar Türkiye Cumhuriyeti inkılâbarından bazılarını açıkça benimsediler. Yer yer şapka giydiler ve yeni Türk alabesini kabul ettiler.

Amma orada şapka giymeği havsalarına sığdıramıyan bazı cahil yobazlar vardır ve yeni Türk harflerinden hoşlanmıyan ayni kimseler eksik değildir. Bazı müfsidlerin Hatayda teşkilini tasavvur ettikleri müslüman partisi evvelâ bu kısım ahilleri kazanarak bu şirzime ile Türkiye Cumhuriyetine karşı açık veya zımnî bir husumet cephesi almış olacaklar ve Hatay Türkleri arasına tefrika düşürmetemine çalışacaklardır. Bu bir dolabır, fakat siyaset değil. Öyle bir oyunun anlanmasını ne Hatay Türkleri kabul eder, ne de Türk ve Fransız Cumhuriyetleri ona müsaade ederler.

2: Müslüman partisi din namına açılmış bir bayrak olacağı için onun altına ırk ve milliyet farkı olmaksızın bütün müslümanlar çağırılmış olacaklar, ve toplanacaklardır. Türk çokluğuna müstenid Hatay nizamında böyle müşterek din bağile birleştirilmiş bir kalabalığın yeri yoktur. Yoktur amma müslüman partisini kuranlar bu fesadcı teşebbüsle Hatay nizamını karıştırmış olacaklarını hesaba katmış bulunuyorlar. Bu, manasız olduğu kadar neticesiz bir harekettir de. Ergeç bu fesad tertibi bozulur, ve herşey Cenevre Konseyinin çizdiği hatlar dairesinde tabiî ve makul çerçevelerine döner. İyisi mi fesada şimdiden müsaade etmemek ve din üzerine kurulu bir partinin hür ve müstakil Hatayda yeri olamıyacağını gene şimdiden açık ve yüksek söylemek muvafıktır. Din herkesin kendi mabedinde, meselâ camisinde, kilisesinde, havrasında Allahla kendisi arasında bir vicdan işidir, onun siyaset mahşeri olan millet meclisi divanında yeri yoktur.

Hatay meselesinde hakkı ve hakikati hal ve mevkie hâkim kılmak için sarfolunan bunca ciddî emekler, günün birinde ötekinin berikinin kuracakları türlü oyunlarla iskambil kâğıdlarından şatolar gibi yıkılıp gitmek için değildir. Hatayda Türk ekseriyetine ve milliyetler esasına müstenid hususî ve müstakil bir idare kurulması sarahat ve kat'iyetle taayyün etmiştir, ve orada yürüyecek olan iş de işte yalnız ve sadece bundan ibarettir.

YUNUS NADİ

Şaşılacak bir ukalâlık nümunesi

Dün şehrimize gelen Durieux garib bir beyanatta bulundu

Sabık delege, Hatayın yeni rejimini beğenmemekte hâlâ ısrar ediyor

M. Durieux dün vapurda muharririmizle görüşürken

Fransanın Napoli konsolosluğuna tayin edilen ve mezunen Parise gitmekte olan Hataydaki sabık Fransız delegesi M. Durieux karısı ve kızile beraber dün akşam Providence vapurile Beyruttan şehrimize gelmiştir. Yeni vazifesine başlamak üzere Hataydan artık - ve nihayet - kat'i surette ayrılan Durieux dün vapurda kendisile görüşen bir arkadaşımıza, bizce ötedenberi malûm fikirlerini, bu defa da şifahen tekrar etmiştir:

«— Evvelâ şunu söyliyeyim ki Hatayda vaziyet tamamile normaldir; ve her tarafta tam bir sükûnet hüküm sürmektedir.»

Fakat işte M. Durieux'nün hazmedemediği asıl mesele: Sancağın yeni rejimi. Bir zamanlar çok çetin safhalara giren bu karışık dava Fransa ile Türkiye arasında bugün hallolunmuş bulunuyor. Anlaşmanın musaddak nüshaları Paris sefirimizle Fransa Hariciye Nazırı arasında henüz teati edildi. Artık işin bu cephesinde olsun biraz sükûnet istemek hakkımız olurdu. Fakat bakınız - sözü dinlenmeğe değer bulunursa - M. Durieux neler söylüyor:

«— Hatayın yeni rejimine gelince bu idare Hatayın hakikî vaziyetile mütenasib değildir. Hatayın vaziyeti hususî mahiyeti haiz bulunmaktadır. Hatayda Türkiyede olduğu gibi ne medenî kanun, ne müsavi vatandaşlık hukuku, ne de mütenasib bir ekseriyet vardır. Bu itibarla, şimdiye kadar Osmanlı İmparatorluğunun kanunlarile idare edilen ve hiçbir yenilik görmemiş olan Hatayda rejimin değişmesi bir mecburiyetti. Ancak bu değişiklik, benim şahsî kanaatime göre,

[Arkası Sa. 7 sütun 3 te]

Durieux, Antakyada da muhabirimize beyanatta bulundu

Antakya — Temmuz 937

On dört senedir Hatayda Fransayı temsil eden meşhur delege M. Durieuxnün Antakyada son günü.

Dalgalarında akşam düzgârının ıslıklar çalarak oynaştığı, sazlı kıyıları yalıyarak telâşlı bir yolcu hırçınlığile akıp giden Asi nehrinden yorgun bakışlarını çeviren yeni Napoli yolcusu, «Hataydan ayrılırken duygularınızı öğrenmek isterdim» sualime, koltuğuna biraz daha yaslanarak, ağır ağır, şöyle cevab veriyor:

«— Evvelâ, geçirdiğimiz mücadele, daha doğrusu harb günlerinde beni bir hayli hırpalamak istemiş olan İstanbul gazetelerini, hele Cumhuriyeti, inanmanızı rica ederim ki, bugün hoş görüyorum. Onlara karşı kalbimde en küçük bir husumet ve kinden eser yoktur.

Duygularım ve düşüncelerime gelince; ben bunları Cenevredeki müzakerat esnasında, tam bir buçuk ay, bilhassa Türk murahhaslarına uzun uzadıya söyledim. Gene, hem de bu sefer Türk efkârı umumiyesine ilk defa söylememi istiyorsanız, derim ki; Sancağa aid hususatta Türkiyeye verilen malûmat, bahusus rakamlar ve istatistikler haddinden çok fazla büyütülmüş, şişirilmiştir ve Türkiye nasılsa bunlara inanmıştır.

[Arkası Sa. 7 sütun 4 te]

Ispanya ihtilâli

Milliyetperverler dün Madridi ve Barselonu bombardıman ettiler. Telefat ve hasar mühimdir

Rabat 23 (A.A.) — Radio Verdad, bildiriyor:

Brunete mıntakasında her taraftan nasyonalistlerin taarruzuna uğrıyan hükûmetçiler, gitgide müşkülleşen bir vaziyette bulunmaktadırlar.

Aragon cephesinde Albarracin mıntakasında harekât süratle inkişaf etmektedir. Noguera ve Tranacastilla'nın işgalinden sonra nasyonalistlerin ileri hareketleri durmayıp devam etmiştir.

Barselon bombardıman edildi

Barcelona 23 (A.A.) — Şehir, asilerin bir harb gemisi tarafından bombardıman edilmiştir. Hasaratın çok mühim ve telefatın fazla olduğu söylenmektedir.

Madridin bombardımanı

Madrid 23 (A.A.) — Nasyonalistlerin, topçu kuvvetleri, Madridi bombardıman etmiştir. Metropoliten istasyonlarından birinin methaline bir obüs düşmüştür.

[Arkası Sa. 6 sütun 4 te]

Rippentrop

Kendi kendimizi tenkid:

Füzulî bir haber

Dünkü akşam gazetelerinden biri hükûmetçe İstanbul Elektrik şirketinin satın alınmasına esas itibarile karar verildiğini yazdıktan sonra tesisat bedelinin nasıl ödenilmesi düşünüldüğü hakkında da bazı malûmat vermektedir. Bu malûmata göre, muhakemesi cereyan halinde bulunan vergi kaçakçılığının iki buçuk milyon lira olduğu anlaşılan mevzuu gûya bu dava neticelendikten sonra hükûmetçe şirketi satın almıya esas sermaye olarak karşılık tutulacak ve tesisatı satın almağa bu miktar yetmezse o zaman hükûmet yalnız üst tarafını ödiyecekmiş.

Bu haberin tamamen füzulî olduğunu söylemekte tererddüd etmeyiz. Türkiye Cumhuriyeti hükûmeti cereyan halinde bulunarak nasıl biteceği bugün için mahkemece bile bilinmiyen bir davanın neticesini şimdiden müsbet sayarak bunun üzerine hesab kurmağa tenezzül etmiyecek kadar yüksek bir idarenin mümessilidir. Türkiye Cumhuriyeti kimsenin malını dolaşık hesablarla elde etmeği düşünmiyecek kadar ciddî bir hükûmetle idare olunur.

Eğer alınacaksa Elektrik şirketinin satın alınması başka bir meseledir, cereyan halinde bulunan dava başka bir meseledir. İki meselenin birleştirilmesi Cumhuriyet hükûmetinin mes'ul erkânından hatta bir tekinin dahi zihninden geçmediğinden biz en kat'i surette eminiz.

Refikimizin sütunlarına da yanlışlıkla geçtiğinden şüphe etmediğimiz bu muhabir telefonunu, millî haysiyetimizle tearuz teşkil eden bu haberi tamamile yersiz ve tamamile füzuli bir fazla gayret saymak lâzımdır.

* *

Pek yakında:

İstanbulun Taşları

***Yazan:* M. Turhan Tan**

Büyük Gün: Lozan

Meydan muharebelerini olduğu gibi Lozandaki siyasî cidali de Dâhiyane idare etmiş olan BÜYÜK ŞEF ile Ondan aldığı irşadlarla Avrupa diplomatlarını mat eden İSMET İNÖNÜ

19: Mayıs: 1919, Atatürkün Samsuna ayak bastığı gündü. O gün, yeni bir devrin temeli atıldı. Millet, matem içinde çırpınan millet o temeli atan ele - olanca şuurile, güvenile - sarıldı, matemden ve ümidsizlikten sıyrıldı, kurtuluş yolunda - kahramanlıklar göstererek, harikalar yaratarak - yürümeğe koyuldu. Atatürk - güneş kadar parlak bir meşale gibi - önde, Türk milleti - tek bir cazibeye tutulmuş muazzam bir kütle biçimile - onun ardında yürüdü, Erzurum kongreleri adını taşıyan tarih merhalelerini aştı, İnönü ve Sakarya abidelerini tarihin göğsüne dikti, Dumlupınar şahikasını yarattı, Mudanya menziline ulaştı.

Bu yürüyüş, köhne tarihe parmak ısırtan ve yepyeni bir tarih hazırlıyan muhteşem bir akıştı. Türk milleti aleyhine kurulan açık ve kapalı düzenler, o milleti yok etmek düşüncesile harekete geçen ordular, ayni emelle el ve dil birliği yapmış görünen kudretli ve heybetli teşekküller bu akışın tahammül olunmaz şiddeti ve savleti önünde birer birer yıkılmış, tarümar olmuş, acze düşmüş ve küreye sığmıyan koca bir husumet âlemi Mudanyada dizüstü gelip âman dilemişti.

[Arkası Sa. 2 sütun 1 de]

Filistin hakkında yeni bir karar

Manda Amerikaya teklif edilmiş

Taksim projesi aleyhinde Suudî Arabistanında da dün büyük nümayişler yapıldı

Vaşington 23 (A.A.) — Hull, Amerika birleşik devletlerinin Filistin üzerinde bir mandayı kabule âmade olduğu hakkında İngiliz menabiinden verilen haberler etrafında kat'i beyanatta bulunmaktan imtina etmiş ve yalnız şunları söylemiştir:

«— Bu, olsa olsa, nazarî bir düşünüştür, yoksa kat'i bir teklif değil.»

Hükûmet mehafilinde söylendiğine göre, Vaşington üzerine bir manda almak istememektedir. Esasen Amerika birleşik devletleri daha 1920 de bir mandayı reddeylemişti. Buradaki kanaat mandanın muvakkat bir hal sureti olduğu ve bunu istiklâlin takib etmesi lâzım geldiği merkezindedir. Bu suretle, Irak, Lübnan ve Suriye istiklâllerini almış bulunmaktadır. Amerika birleşik devletleri, manda kabul etmiyecektir. Filistin meselesini şayanı memnuniyet bir şekilde halletmek, manda sistemini icad etmiş olan devletlerin vazifesidir.

Filistinin taksim projesi aleyhinde nümayişler

Medine 23 (A.A.) — İbnissüud'un idaresinde bulunan Arabistanın bütün şehirlerinde bugün Filistinin taksimi plânı aleyhinde protesto nümayişleri yapılmıştır.

Bir banka direktörünün evinde bomba ve mühimmat deposu bulundu

Amman 23 (A.A.) — Bir Arab bankası direktörünün evinde bir bomba ve mühimmat deposu meydana çıkarılmış olduğundan zabıta, bu bankayı kapamış ve müdür muavinn tevkif etmiştir.

Direktör, hudud harici edilmiştir.

Tifo salgınına karşı yeniden tedbirler alınacak

Dün Ankaradan gelen Hıfzıssıhha U. Müdürünün riyasetinde mühim bir toplantı yapıldı

Dünkü toplantıda bulunanlar

Tifo salgınına karşı tedbir almak üzere, Hıfzıssıhha meclisi yirmi gün kadar evvel şehrimizde Sıhhiye Vekili Refik Saydamın riyasetinde bir toplantı yapmıştı. Salgına mâni olmak için o vakit birçok tedbirler alınmış olmasına rağmen, tifo bugüne kadar eksilmemiş, bilâkis günlük vukuat 15 ten 27 ye kadar çıkmıştır. Vaziyetin böyle tehlikeli bir

[Arkası Sa. 6 sütun 3 te]

Şanlı bir hatıra

Ruslar büyük bir azimle ilerlemeğe uğraşıyorlar

İki taraf topçusu arasında da ateş başlamış, şiddetle devam ediyordu

Yazan : Mütekaid General Halil Sedes

— 5 —

Muharebenin daha ilk devresinde yani taarruzun durduğu sıralarda; nihayet Osmanlı müdafaa kuvvetinin ehemmiyetini anlı an General Şildner-Şuldner, saat 7 de 9. kolordu komutanlığına:

«19. alaydan henüz hiçbir haber alamadım. Bu yüzde düşman şiddetle mukabele ediyor. Bir an evvel imdad gönderilmesini rica ederim» haberini ulaştırdı. Fakat Generalin dilediği imdadın çarçabuk gelip muharebeye iştirak etmesine zaman ve imkân yoktu.

Vlodga alayının bozulup geri çekildiği sıralarda Kleinhauz müfrezesinden birbiri arkasından iki haber alındı. Bu haberler o tarafta da yapılan muharebenin iyi netice vermemiş olduğunu bildiriyordu. Bunun üzerine General Şuldner saat 9 1/2 ta Baron Krudner'e:

«19. alaydan aldığım haberlere göre; bunun da, düşmanın kuvvetli topçu ateşlerile karşılaştığı anlaşılıyor. Bütün ihtiyatlarımı muharebe hattına sokmuş olduğum halde; zapt ve elde ettiğim Osmanlı müdafaa hatlarını yeniden bırakmak ve ilk mevzie çekilmek zorluğunda kalıyorum. Burada mevcud 4 bataryamın ateşleri himayesinde 19. alayın gelmesini bekliyeceğim. Subay ve erce pek fazla zarara uğramış olduğumuzdan hücumu kat'iyyen tekrar edemem. İmdad ve sıhhiye memur ve eşyası yetiştirilmesini rica ederim. Top cepanesi de bitmek üzeredir» haberini gönderdi.

Az zaman sonra da:

«Şimdi 19. alay komutanının telef olduğu haberini aldım. Orada da zayiat pek fazladır. Alay ileri gidemiyor; imdad gönderilmesini rica ederim. 17. Arkancel alayının komutanı da ölenler arasındadır» demiştir.

Nihayet 19. alayın kavuşmasını bekliyemiyerek saat 11 de General Şildner-Şuldner bütün kuvvetlerile geri çekildi.

Griviça cihetinde vuku bulan muharebenin cereyanı şekline gelince:

19. Kostroma alayile 1 batarya ve 2 Kazak süvari bölüğünden müretteb bulunan Kleinhauz müfrezesi 20 temmuz sabahı saat 6 ya doğru Griviça sırtlarına doğru ilerlediği sıralarda Osmanlı topçusunun ateşine uğradı. Rus bataryası da mevzie girerek mukabeleye başladı.

Kostroma alayı, bütün erleri çanta ve kaputlarını Griviça köyü yakınlarında bıraktılar ve ağır yükten kurtulan Rus erleri daha seri bir surette ilerlemeğe koyuldular.

Rus alayı muharebe nizamı alırken iki taraf topçusu arasında ateş şiddetle devam etti. Ruslar Osmanlı bataryasından 2 topu körletmeğe muvaffak oldular. Hatta Osmanlı bataryası ateşi de kesti. Ancak bunun yerine Karabayırdaki ihtiyat bataryalarından biri işe girişti. Ruslara yan ateşile cevab vermeğe başladı.

Büyük bir azimle ilerliyen Rus alayına karşı Osmanlılar şiddetle mukabele eyledikleri ve Ruslara pek çok zayiat verdirdikleri halde düşman asıl hattın önünde bulunan birkaç avcı siperini elde etti. Fakat bu saldırışta alayın albayı Kleinhauz telef oldu. Müfrezenin komutasını batarya komutanı deruhde etti. Esasen kısa zamanda müfrezede büyük rütbeli yalnız 2 binbaşı kalmıştı. Bu iki binbaşı, birçok zayiata uğrıyan ve birbirine karışan bölüklere yeniden azçok çekidüzen verdiler ve birisi sağdaki, öteki de soldaki bölüklerin komutasını üzerlerine aldılar.

Saat 8 de alay tekrar taarruza geçti. Bu defa 1. 2. taburlar müdafaa hattının doğrudan doğruya yüzüne saldırdılar. Griviça'dan geçen 3. taburla bunun sağ yanını saracak surette ilerledi. Ayni zamanda arazinin elverişli olmasından istifade ederek Rus süvarisi de hücuma kalktı.

Osmanlılar, bu zorlu hücuma dayanamadılar; karışık bir surette Plevneye doğru çekilmeğe başladılar.

Bu tarafta, yukarıda sözü geçmiş olduğu veçhile; Osmanlıların Ahmed Hıfzı Paşa kom..tasında 1. ve 2. sınıf Redif Simav ve 2. ordu 2. Nişancı taburlarile bir bataryadan müretteb bir müfrezeleri vardı.

Karargâhça müdafaa hatının tahkimi emrolunmuştu. Kazılacak siperlerin yerlerini tayin ve tesbit için kurmay albayı Tevfik Bey de buraya gönderilmişti. Fakat vaktin dar ve askerin yorgun ve gece de yağmur yağmış olmasından bu emir pek de yerine getirilemedi. Binaenaleyh müfreze işgal ettiği müdafaa çizgisine tam yerleşmiş sayılamazdı.

Öte taraftan daha ilk topçu ateşlerinde müfreze komutanı Ahmed Hıfzı Paşa yaralandı. Bunun komutasını piyade alayı komutanı yarbay Hüsnü Bey üzerine aldı. Fakat az zaman sonra Hüsnü Bey de ağır surette yaralandı. Hüsnü Beyden sonra komutayı deruhde eden Nişancı taburu binbaşısı Azmi Efendi de ağzından pek ağır surette mecruh olduğundan müfrezede emir ve komuta karıştı.

Bu sebebler, hele sağ yanda bulunan 1. sınıf Redif Simav taburunun dayanmak heves ve kuvvetini kırdı. Önce bu taburun birkaç bölüğü yerlerini bırakıp geriledilerler.

Bununla beraber müfrezenin sıkışık vaziyetini gören Osman Paşa, bunu takviye için albay Said bey komutasında; (2. Ordu 6. Redif Çorum alayı komutanı) 1 1/2 taburluk imdad gönderdiği gibi, ayni zamanda da Barabayırdaki bataryalarla düşmanı anfilat ateşine aldırdı.

Gönderilen imdad yolda ve muharebe hattına bir kilometroya yakın bir mesafeye varmışken; Simav taburu komutanı kolağası Rıza Efendinin geri giden bölükleri yüz ileri ettirmek için; boru ile verdirdiği «Yüz geri!» işareti, maneviyatı sarsılmış olan taburun öteki bölüklerince yanlış anlaşıldı. Bunlar da müdafaa hattını bırakarak ricat etmeğe basladılar.

— Sonu var —

Büyük Gün: Lozan

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Lozan, işte bu vaziyeti tesbit eden, tarihe geçiren, dört yıl süren bir mücadeleyi sulha bağlıyan, eski devri kapayıp yeni devri -resmen- açan, Türk milletinin ruhundan doğmuş Türkiye devletini bütün dünyaya kabul ettiren muahedenin adıdır. Lozan denilince, Atatürkün dehasına yeni ve eski dünyanın boyun eğdiği, Millî Savaşın siyasî cephede de muzaffer olduğu günü hatıra gelir. 24: Temmuz: 1923 tarihi zihinlerde, gönüllerde, vicdanlarda sarsılmaz bir hayatiyetle yaşıyor.

Lozan zaferi, gerçi İnönü, Sakarya ve Dumlupınar zaferlerinin tabiî bir neticesidir. Fakat gene o zaferler gibi binbir güclüğe galebe edilerek, binbir engel aşılarak kazanılmıştır. Atatürk, tıpkı millî mücadele tarihini süsliyen büyük savaşlarda olduğu gibi bu siyasî cidali de dâhiyane idare etti, onun irşadile hareket eden İsmet İnönü, aldığı ilhama yakışan bir azimle Avrupanın yıllanmış diplomatlarını mat edip yendi ve Lozan gününü vücude getirdi.

Aradan on dört yıl geçmesine rağmen o günün ruhumuzda uyandırdığı sürur ve gurur dipdiri ve taptaze duruyor. Nitekim asırlar ve asırlar geçince de o tazelik mahfuz kalacak ve Lozan günü Türk kalbini mes'ud bir heyecanla titretecektir.

Lozanı bize verenlere sayısız minnet, sayısız şükran sunarız.

KÜLTÜR İŞLERİ

Yedi köyde yeni mekteb açılacak

Belediye Daimî Encümeni, Maarif idaresinin gösterdiği lüzum üzerine ders senesi başından itibaren yeniden yedi köyde birer mekteb açılmasına karar verilmiştir. Açılacak mektebler şunlardır:

Çatalca kazasında Gökçeli, Tarna, Lazarı, Silivri kazasında Çeltik, Şile kazasında Ubeyli, Karamandıra, Sarıyer kazasında Kısırkaya köyleri.

Bu mekteblere aid ders levazım ve vasıtaları da mekteblerin açılma zamanına kadar tedarik edilecektir.

Şehir mekteblerine tayin edilecek muallimler

Maarif Vekâletinin evvelce vermiş olduğu bir karara göre, erkek ve kız muallim mektebleri mezunları, ikişer sene köy mekteblerinde vazife görmeğe mecburdurlar. Ancak bu macburî vazifenin ifasından sonra şehir mekteblerine tayin edilebilirler.

Maarif müdiriyeti bu karara tevfikan iki sene evvel köy mekteblerine tayin edilmiş olup da bu mecburî vazifeyi ifa etmiş olan muallim mektebleri mezunlarına birer mektub göndererek arzu ettikleri takdirde bu ders senesi başından itibaren şehir mekteblerine tayin edilebileceklerini bildirmiş ve arzu edenlerin isimlerini bildirmelerini istemiştir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Millî mahsulün sürümünü artırmak

Kısa ilânları meccanen neşredeceğiz

Millî istihsalâtın mümkün olduğu kadar halkımız arasında fazla sürümüne bir yardımda bulunabilmek, bu suretle dahilî piyasamızı daha fazla canlandırabilmek için çok kısa olmak şartile millî mahsul ilânlarının meccanen gazetemizde neşredileceğini ilân etmiştik.

Gayemiz millî mahsul istihsal eden müstahsili veya millî mahsul satan tüccar ile müstehliki birbirine tanıtmak, millî mahsul üzerinde kolaylıkla iş yapmalarını temin etmek ve gayet tabiî olarak da millî mahsulün sürümünü artırmak idi.

Memleketimizin birçok yerlerinde öyle nefis millî mahsuller yetişir ki birçok müstehlik bunları bilmez, bilse de bu işlerle uğraşan tüccarı tanımadığı için sipariş yapamaz. Gayemiz bu gibi engelleri ortadan kaldırmak ve memleketin bütün millî mahsullerini doğrudan doğruya halkımıza tanıtmaktır.

Bu kısa ilânlar şöyle olmalıdır:

Filân yerde filân ticarethane filân bankanın şubesine kendi hesabına yatırılacak şu kadar paraya mukabil şu kadar ve şu cins malı en geç şu kadar gün zarfında teslim etmeği taahhüd eder.

Taahhüdlerini ifa etmek müstahsilimizin veya tüccarımızın bir namus borcu olduğu gibi ayni zamanda bir vatan borcudur. Çünkü mesele millî mahsulün sürümünü artırmaktır.

İlân (Cumhuriyet) gazetesi idare müdiriyeti adresine gönderilmelidir.

MÜTEFERRİK

İstatistik umum müdürü Parise gitti

Başvekâlet İstatistik umum müdürü Celâl, Ankaradan şehrimize gelmiş ve Pariste toplanacak nüfus kongresine iştirak etmek üzere şehrimizden hareket etmiştir.

İktısad Vekili, Başvekilimizle görüştü

Şehrimizde bulunan İktısad Vekili Celâl Bayar dün öğle üzeri Heybeliadaya giderek Başvekil İsmet İnönüne mülâki olmuştur.

Celâl Bayar çarşamba günü şehrimizden Zonguldağa hareket edecek, oradan Karabüke gidecektir.

İktısad Vekâleti müfettişleri tetkikat yapıyorlar

İktısad Vekâleti müfettiş ve murakıblarından yedi kişilik bir grup şehrimize gelmiştir. Müfettişler muhtelif şirketlerle iktısadî ve malî müesseselerde teftişlere başlamıştır. Bir müfettiş de esnaf cemiyetlerinde teftişler yapacaktır.

Bükreş elçimiz şehrimizde

Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi, Ankaradan şehrimize gelmiş ve burada Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Arasla görüşmüştür. Hamdullah Suphi bugünlerde Bükreşe gidecektir.

Romanyadan gelecek muhacir nakil işleri itilâfname çerçevesi dahilinde devam etmektedir. Bu ay zarfında 15,000 muhacirin nakli tamamlanacaktır. Bunların emlâkinin satın alınması Romanya hükûmetile akdedilen itilâfname mucibince yapılmaktadır.

DENİZ İŞLERİ

Liman İşletme idaresinin tarifesi

Tarife komisyonu, dün Liman İşletme idaresinde toplanarak bu idareye aid yeni tarifeleri hazırlamıştır. İktısad Vekâleti tarife bürosu tarafından uzun tetkikler neticesinde hazırlanan bir proje esas tutularak yapılan yeni tarifelerde eskisine nazaran büyük farklar yoktur. Yeni tarifede bilhassa cins, muamele ve ücret noktasından mühim bazı tavzihler yapılmış, bu arada nakliyat evlerile tüccarlara birçok kolaylıklar temin edecek raralar alınmıştır.

Hükûmetin prensipi, imkân buldukça ucuzluğa doğru gitmek olduğu için hiç bir madde üzerine zam yapılmamıştır.

Denizyolları idaresi Avrupaya talebe gönderecek

Son senelerde, gemi inşaiyeciliği ve makine tekniği yeni yeni tekemmüllere mazhar olmuştur. Denizyolları idaresinin Avrupaya ısmarladığı vapurlarda makine kısımları itibarile en müterakki tekniğe göre hazırlanmaktadır. Bu keyfiyet nazarı itibara alınarak gemi makinistlik ve çarkçılığında mütehassıs gencler yetiştirilmesi kararlaştırılmıştır Denizyolları idaresi bu sebeble yakında Avrupaya birkaç genc gönderecektir. Yüksek Deniz Ticaret mektebi mezunları arasından müsabaka ile seçilecek olan bu gencler gemi inşaiyeciliğinde ileri gitmiş memleketlerin şantiyelerinde staj göreceklerdir.

Halkın şikâyetleri

Denizyolları idaresinin nazarı dikkatine

Şehremininde Tatlıpınar caddesi 56 numarada Hamdi Önen imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Geçenlerde Denizyollarının Saadet vapurile Bandırmaya seyahat etmek mecburiyetinde kalmıştım. Kamaralar ve hatta salondaki sandalyelerin satılmış olduklarını görünce güvertede seyahat ettim. Burada seyahat edenlerin hallerini takdir için en kuvvetli tarifler bile pek sönük kalır kanaatindeyim. Güvertenin en iyi yerleri at, inek ve sair hayvanlarla, kesilmiş kasablıklara ayrılmış. Yolcular ya bunlarla kucak kucağa seyahat etmeğe, yahud da bu havada pis kokulu ve cehennem gibi sıcak ambara inmek zaruretinde kalıyorlar. Bu fecaati alâkadarlara daha iyi takdir ettirmek için kendilerini Saadet vapurunun güvertesinde bir seyahate çıkarmalıdır.»

***

İsim ve adresinin bizde kalmasını arzu eden bir kariimizden aldığımız mektubda deniliyor ki: «Geçenlerde Çanakkaleye bir yolculuk etmek mecburiyetinde kaldım ve o hatta tahsis edilen Kemal vapurunda kamaraların tutulduğunu öğrenince güvertede seyahat ettim. Bu münasebetle de her vakit güvertede seyahat edip ağzını bile açmıyan zavallıların düştükleri perişan hali gördüm. Yolda ambara inmek cehenneme düşmek kadar feci. Havasızlıktan bunalmak birşey değil. Güvertede gündüz güneşten, geceleyin de bilhassa sabaha karşı üşüyüp hastalanmamak mümkün değildir. Üstte tulumbanın etrafa sıçrıyan suları aralıklardan ambara yağmur şeklinde dökülmektedir.

Yeni yapılmakta olan vapurlar gelinciye kadar halkı ehemmiyetsiz himmetlerle azabdan kurtarmak işten bile değildir. Güverteye bir tente, ambara bir iki manika takılsa güvertenin aralanan tahtaları biraz ziftlense yukarıda saydığım ve yolculukta birer işkence vasıtası olan hallerin önüne geçilir.»

Acemi kaçakçılar

Eroin imal ederken kazanı patlattılar ve yakayı ele verdiler

Emniyet Kaçakçılık bürosu şefliği Şişlide Efe sokağında ve Bomonti caddesi civarındaki evlerden birinde eroin imal edildiğini haber almış ve memurlar tebdili kıyafet ederek o civarı tarassud altına almışlardır.

Efe sokağında 8 numaralı evde oturan döşemeci Andonla kardeşi döşemeci Alber ve metresi Katina, saat 7 raddelerinde evlerindeki eroin imalâthanesinde toplanmışlar ve imalâta başlamışlardır. Eroin imal edilirken bu üç kaçakçı her nasılsa dalmış ve kazanın derecei harareti yükselerek cam balon patlamıştır.

Balonda bulunan eroin ve diğer maddeler ateşle temas edince yangın çıkmış ve evi zehirli bir gaz kokusu istilâ etmiştir.

Evin üst katında oturan Fatma Vesile adındaki kız bu zehirli havayı teneffüs edince korkmuş ve pencereleri açarak yangın var diye bağırmıştır. Evin civanda bulunan polislerle Beyoğlu itfaiyesi derhal imdada koşmuştur.

Fakat o vakte kadar kaçakçılar, fabrikanın alat ve edevatından taşınabilecek kadarını ortadan kaldırmışlardır.

Yapılan tahkikat neticesinde üç ay evvel Almanyadan gelerek üç beş gün bu evde oturan ve bir daha buraya uğramıyan Avusturya tebaasından doktor Adolf'la bir ay evvel Alman hastanesinde ölen Alman hastanesi sabık başhekimi doktor von Eichborn'un bu evde eroin imal ettikleri ve Andonla Alber ve Katinanın da bunları taklid ederek eroin yapmağa teşebbüs ettikleri ve acemilikleri dolayısile bu infilâkı yaptıkları anlaşılmıştır.

Doktor von Eichborn'un apartımanında yapılan aramada fabrika alât ve edevatından bir kısmile eczaların bir kısmı bulunmuş ve suçlular tahkikat evraklarile birlikte beşinci asliye ceza mahkemesine sevkedilmislerdir.

Bir otobüs kazası

Tarlabaşında oturan Orhanın kızı Bayzara, dün akşam üzeri Çarşıkapıdan geçerken Kocamustafapaşa - Sirkeci arasında işliyen şoför Hüseynin idaresindeki otobüs çarpmıştır.

Bayzar ağır surette yaralandığından hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Aşk yüzünden kanlı bir cinayet

Dün Cibalide bir adam üç kişiyi yaraladı

Sağda: Sevgilisini vuran, kendisi de yaralanan Mehmed, solda yaralanan genc Halidenin hastanede alınmış resmi

Dün sabah Cibalide aşk yüzünden bir cinayet olmuş, bir adam, sevgilisini, kızın annesini, araya giren diğer bir genci tabanca ile yaralamış, kendi de kazaen yaralanmıştır.

Yaptığımız tahkikata nazaran vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Eyübde Üçşehidler mahallesinde Karlık sokağında 24 numaralı evde oturan Bekirin Cibali tütün fabrikasında çalışan 16 yaşındaki kızı Halide bundan dört ay kadar evvel Bulgaristan muhacirlerinden 40 yaşlarında Mehmedle nişanlanmış, fakat aralarında geçimsizlik başlayınca birbirlerinden ayrılmışlardır.

Mehmed güzel ve namuslu bir kız olan Halideden bir türlü vazgeçememiş ve müteaddid vesileler icad ederek barışmak teklifinde bulunmuştur. Halide her defasında bu teklife red cevabı vermiş, Mehmed de bu red cevabları üzerine Halideyi öldürmeği tasarlamıştır.

Âşık Mehmed dün sabah beline bir tabanca sokmuş ve saat 6 raddelerinde Halidenn çalışmakta olduğu Cibali tütün deposu önünde beklemeğe başlamıştır.

Halide depoya girmek üzere caddede görününce, Mehmed derhal silâhını çıkararak kızın arkasından bir el ateş etmiştir.

Kırşun kızın ciğerlerine isabet ederek tehlikeli surette yaralamış ve zavallı kanlar içinde yere yuvarlanmıştır.

Bu sırada caddeden geçmekte olan motörcü Hüsameddin hâdiseyi görünce Mehmedin üstüne atılarak elinden tabancayı almak istemiştir. Fakat Mehmed, motörcü Hüsameddini de yaralıyarak kanlar içinde yere yuvarlamıştır.

Hâdiseyi haber alan Halidenin annesi Hüsniye vak'a yerine gelmiş ve kızının feci vaziyetini görünce Mehmedin üstüne yürümüştür. Gözleri dönmüş bir halde bulunan âşık, silâhını Halidenin annesine de tevcih ederek ateşlemiş ve kadıncağızı da yaralamıştır. Silâh sesleri üzerine polisler Mehmedi yakalamağa davranırlarken suçlu kaçmağa başlamıştır.

Bu sırada elindeki tabanca yere düşerek ateş almış, tabancadan çıkan kurşunlar Mehmede isabet ederek o da yaralanmıştır.

Yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır. Halidenin yarası diğerlerine nazaran daha ağırdır.

ŞEHİR İŞLERİ

Afiş kuleleri yapılıyor

Afiş işleri için Belediyece hazırlıklara devam edilmektedir. Şehrin muhtelif noktalarına konması takarrür eden afiş kulelerinden birincisi evvelki gün Taksim meydanına konmuş ve bu kulede ilk olarak festival eğlencelerine aid Belediyenin ilânları teşhir edilmiştir.

Diğer kuleler de yakında yerlerine konacaktır.

Sırt ve sırık hamallığı kalktıktan sonra

Eminönü ve Fatih kazaları dahilinde sırt ve sırıkla nakliyatın men'ine karar verilmesi üzerine Hamallar cemiyeti Belediyeye müracaat ederek hangi tip arabalarla nakliyat yapılması muvafık olduğunu sormuştur. Belediye, bir araba tipi tesbit ederek modelini cemiyete vermiştir. Birkaç gün sonra kararın tatbikile beraber nakliyat arabalarla başlıyacaktır.

Ortalığı velveleye veren kadın

Sultana adında bir Musevi kadını, yanında küçük bir çocuk olduğu halde Mısırçarşısında zorla bir dükkândan mal alırken rezalet çıkarmış ve başına yüzlerce kişi toplamıştır.

Devriye polisi İbrahim hâdiseye el koymuş, fakat Sultana polise küfür ederek dövmeğe başlamıştır.

Yaygaracı kadın zorlukla yakalanmış ve sokaklarda polislere ve halka küfür ede ede Adliyeye getirilmiştir. Adliye koridorlarını da patırdıya boğan Sultana, dördüncü asliye ceza mahkemesine sevkedilmiş ve patırdı, gürültü ile mahkeme salonunun sükûnunu ihlâl etmiş, mahkeme kapısında da polisleri tahkir etmiştir.

Yapılan muhakeme sonunda bir ay 22 gün hapse mahkûm edilmiş ve derhal tevkif olunmuştur.

Siyasî icma

İspanya ve devletler

İspanyadaki dahilî harb mevsimüsaid olmasından dolayı son cede şiddetlenmiştir. Şimalî İspanyada Atlas Okyanusu sahilinde Bask mukavemeti kırılmış ve en zengin madenleri ve fabrikaları işgal edilmiştir. Bu duğundan yalnız Santander şehrinin rafındaki dar mıntakada Asturia'lıların amelesi taburları mukavemet gösmektedirler. Bu havalinin işgali gün selesi olduğundan General Franco şimdeki kuvvetlerinin kısmı küllisini Madrid cephesine ve Katalonya ve Aragon cephesine nakletmektedir.

Valencia hükûmeti Madridin kuvvetler tarafından sıkıştırılmasından evvel büyük bir taarruz hareketi yapmıştır. Maksad bir ucu Madridin Üniversite mahallesine girmiş olan General Franco'nun cephesini bozmaktı. Günlerce devam eden bu kanlı muharebenin iptidasında General Franco'nun kuvvetleri bazı mevkilerde gerilemişti. Lâkin şimalî İspanyadan gelen tecrübeli harb kıt'alarile şimalî Fastan gelen yeni müslüman kıtaatlarile takviye edilen General Franco'nun kuvvetleri mukabil taarruza geçmişler ve eski mevzilerini istirdad etmekten başka ilerisindeki sevkulceyş cihetlerinden mühim yeni mevkileri ele geçirmişlerdir. Madrid cephesinde Franco kuvvetleri kumandanlığına Toledo zafeferile meşhur miralay Yague'nin tayin edilmesi İspanya payitahtının akıbetini tayin edecek kat'î muharebenin gecikmiyeceğini gösteriyor.

General Franco bir taraftan dahilî harbi askerlikçe kat'î bir neticeye erdirmeğe çalışırken diğer taraftan bununla beraber dahilî siyasete aid cephesini tanzim etmek için fevkalâde faaliyet göstermektedir. Sağ partiler ittifakının ve katolik ittihadının lideri olup Lizbon'a iltica eden Giles Robiles General Franco'nun karargâhını Salamanca'ya davet etmiştir. Son intihabda sağ partiler reylerin yüzde kırk dokuzunu kazanmışlardır. Lâkin yeni intihab kanununun bazı hükümlerinden dolayı sol partiler daha çok meb'us çıkarmışlardı.

General Franco idaresindeki yerlerde şimdiden parti usulünü vazetmeğe ve binaenaleyh normal bir idare kurmağa hazırlanıyor. Ayni zamanda, yeni nor... rejimin hükümdarlık olacağını ve sonra Kral Onüçüncü Alfons'un gönüllü olarak arzı hizmet eden üçüncü oğlunu kral seçileceğini dahi atlatmıştır.

Bu suretle İspanyadaki dahilî harb askerî ve siyasî cihetten yeni safhalara girerken haricdeki devletlerin İspanyalerile alâka ve münasebetleri yeniden arıştı. İngilterenin son teklifi, ademi müdahale komitesinde, esas itibarile 27 devlet tarafından kabul edildiği halde, ferruatı ve teknik cihetlerini müzakere eden tâli komitesinde derin ihtilâflar çıktı.

Sovyet murahhası İngiliz teklifinin İspanyada boğuşan iki tarafa muharib hakkının verilmesine aid kısmının müzakeresinden evvel İspanyada mevcud ecnebi gönüllülerin geri alınması işinin kat'î bir karara bağlanmasında ısrar etmiştir. İngiliz murahhası, Sovyetlerin bu teklifinde İspanyadaki komünistlerin General Franco'nun ordusunda harbeden İtalyan kıtaatlarından ademi müdahale komisyonu vasıtasile kurtulmak istediklerini tazammun eylediğini söylemiş ve gönüllü müdahaselesile muhariblik hakkı işinin birbirinden büsbütün ayrı olduğunu anlatmıştır. İtalyan murahhası deniz kontrolunun İspanya mamile ilgasile kara kontrolunun iadesi ve İspanya limanlarına müşahidler gönderilmesi için iki muhasım tarafa müracaat edilmesini teklif etmiş, bu teklif Almanya ve Portekiz murahhasları tarafından teyid edilmiştir.

Bu sırada Almanya ile İtalya, General Franco'ya aid sahillerdeki İngiliz ve Fransız kontrol gemilerinin geri alınmalarının ikinci celsesinde İngiliz murahhası gönüllülerin geri alınması işinin de müzakereye konulmasını taleb etmiş, İtalyan murahhası İngilterenin bu teklifi hareketi kendisinin esas teklifile tenakuz teşkil ettiği cevabını vermiştir. Almanya ve Portekiz murahhasları da İtalyanın noktai nazarını müdafaa etmişlerdir. İngiliz murahhası, üç devletin müttehid halefeti karşısında metbuu hükûmetle görüşmek lüzumunu hissetmiş ve tâli komitenin gayrimahdud bir zamana tehir edilmiştir. Şimdi İngiltere diplomasi yollarile işin içinden çıkmağa çalışıyor. Devletler tekrar iki cepheye ayrılmış bulunuyor.

Muharrem Fevzi TOGAY

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Çin - Japon ihtilâfı

İki taraf arasında yapılan anlaşmıya rağmen Çine yeni Japon kıtaatı geliyor

Nankin 23 (A.A.) — Hükûmet makamatı, bir intizar hattı hareketi kabul etmiştir. Bu makamat, şimalî Çinde Japon ve Çin makamatı arasında akdedilmiş olan mahallî itilâflar metinlerinin vüruduna intizaren askerî kıtaatı her ihtimale karşı hazır bulundurmaktadır.

Mevzuubahis metinler, henüz vürud etmemiştir. Fakat, bunların kabule şayan şeyler olmadığı tahmin edilmektedir.

Pekin Japon ataşemiliterinin sözleri

Pekin 23 (A.A.) — Pekin Japon ataşemiliteri M. İmai, ecnebi gazetecilerini kabul ederek 37 nci Çin fırkasının Çin - Japon itilâfı mucibince Wangping ve Pekin mıntakalarının tahliyesine devam etmekte olduğunu söylemiştir.

Mumaileyh, Hopei'de vaziyetteki gerginliğin zail olmuş olduğunu beyan ve mühim miktarda Japon takviye kıtaatı beklenilmekte olduğunun doğru olduğunu kabul etmiştir.

Japon ataşemiliteri, Nankinlilerin cenubî Hopei'deki askerî faaliyetleri dolayısile bu takviye kıtaatının celbi muhik olduğunu söylemiştir.

Japon Diyetinin fevkalâde içtimaı

Tokyo 23 (A.A.) — Diyetin 71 inci fevkalâde içtima devresi, bugün başlamıştır.

Minseito fırkasının nüfuzlu azasından olan M. Shojukoyama ile Seyukai fırkasından M. Yasuokanemisu, reisliğe ve reis vekilliğine intihab edilmişlerdir. İyi malûmat almakta olan mehafil, hükûmetin şimalî Çinde takib etmekte olduğu hattı hareketi tasvib eden karar suretini Diyete kabul ettirebileceğini zan ve Japon kıtaatını tebrik etmektedir.

Çin kıtaatının çekilmesi

Tokyo 23 (A.A.) — Harbiye Nazırı Suguyama, kabinenin bu sabahki içtimaında 29 uncu Çin fırkasının çekilme hareketinin evvelce imza edilmiş olan mahallî itilâfta derpiş olunduğu veçhile intizam içinde ve Japon kıtaatının kontrolü altında icra edilmekte olduğunu beyan etmiştir.

Yeni bir ihtilâf

Şanghay 23 (A.A.) — Çin gazetelerinin almış oldukları haberlere göre Swatov'da Çinlilerle Japonlar arasında yeni bir takım müşkülât zuhur etmiştir.

Japonlar, 155 inci fırkanın geri çekilmesini istemektedirler. Çünkü bu fırka efradı liman amelesini Japon gemilerinin yükünü tahliye etmemeğe teşvik etmişlerdir.

Kwantung eyaleti memurlarının Japonların taleblerini red ve hatta 153 üncü fırka ile 155 inci fırkayı takviyeye davet etmiş oldukları söylenmektedir.

Japonya ile Çin arasında imzalanan anlaşma

Tokyo 23 (A.A.) — Harbiye Nezaretinin bir tebliğine göre Japon makamlarile Çin mahallî makamları arasında akdedilen anlaşma üç maddeyi ihtiva etmektedir:

1 — Çin - Japon münasebetlerini ihlâl eden bütün kimseler nefyedilecektir,

2 — Komünizm lâğvolunacaktır,

3 — Japon aleyhtarı teşekkülerle, Japonya aleyhine müteveccih mekteb programları üzerine sıkı bir kontrol konacaktır.

Ayrıca 37 nci Çin fırkası Pekin'den uzaklaştırılacaktır.

Çin mahallî makamları mücrimleri cezalandırmağı, komünistleri takib etmeği ve Mavi Gömlek millî Çin teşkilâtını feshetmeği vadeylemişlerdir.

Fransanın yeni malî tedbirleri

M. Bonnet tasavvurlarını izah ediyor

Paris 23 (A.A.) — Maliye Nazırı M. Bonnet, gazetecilere beyanatta bulunarak iradların müdafaası sermayesine müteallik kararnamenin neşri için icab eden teferrüata aid muameleleri ikmal etmiş olduğunu beyan etmiştir.

Tasarruf kararnameleri, önümüzdeki hafta içinde neşrolunacaktır. Malî sene nihayetine kadar bütçenin 6 milyar hafifleştirileceği tahmin edilmektedir. Fazla olarak masariften 2 milyar tenkihat yapılması derpiş edilmekte olduğu gibi mükelleflerden de birkaç milyar taleb olunacaktır.

1938 senesi için 47 milyarlık bir seri istikraz akdi mutasavverdir. Fakat Nazır, hazinenin 24 milyardan fazla istikraz akdedemiyeceği mütaleasında olduğundan mütebaki miktar ya tasarruflarla veya vergilerle temin olunacaktır.

Danzigde bir Alman filosu

Dantzig 23 (A.A.) — Alman harb donanmasının altı torpil tarama gemisi, bu sabah buraya gelmiş ve büyük bir halk kütlesi tarafından şiddetle alkışlanmıştır.

Bu ufak filonun kumandanı ile âyan meclisi reisi, Milletler Cemiyeti komiseri, Lehistanın diplomasî mümessili, liman komitesi reisi ve bu mıntakanın nasyonal sosyalistlerinin şefi M. Froster arasında mutad ziyaretler teati edilmiştir.

Amerikada yeni bir kanun

Vaşington 23 (A.A.) — Âyan meclisi, ziraat istikrazları faizlerinin tenzilini bir sene daha temdid eden kanunu yeniden ve Reisicumhurun vetosuna rağmen kabul etmiştir.

Kanun mer'iyet mevkiine girecektir, zira meclis de Reisicumhurun vetosunu iki sülüs ekseriyetle reddetmiştir.

Bir Bulgar tayyarecisi öldü

Sofya 23 (Hususî) — Bulgarların en iyi tayyare zabitlerinden kaymakam Çeşankof, Zila dağında tayyaresile yeni bir fotğraf aletini tecrübe ederken tayyare alçaktan uçtuğu için kayalıklara çarpmış, tayyare parçalanmış ve bu kaymakam ölmüştür.

Muavini olan tayyare çavuşu yanarken kurtarılmıştır.

Doludan sonra yangın

Bolu (Hususî) — Buranın Çarşamba nahiyesine tâbi Sısuz köyüne yağan dolu bağ ve ekinleri tamamen hasara uğratmıştı. Son defa ayni köyde çıkan bir yangında da yedi ev, yedi samanhane ve yedi ambar yanmıştır. Köy halkı Kızılaya müracaat ederek yardım istemiştir.

Erzincan köylerinde ölümle biten bir kavga

Erzincan (Hususî) — Buranın Sürbahani köyünde tarla sahibi köylüler arasında ekinlere zarar ve ziyan verme yüzünden çıkan bir kavgaya sopa, balta ve bıçaklarile büyük bir kalabalık iştirak etmiş, bunlardan Mehmed oğlu Ahmed öldürülmüş on altı kişi de ağır ve hafif surette yaralanmışlardır.

Yaralı kavgacıların hepsi de yakalanarak şehre getirilerek mahkemeye sevkedilmişlerdir.

Manisada iki kültür kaynağı

Manisa (Hususî) — Önümüzdeki yıl tedrisatına yetiştirilmek üzere 75 bin liraya ihale edilen kız enstitüsü binasının temel atma merasimi büyük bir kalabalık önünde yapıldı.

Büyük emeklerle ve mümkün olduğu kadar kısa bir zamanda itmama çalışılan Halkevi binası inşaatı bitirilmiştir. Vali Lûtfi Kırdarın nutkundan sonra gerilen bir kordelânın kesilmesile açılan Halkevinin güzel salonunda genclerin çaldıkları parçalarla dans edilmiş ve misafirler geç vakte kadar ağırlanmışlardır.

Maraşta bütün caddelere parke döşeniyor

Maraş (Hususî) — Ana caddeleri geçen yıl parke düşeyen belediye ayni faaliyete bu sene de devam etmekte, geçen seneden arta kalan kısımların döşenmesi işinin de bu yıl her halde tamamlanmasına çalışılmaktadır.

Belediye bu yıl bir de bakteriyoloji - hane açmıştır. Bakteriyolojihanenin doktoru gelmiş, teçhizat ve levazimatından hiçbir noksan kalmamıştır.

Şehrin fennî su tesisatı da ikmal edilecek ve spor sahası tanzim olunmuş bulunacaktır.

PARİS BORSASI

Paris 23 (Hususî) — Paris borsasının bugünkü kapanış fiatları şunlardır:

Londra 133,30, Nevyork 26,67, Berlin 1000,86, Brüksel 450,75, Amsterdam 1480,50, Roma 141,05, Lizbon 121,20, Cenevre 616, bakır 63 1/2 - 64 1/2, kalay 262,15, altın 139.10, gümüş 19,7,8, kurşun 23,16,4 1/2, çinko 21,19,4 1/2.

Fransada grevler

Sen nehri üzerinde ve kanallarda seyrüsefer inkıtaa uğradı

Paris 23 (A.A.) — Nehirlerdeki seyrisefain grevi, mühim surette tevessü etmiştir.

Bu grev, halihazırda «umumî mesai konfederasyonu mensubları» ile müştakil küçük nehir gemicileri arasında adeta yekdiğerlerinin canlarına kıyasıya bir mücadele halini almıştır.

Epoque gazetesi, küçük gemicilerin sosyalist sendikasının metalibatına karşı kendilerini nevmidane müdafaa etmekte olduklarını, sendikanın bu metalibatının şimdiki şekildeki nehir seyrisefainine hatime çekmek muhatarasını arzetmekte bulunduğunu yazmaktadır.

Umumî mesai konfederasyonu, 40 saatlik haftanın tatbikini istemektedir. Küçük gemicilerin bunu kabul etmelerine ise imkân yoktur.

Grevciler, faaliyetlerini günden güne artırmakta ve bilhassa Sen nehri üzerinde mavnalarla yeni barajlar vücude getirmektedirler. Bu maksadla bu nehir üzerinde 3000 mavna toplanmıştır.

25 baraj, Parisle Chalons - Sur - Marne, Havre ve Nansi arasındaki münakalâtı imkânsız kılmıştır.

Grev hareketinin bugün daha ziyade şiddetleneceği ve Fransanın şimalinde kanallarda seyrisefainin tatil olunacağı tahmin edilmektedir.

Belgradda bir grev

Belgrad 23 (A.A.) — Payitahtın tanzifat amelesi, grev yapmışlardır. Ücretlerinin artırılmasını istemektedirler.

Olimpiyada yapılan hafriyat

Atina 23 (Hususî) — Olimpiyada yapılan hafriyata nezaret eden Alman profesörü bu dakikaya kadar alınan neticenin çok parlak olduğunu, bakırdan mamul işlenmiş yirmi harb kaskı ile birçok kalkan bulunduğunu söylemiştir.

İtalyan - İngiliz ajansları barışıyor

Roma 23 (A.A.) — İstefani ajansının Londra ile doğrudan doğruya servisnin 1 ağustosa kadar başlıyacağı bildirilmiştir.

Burada mevcud intibaa göre, diğer İtalyan gazete muhabirleri de pek yakında Londraya döneceklerdir.

Japonyanın yeni Paris elçisi

Roma 23 (A.A.) — Japonyanın İtalya hükûmeti nezdindeki sefiri olup Paris elçiliğine tayin edilmiş olan M Sugimura, bugün memuriyeti mahalline hareket etmiştir.

Marconi gömüldü

Cenaze merasiminde birçok tanınmış şahsiyetler bulundu

Bologne 23 (A.A.) — Marconi'ye muazzam cenaze merasimi yapılmıştır.

Azim bir halk kütlesi, büyük âlime son bir hürmet eseri göstermiştir. Kralı Dük de Genes, hükûmeti, M. Guiseppo Bottai temsil ediyordu. Fırka, âyan ve meb'usan meclisleri ve akademi azasından birçok zevat hazır bulunmuşlardır. Markiz Marconi ile kızı, cenaze arabasını takib ediyorlardı.

Bologne kilisesinde Kardinal Nasalli Rocca tarafından bir âyin icra edilmiştir.

Avusturyada Marconi'nin hatırasını tebcil

Viyana 23 (A.A.) — Dün Avusturyanın bütün telefon ve telgraflarile telsiz istasyonları Guglieme Marconi'nin hatırasını tebcil için iki dakika servislerini tatil etmişlerdir.

Marconi'nin bıraktığı miras

Londra 23 (Hususî) — Marconi üç milyon İngiliz liralık bir servet bırakmıştır.

İranla aramızda yeni mukaveleler

Tahran 23 (A.A.) — Birkaç zamandanberi İran hükûmetile Türk heyeti arasında bazı meselelerin halli için başlamış olan müzakereler, yakın bir istikbalde imzalanacak olan bir mukavelename projesinin parafe edilmesile neticelenmiştir.

Fransız sosyal partisinin içtimaı

Doullens 23 (A.A.) — Dün akşam Fransız sosyal fırkası tarafından tertib edilmiş olan bir içtima münasebetile diğer fırkalara mensub 300 kişi içtima salonunun civarında toplanmışlardır.

Nümayişçiler, çakıl taşları atmışlardır. Salonun camları kırılarak etrafa saçılmış ve cam kırıkları birçok kimselere isabet etmiştir.

Salon haricinde Fransız - sosyal fırkası azasından 5 kişi yaralanmıştır.

Okyanus üzerinde esrarengiz bir tayyare

Nevyork 23 (A.A.) — Bütün Amerikan tayyare karargâhlarında ve meydanlarında yapılan tahkikat neticesinde, dün herhangi bir tayyarenin Atlantiği geçmek üzere hareket etmediği sabit olmuştur. Bu suretle dün Race burnunun 500 mil açıklarında görülen tayyare hakkındaki esrar aynen bakidir.

Güzel San'atlar

Ecnebî müzisyenleri imtihana çekerken...

Peyami Safa

Memleketin kulağını garb musikisine ısındırmak istiyoruz. Bunun için bir, beş, on, yüz konservatuar yetişmez. Dava, sadece, bu güzel san'atın amatörlerine amelî ve nazarî musiki öğretmekten ibaret değildir. Bütün vatan havasını garb musikisinin en güzel seslerile doldurmak, her kulağı ona alıştırmak, halkın bu beynelmilel kültür dilini anlaması için muhtac olduğu telkinleri sıklaştırarak memleketin her köşesinde tam bir musiki atmosferi hazırlamak icab ediyor. Bunun için garb musikisini garb san'atkârından dinlemeğe mecburuz. Onlara vatanın kapılarını ardına kadar açacağız; onları hicbir memlekette göremedikleri müsamahalarla, tebessümlerle ve iltifatlarla karşılıyacağız.

Şimdiye kadar buna ecnebi san'atkârlarından alınan vergilerin ağır olması gibi maddî engeller vardı. Cumhuriyet gazetesi, bu san'atkârlara karşı vatanın kapılarına kol demiri vuran engellerin kalkması için uzun zamandanberi süren bir mücadele açtı. Memleketin bütün düşünenleri ve yazanları bu salim görüş üstünde ittifak ettiler. Maliye Vekâleti anladı. Vergileri yüzde kırk veya elli nisbetinden yüzde beşe kadar indirdi. Vekâlete hepimiz şükran duyuyoruz. Bahsin bu noktasında artık üzüntü ve ihtilâf yoktur.

Fakat, şimdi de memlekete gelen ecnebi müzisyenlerin ayakları, başka neviden bir takım pürüzlere ve engellere takılıyor. Bu yüzden o san'atkârların bazıları, Türk toprakları üstünde sendelemeğe, bazıları da yüzükoyun yere kapaklanmağa mecbur oluyorlar.

Ne gibi mi?

Bir misal herşeyi izah eder: Geçenlerde İstanbula Peşteden on bir kişilik bir orkestra heyeti gelmiş. Kanun var. Dışarıdan Türkiyeye giren ecnebi müzisyenler, eğer konser verecek maruf san'atkârların istisnasına dahil değilseler, İstanbul Konservatuarında bir imtihan geçirmeğe mecburdurlar. Bu on bir kişi de imtihan olurlar. Sekiz tanesine izin verilir, üç tanesine verilmez. Bu on bir kişi, en iptidaî orkestra kaidelerine taban tabana zıd olarak, bir arada değil, teker teker imtihan edilmişlerdir. Sonra, Türkiyede san'atlarını icra etmelerine izin verilmiyen üç müzisyen ki biri saksofon, biri klârnet ve biri de viyolonsel çalıyormuş, solo olarak âletlerile hiç münasebeti olmıyan parçalarda ehliyet göstermeğe davet edilmişler. Meselâ saksofonda veya klârnette Mozart'ın bir uvertürü çalınması gibi. Henüz Oğlan yaylı, Kız yaylı şarkısından ancak Tuna valsine yeni tekâmül eden İstanbul musiki piyasasında çalmaktan menettiğimiz o üç Macar müzisyeni, dünyanın büyük musiki merkezlerinden biri olan Budapeşteden geliyorlar. Galiba da konservatuar mezunudurlar. Böyle olup olmadığını pek iyi bilmiyoruz ama, böyle olmasa da onların bir garb müzisyeni sıfatını taşımaları, bizim, üstüne kolayca basıp geçmememiz lâzım gelen bir kıymettir.

Düşünelim: Kanun İstanbul Konservatuarına henüz solfejini, yani alfabesini bile güçlükle öğrettiği garb musikisinin san'atkârlarını imtihan etmek şerefini vermiş. Bu, Filorinalı Nazımın Victor Hugo derecesinde şairleri imtihan etmesine benzer bir şeref sayılamazsa da ona yakın bir nisbet arzeder. Nihayet, mütevazı bir şakirdi olduğumuz koca garb musikisinin san'atkârlarını sıgaya çekiyoruz, demektir. Hem de onlara «sen bu işten anlamazsın ve seni burada çalmaktan menederim!» dedirtebilecek bir salâhiyet derecesile.

İmtihan heyetinin bu kadar nazik bir salâhiyeti kullanırken düşüneceği pek çok şey vardır: Evvelâ karşısındaki san'atkârların büyük bir Avrupa musiki merkezinden gelmiş olmalarını, ehliyetlerinin tam bir delili değilse bile dikkate lâyık bir işareti gibi kabul etmek; sonra bir orkestrayı imtihan ederken orkestranın en alelâde manasını ve tarifini bilmek; (yani bilmek ki orkestra tıpkı tek bir insan vücudü gibi yekpare bir uzviyettir. Onun memlekete girmesine müsaade edip de midesini, karaciğerini ve böbreklerini söküp atmanın manası olamaz) ve nihayet, imtihan mevzuu verirken, «instrumentation» ilminin ve tekniğinin en iptidaî kaidelerine yan çizmemek.

Bu üç san'atkârı çalmaktan menetmenin hikmeti nedir? Yerli san'atkârı himaye etmek mi? Nasıl olabilir ki o orkestra, feda etmeğe mecbur kaldığı üç uzvunun yerine viyolonselci Bay Mustafayı, klârnetçi Bay Hüsnüyü, saksofoncu Bay Halili hiçbir zaman alacak değildir. Eksik bozuk çalmağa mecbur kalacağına göre elde edilen «millî!» netice nedir? Şu: Garb musikisini sakatlamadan Türkiyeye sokmamak!

Hayır! İstanbul Konservatuarını böyle bir fena niyetten tenzih ederiz. Garb musikisini vatana yerleştirmek için bu müessesenin kısa bir zamanda yaptıklarını derhal büyük bir şükranla anmağa mecburuz. Cemal Reşid, Muhiddin Sadık, Seyfeddin ve Sezai Asaf konserleri musiki hareketlerimizin tarihinde geniş ve güzel merhalelerdir. Fakat bu imtihan işinde, bundan sonra tekerrür etmiyeceğinden de emin olmak istediğimiz hatalar, İstanbul Konservatuarının memleket içindeki şerefinin ve kıymetinin memleket dışarısına makûs bir manada aksetmesine kâfi gelecek terslikte hareketlerdir. Onun için bu yazımızın «ecnebi san'atkârlarile beraber, İstanbul Konservatuarının da müdafaası» lehine kaydolunmasını isteriz.

PEYAMI SAFA

Suriye ve Lübnanda emlâki bulunanlar

Hükûmetimizle Fransa arasında akdolunan emlâk itilâfnamesinden istifade etmek hakkını haiz oldukları salâhiyetli Fransız makamatınca kabul edilmiş olan vatandaşlarımızın Suriye ve Lübnanda bulunan gayrimenkullerine serbestçe tasarruf etmeleri icab etmektedir. Bu muahede ahkâmının tatbiki için Beyrutta Türk ve Fransızlardan mürekkeb bir komisyon toplanmıştır. Bu komisyon Suriyede emlâki bulunduğuna dair evvelce hükûmete müracaat etmiş olan Türk tebaasına birer mektub göndererek bazı sualler sormuştur. Dün Vilâyete gelen bir tezkerede komisyonun sorduğu suallere alâkadarların cevab vermemeleri ve yahud verdikleri cevabların kâfi olmaması yüzünden haklarının zıyaı muhtemel olduğuna işaret edilerek bunların icab eden cevabları en seri vasıta ile Beyrut konsolosluğumuza göndermeleri lüzumu bildirilmiştir.

Almanyada yeni bir askerî vergi ihdas edildi

Berlin 23 (A.A.) — «Askerî» bir vergi ihdasını derpiş eden bir kanun neşredilmiştir. İki senelik mecburî askerî hizmet ifa etmiyen bütün Alman vatandaşları, varidatlarına göre, hususî bir vergi vereceklerdir. Askerî hizmete veya adi hizmete ehil olmadıkları beyan edilen kimseler, bu vergiden muaf olacaklardır.

Ayda 25 marktan aşağı para kazananlar da bu vergiyi vermiyeceklerdir. 1 kânunusani 1914 ten evvel doğmuş olan kimseler de bu vergiyi vermekle mükellef tutulmıyacaklardır.

«Askerî» vergi, ilk 2 sene zarfında irad vergisinin yüzde ellisine baliğ olacaktır.

Terfi eden hâkim ve müddeiumumiler

Adliye kadrosunda bazı terfiler olmuştur. Bunları yazıyoruz:

40 lira maaşlı İstanbul Müddeiumumî muavinliğine terfian Müddeiumumî muavini Feridun Bagana, 30 lira maaşlı İstanbul aza muavinliğine Hukuk mezunlarından Arif Derviş, 45 lira maaşlı İstanbul azalığına terfian İstanbul azasından Kâşif, 35 lira maaşlı İstanbul Müddeiumumî muavinliğine Ödemiş Müddeiumumî muavini Orhan, 30 lira maaşlı Kars Müddeiumumî muavinliğine eski Mecidözü Müddeiumumisi İsmail Hakkı, 30 lira maaşlı İstanbul aza muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Abdi, 40 lira maaşlı İstanbul Müddeiumumî muavinliğine aza muavini Meliha, 30 lira maaşlı Bursa Müddeiumumî muavinliğine eski askerî hâkimlerden Kemal, 40 lira maaşlı İstanbul Müddeiumumî muavinliğine terfian İstanbul Müddeiumumî muavini Rifat, 40 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine terfian sulh hâkimi Ekrem, 35 lira maaşlı Ankara sulh hâkimliğine Şile Müddeiumumisi Rasih, 40 lira maaşlı Şile Müddeiumumiliğine terfian Düzce sulh hâkimi Tevfik, 30 lira maaşlı İstanbul icra muavinliğine Bergama Müddeiumumî muavini Sadeddin, 30 lira maaşlı Siird Müddeiumumî muavinliğine İstanbul hâkim namzedi Seyfullah, 40 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimliğine terfian İstanbul sulh hâkimi Mehmed Nail, 30 lira maaşlı Tercan Müddeiumumiliğine İstanbul hâkim namzedi Muharrem Kemal, 40 lira maaşlı İstanbul azalığına İstanbul aza muavini Recai, 40 lira maaşlı İstanbul sulh hâkimi Ali İstanbul hâkimliğine, 40 lira maaşlı Çatalca Müddeiumumiliğine terfian Çatalca Müddeiumumisi Ali Kemal tayin olunmuşlardır.

HEM NALINA MIHINA

Hududlarda

Avrupada, otomobil seyyahlarına azamî kolaylık gösterilmektedir. Fransa, sergi bahanesile her dört günde bir 60 küsur franklık bedava benzin vermek suretile bu işte hayli ileri gitmiştir. Bütün memleketler, pasaport, triptik denilen otomobil pasaportu ve gümrük muayenelerini cidden haddi asgariye indirmişlerdir. İtalya gibi, bazı memleketler pasaport vizesini de kaldırmışlardır. Para ihracını menetmiş veya bazı kayıdlara bağlamış olan memleketlerin çoğunda da, para işlerinde seyyahın sözüne itimad edilmektedir.

Romanyadan başlıyarak gümrük muamelelerini şöyle hulâsa edebiliriz:

Romanya gümrükçüleri, Köstencede otomobilimizin her tarafını iyice muayene ettiler; bavullarımızın hepsini açtırıp şöyle bir baktılar.

Yugoslavyaya bir akşamüstü karanlıkta vardık. Memur, pasaportlarımızı tetkik ve paramızı kaydetti. Ne otomobille, ne de eşyamıza baktı.

Yugoslavyadan Avusturyaya girerken hududda vaktile Çarlık Rusya zamanında hariciye memurluğu etmiş olan bir beyaz Rus bize tercümanlık etti. Sekiz dil bilen bu adam şimdi hududda benzin satarak geçiniyor. Burada Avusturya gümrükçüleri otomobilin arka sandığına bir göz attılar. Orada, Macaristanda bir dostuma götürdüğüm birkaç şişe rakıyı gördüler. Ne olduğunu sordularsa da ses çıkarmadılar. Yalnız,

— Domuz sucuğu var mı? diye garib bir sual sordular.

Çantalarımızdan yalnız birini aştırdılar; o kadar.

Alman hududunda sade pasaport muayenesi ve para kaydi yapıldı. Eşyamıza el bile sürmediler.

Fransa hududunda, yalnız pasaportlarımıza baktılar. Sigaramız olup olmadığını sordular.

İngilterede, pasaportlarımızı vapurda muayene eden İngiliz polisi pek meraklı idi:

— Siz gazetecisiniz; ne yazmağa geldiniz?

— Süvari zabitlerimizin iştirak ettikleri müsabakaları.

— Artist olan, ne artistidir?

Vasfi Rıza kulağıma yavaşça operet artisti olduğumu, söyleme; dedi.

— Komedi artisti.

Memur, nihayet, geçiniz derken güldü, o vakte kadar gayet ciddî idi.

Gümrükte eşyamıza şöyle bir göz attılar.

— İngilteredeki dostlarınıza hediye getirdiniz mi?

— Hayır.

— Geçiniz.

Vasfiye sordum:

— Neden operet artisti olduğunu söyletmedin?

— İçime bir şüphe geldi. Belki, şarkı söyliyerek para kazanacağımı zannederler de bırakmazlar; diye.

İngiltereden Fransaya dönüşte, Fransız gümrükçüleri, yalnız boyumuza bosumuza baktılar; o kadar.

Fransadan Almanyaya geçerken gene sade pasaport muayenesi ve para kaydile meşgul oldular; çantalarımıza el sürmediler.

Almanyadan Avusturyaya, Avusturyadan Çekoslovakyaya ayni şekilde geçtik. Hatta Avusturya hududundan çıkarken farkına varmamışız. Bir polis veya gümrük memuru 80 kilometro süratle giden otomobilimizi «Stop!» diye bağıra çağıra zorla durdurdu. Fakat eşyamıza el bile sürmedi.

Çekoslovakyada, hududda dört tane duvar var. Bu duvarların arasından suyolu oynar gibi geçmek lâzım geliyordu. Dedik ki:

— Burada gümrük muayenesi pek sıkı olsa gerek.

Fakat eşyamızı muayene ettirecek gümrük memurunu aradığımız halde bulamadık.

Kat kat duvarların, yalnız kaçakçılara gözdağı vermek için konulduğuna hükmettik.

Macaristana da, Çekoslovakyaya girer gibi ayni kolaylıkla girdik. Sade, pasaport ve para muayenesi yapıldı. Eşyamıza el bile sürmediler. Birinci muayene de beş dakika bile sürmedi.

Macaristandan çıkarken, pek zeki bir gümrük memuru, benim ayaklarımın arasında duran ve içinde ıslak mayyolarımız bulunan bir el çantasına musallat oldu. Her muamele bittikten sonra, tam hareket edeceğimiz sırada oturduğu odanın penceresinden onu görmüş, koşa koşa geldi. Diğer eşyayı ve otomobili ihmal ederek:

— Bunun içinde ne var?

— Herhalde para değil; dedim.

[Lûtfen sahifeyi çevirinız]

Küçük hikâye

Ev sahibi...

Cahid Uçuk

Genc kız, sabah serinliğinde evinden çıkarak uzun uzun yürümüş, ayağındaki yumuşak rahat pabuçlarla yürüdüğün - den, evinden uzaklaştığının farkına varmamıştı.

Bir aralık durdu, dönmek için yü - rümeğe mecbur olduğu yollara baktı. Güneş, asfalt yolları kızgın bir hale getirmişti.

Yollar boştu. Arada bir gelip giden tramvaylar, otomobiller bu sessizliği ih - lâl ediyor, bunlar uzaklaşınca, gene sessizlik başlıyordu.

Genc kız, bileğindeki saate baktı. Tam onbirdi. Evine gidebilmek için iki saat yürümesi lâzımdı. Gözleri önünde uzayıp giden pırıltılı asfalt, adım attıkça geriliyordu sanki...

Karnı acıkmıştı. Önünden geçtiği köşklerin bazılarından yemek kokuları geliyordu. Genc kız, bu nefis kokuları, kuvvetle nefes alarak içine çekiyordu.

Büyük adımlarla koşar gibi yürüyordu. Bir aralık gene saatine baktı. On ikiye çeyrek vardı. Yürüyecek hali kal - mamıştı. Yumuşak pabuçlarından geçerek ayaklarını yakan asfaltın sıcağı, vücudünün yorgunluğu, açlığı, onu çok yormuştu. Biraz dinlenmeyi düşündü. Gözüne ilişen büyük bir ağacın gölgesine sığına - rak çimenlerin üzerine oturdu. Ağacın tepesinde yapraklar, hafif bir rüzgârla kıpırdanıyor, tatlı, serin bir ses çıkarı - yordu. Güneşin sıcağından çekilerek sı - ğındığı bu gölge, ona büyük bir keyif vermişti. Bu kısa tevakkuftan daha çok zevk alabilmek için gözlerini kapadı. Belirsiz rüzgâr, ılık, nemli vücudünü okşıyarak serinletiyordu.

Yanında para olsa, biraz peynir, ek - mek alarak yiyecekti. Fakat bu düşüncesini yarıda bırakan bir mızıka sesi duy - du. Gözlerini açarak etrafına baktı. Ses, vücudünü yasladığı ağacın arka tarafındaki, alçak köşkün açık penceresinden geliyordu. Birden içinde bir merak u - yandı. Yerinde doğrularak, yumuşak pabuçlarının uçlarına basa basa açık pencereye yaklaştı. Pencere, biraz yüksekteydi. Parmaklıklara tutunarak vücudünü yükseltti. Işıktan karanlığa bakan gözleri ilkönce hiçbir şey görmedi. Yavaş yavaş eşyaları seçmeğe başladı. Köşede üstü yastıklarla dolu bir divan, karşı tarafta bir yazı masası, birkaç iskemle vardı. Divanın yanında duran radyonun ön camında küçük bir ışık vardı. O ışık beneğinden, uzak diyarların sesleri taşıyordu sanki...

Genc kız, yorgunluğunu, açlığını, yaptığı uygunsuz hareketi unutmuş, dalgın bir keyifle, genc bir erkeğe aid olduğunu düşündüğü odaya bakıyordu. Birdenbire titredi, omzuna bir el dokunmuştu. Sert öfkeli bir ses kulağına çarptı:

— Hey küçük!.. Ne yapıyorsun orada?

Genc kız, ellerini pencerenin parmaklıklarından çözerek, korka korka başını çevirdi. Karşısında; gömleğinin açık yakasından, adaleli göğsü görünen, tunc renkli sert manalı yüzünde, gözleri parlıyan, bir genc adam duruyordu. Genc kızın içine dolan korku dağılmıştı. Gülümsiyerek önüne baktı:

— Yanıldınız ben çocuk değilim...

Genc erkek, güldü:

— Çocuk gibi görünüyordunuz! Sizi yaramaz bir çocuk sandım pardon. Bir genc kız olduğunuzu gördüğüm halde gene soracağım: Buraya, pencereme asılarak ne yapıyordunuz?...

Genc kız, bir an düşündü:

— Ev arıyordum. Kiralık ev... Acaba burası kiralık mı diye bakıyordum...

Genc erkek, yüzünün sert manalarını dağıtan bir tebessümle ona bakıyordu:

— Ya!.. Demek ki ev arıyordunuz... Öyleyse gelin size evi gezdireyim...

Genc kız, doğruyu söylemediğine pişman olmuştu. Zorla içeri götürecekler - miş gibi korkarak geriledi, duvara dayanarak parmaklıklara tutundu:

— Teşekkür ederim... Fakat çok geç kaldım... Karnım acıktı... Giyinmeli - yim... Annem beni bekler... Yalnız yemek yiyemez...

Genc erkek, düşünüyor gibiydi:

— Demek ki anneniz siz olmadan yemek yiyemez... Haklı! Sizinle yemek yemek herhalde zevkli olacak!!.. Bakın bu evde yapyalnız yaşıyorum... Yemeklerde her zaman yalnızım... Şimdi size, şuracıkta evimin bahçesinde beraber yiyelim desem, siz de bana peki deseniz, ne iyi olurdu... Düşünün ki yalnız bir adama güzel bir gün geçirteceksiniz...

Bir dakika susmuştu:

— Hem ne güzel yemeklerim var... Kendim pişirdim... Biraz evvel bakkala, bira göndermesini söylemeğe gitmiştim. İşte, çocuk getiriyor...

Genc kız, karşısında yalvarır gibi konuşan erkeğin sesindeki kuvvetli ahenge kendini kaptırmıştı. Başının içinden koşar gibi geçen, ona, zâf duymanın, erkeklerin tekliflerini kabul etmenin iyi olmadığını söyliyen duyguları manasız buluyordu. Karşısındaki erkek iyi bir adama benziyordu.

— Ne düşünüyorsunuz?

— Kabul edip etmemeyi...

— Sizi çocuk sanmakta haklıymışım.. Siz göründüğünüzden daha çocukmuş - sunuz... Korkar gibi yüzüme bakıyorsunuz... Bu bakışları çocuk gözlerinde gördüğümü hatırlıyorum...

Çocuk sanılmak genc kızın izzeti nefsine dokunmuştu. Birden kararını verdi.

— Sizinle yemek yiyeceğim... Zaten o kadar da acım ki... Yürümeğe başlasam bayılacağım gibi geliyor...

Beraberce yürüdüler. Genc erkek, bahçenin demir parmaklıklı kapısını iterek içeri girdi:

— İşte şuracıkta soframız bizi bekliyor... Yalnız size tabak getireyim...

Genc kız, çamların gölgesindeki küçük masaya dikkatle baktı. Fakat, bahçeye genc erkekle beraber girmek onu o kadar heyecanlandırmıştı ki açlığını unutmuş - tu. İskemleye oturarak ellerini yüzüne kapadı.

— İşte tabağınız... A!.. Niçin böyle duruyorsunuz?..

Genc kız, ellerini yüzünden çekerek gülümsedi:

— Farkında değildim...

Elindeki tabağı, çatalı, peçeteyi bırakarak kenarda duran iskemleyi çekti, oturdu:

— Yalnız bir adam olduğumu söylediğim için, serviste kusur olursa darılmazsınız değil mi?..

Genc kız, cevab vermedi, gülümsedi...

* * *

Kapıda otomobil duruyordu. Genc erkek, çantasını otomobile yerleştirerek karısına döndü. Onun da gözleri yaşlıydı. Ellerini avuclarına alarak, gözlerine baktı:

— Karıcığım... İki ay senden uzak kalacağım... Ben yokken, kiralık ev aramıyacaksın değil mi?

Genc kadın, başını kocasının göğsüne sakladı. Gözlerinden yaşlar akıyordu. Genc erkek onu öptü, ayrıldılar.

Uzaklaşan otomobilin arkasından bakan genc kadın, mırıldandı:

— Sevgili ev sahibim... Bütün ömrümce senin evinde kalacağım...

CAHİD UÇUK

Mayyolar var.

İhtiyarca bir adam çağırdı. Türkiyede beş sene çalışmış, türkçe biliyormuş. O tercümanlık etti.

Benim tahminim gibi, çantanın dizlerimin arasında durması memurun kafasında, bunun içinde kaçak para olduğu şüphesini uyandırmış. Bizim alaylı cevabımız onu tatmin etmiş olacak ki çantaya bakmağa bile lüzum görmedi.

Romanyanın Oredea Maryadaki kara gümrüğünde, Köstencedekiler gibi, meraklı davranmadılar. Bavullarımıza el bile sürmediler. Tuna kenarında Ciurciyo'da Romanyadan çıkarken evvelâ bavulları muayene etmek istediler. Fakat sonra vazgeçtiler.

Rusçukta Bulgar dostlarımız, ayak bastı parası 100 leva aldıktan sonra, otomobili ve eşyamızı sıkı bir muayeneden geçirdiler.

Bizim hududa yaklaştığımız zaman biri, jandarma, biri polis, biri gümrük memuru, biri de askerî olmak üzere dört defa kısa uzun muayeneler geçirdik. Nihayet kavuştuğumuz, Türkiye hudud kapısındaki pasaport ve gümrük binası, Bulgarlarınkine nazaran, çok daha güzel ve temizdi. Çiçekli bir bahçenin içindeki bina ile önündeki «Stop!» levhalı müteharrik parmaklık ve şanlı bayrağımız insanın gönlünü açıyordu. Bu Stop yazısı geceleri ışıldıyarak görünecek bir tarzda yapılmıştı. Gümrük şefi Sabri Kartal, kim olduğumuzu bilmeden bizi büyük bir nezaketle karşıladı. Yalnız Türklere değil; ecnebilere de azamî sühulet gösterildiğini ve onlara Avrupanın en medenî memleketlerindeki gümrüklerde yapılan muamelenin daha üstünü yapıldığını, hiç bir şikâyete meydan verilmediğini söyledi: Bunun böyle olduğunu Peştedenberi beraber geldiğimiz, hatta kendilerine Romanya hududunda tercümanlık ettiğimiz bir Alman karı koca da, iki gün evvel bana teyid ettiler.

Otomobilli otomobilsiz bütün seyyahlara pasaport ve gümrük muayenelerinde azamî kolaylık göstermek, seyyah celbinin ilk şartlarından biridir. Trakyanın kara ve demiryolu hududlarında bunun pek iyi anlaşılmış olduğunu memnuniyetle gördüm.

Duymadıklarımız ve bilmediklerimiz

Yeni bir peygamber

İngilterede yeni bir mesih türemiştir. Charles Geard adını taşıyan bu yeni peygamber «Dünya cenneti» dediği muhitine, herzelerine inanan otuz kadını toplamış ve onlara, icad ettiği mezhebi telkin etmeğe başlamıştır. Yeni mesihin, mezhebine kabul edeceği insanlarda aradığı evsaf, bütün dünya şartlarından tecerrüd edip, muti ve mütevazı, çocuk kadar saf bir ruhla kendi emri ve hükmü altına girmeği kabul etmektir. Yeni mesih, müridlerinden, tam bir teslimiyet ve kayıdsız, şartsız fedakârlık istemektedir.

Onun bu ağır şartlarını kabul eden otuz kadın, aile yuvalarını, refahlarını, saadetlerini tepip «dünya cennetine» gelmişler ve hayatı cavedaniye kavuşmak emelile Charles Geard'ün etrafına toplanmışlardır.

Haricî hayatla bütün alâkalarını kesen bu otuz kadın, yeni peygamberin telkinatına göre, ölmiyeceklerine ve dinî reislerine karşı hürmetkâr kaldıkça, yeryüzünde şeraiti aynen câmi olarak semaya intikal edeceklerine kanidirler.

Mürid kadınlar, boyasız, tuvaletsiz ve arkalarında basit bir esvab, önlerinde bir önlük olduğu halde, sabahtan akşama kadar, yeni peygmberin etrafında toplanıp oturuyorlar, onun vâzlarını dinliyorlar.

Güzel bir tedbir

Trende, vapurda, fakat ekseriya tramvayda tesadüf ettiğimiz bir sahne vardır: Biletçi ile çocuk anneleri arasındaki bilet münakaşası. Anne, çocuğunun yaşını, taş çatlasa beşten yukarı çıkarmaz; biletçi, hakikaten beş yaşında da olsa çocuğu mutlaka altıdan yukarı görmek ister; çocuk sıkı sıkı tenbihli ve bu hususta tecrübelidir; beşi aşmadıkça, tramvayda ayakta kalmak tehlikesine daima maruz olduğunu bile bile, beşten öteye geçmez; annesinin yalanına iştirak ve yardım eder.

Çocukları yalana alıştırmaktan başka marifeti olmıyan bu usulü İsviçreliler değiştirmeğe karar vermişler. Artık, İsviçredeki umumî nakil vasıtalarında biletsiz veya yarım ücretle seyahat edebilmek için esas olan ölçü, yaş değil, boy olmuştur. Çocuk kaç yaşında olursa olsun, boyu, tesbit edilen muayyen santimetrodan aşağı ve yukarı olduğuna göre, parasız, yarım veya bütün biletle seyahat edecektir.

Yaşını saklıyan büyükler için bakalım ne zaman ve nasıl bir çare düşünülecek.

28 senede 28 çocuk

28 sene evvel 17 yaşında iken evlenmişler ve her sene birer çocuktan 28 senede 28 çocuk sahibi olmuşlar. Rökor, amma, bu sefer nasılsa Amerikada değil, İrlandada.

28 çocuğun altısı evli, yirmi ikisi bekâr, bunlardan biri de boksörmüş. Bu çocuk ordusuna sahib ana babanın 22 aded de torunu varmış. Evlilerin sayısı 6 olduğuna göre, 22 torun hesabsız görünüyor amma, çocukların da ayni zürriyet bolluğunu göstermesi tabiî olduğunu düşünürsek iş doğrulur.

Amerika kırk yılda bir geri kaldı.

Eski harbler, yeni harbler

Siyaset seması daima bulutlu ve her bulut bir fırtına, bir kasırga saklıyor. Bütün dünya, gözlerini bu karanlık göke çevirmiş, bütün yürekler, «ha patlıyacak, ha patlıyor» endişesile halecanda. Bu halecanı artıran haberlerin içinde hangisinin doğru, hangisinin iğri olduğunu anlamak imkânsız. Dünyayı umumî bir felâkete sürüklemek istiyen cereyanların mevcudiyetinden bahsedenler var.

Bütün dünya efkârı umumiyesi her gün yeni bir yürek çarpıntısı geçirirken, iki âlim, bin senedenberi yeryüzünde vukua gelen harblerin bir istatistiğini yapmışlar. Bu istatistiğe göre, on asır zarfında, Fransa 185, İngiltere 176, Rusya 151, Avusturya 131, İspanya 75, İtalya 32, Almanya 24 ve Felemenk 23 harb geçirmişler.

Bu rakamlar, haddi zatında korkunç olmakla beraber, bin yıldanberi beşer neslinin harbe kurban verdiği mevcudiyetler esas tutularak yapılan bir mukayese vardır ki, dehşeti tüyler ürpertir. O mukayeseyi de gene bu iki âlim yapmıştır. Buldukları netice şu: 1914 harbinin mal olduğu insan zayiatı, bin yıldanberi yapılan muharebelerdeki insan zayiatının tam sekiz mislidir.

Şimdi, bu neticeyi gözönüne getirip, biz de bir kıyas yaparsak, bundan sonraki harblerin ne yaman şeyler olacağını derhal kestirebiliriz.

HALK OPERETİ
Bebek Belediye bahçesinde
ENAİLER
Operet 2 perde, 1 tablo
Pazar akşamı Üsküdar
İnşirah bahçesinde
PİPİÇA

SİNEMA

Yeni bir «vefasız kadın» tipi

Gale Londergaard, Holivudda musiki, san'at ve fikir hareketleri mevcud olmamasından şikâyetçidir

Vefasız kadını, biz ingilizce *vamp* ve fransızca *«femme fatale»* mukabili alıyoruz. Gale Sondergaard'ı bu sınıfa sokmamız sırf artistlik noktasındandır. Yoksa hususî hayatında Gale hem vefalı, hem zeki, hem de umumî malûmatı geniş bir Havva kızıdır.

Sinemada ilk rolünü Anthony Adverse'le oynadı. Bunu diğer iki filim takib etti. «Maid of Salem» ve «En Zevkli Saat». Birincide Claudette Colbert ve Fred Mac Muray'ın partöneriydi. İkincide Simone Simon ve Jemes Stewart'a arkadaşlık etti. Bu filimlerin bitip herkese gösterilmesini müteakıb Holivud'daki bütün filim âmilleri kendi kendilerine:

— Nasıl oldu da bu mükemmel artistin mevcudiyetinden şimdiye kadar haberdar olmadık?

Sualini sorup durdular.

Aslen Danimarkalı olan Gale Sondergaard Amerikada Minnesota'da doğmuştur. Babası oranın ziraat mektebinde profesördü. Kızının pek küçük yaştan itibaren tiyatroya karşı gösterdiği hevesi nazarı dikkate alarak onu karşısına oturttu:

— Yavrum, iyi düşün taşın, artistlik kolay şey değildir!

Mukaddemesile uzun uzadıya nasihat verdi. Fakat onu fikrinden caydırmak için tek kelime bile söylemedi. Daha liseden itibaren de Gale sahne artistliğine hazırlanmağa başladı. Mektebde diğer arkadaşlarile birlikte bir temsil grupu teşkil etmişti. Tatil zamanlarında da amatör tiyatro birliklerinde oynuyordu.

Liseyi bitirdiği gün Amerikada turnelere çıkıp Shakespeare'in eserlerini oynıyan bir tiyatro kumpanyasile kontrat yaptı. Bu kumpanya ile dolaşırken de onu Holivud'daki nüfuzlu şahsiyetlere takdime vesile olan Melvyn Douglas'ı tanıdı.

Gale Londergaard

İki senedir mecburen bütün vaktini Holivud'da geçiren Gale Sondergaard Nevyork'tan uzaklaştığı için çok müteessir ve müştekidir. Arasıra dostlarına derd yanar:

— Burası köy gibi, der, ne büyük bir tiyatro, ne de mükemmel bir konser salonu var.. Hele fikir hareketlerinden kat'iyyen eser yok.. Yalnız bol bol olan şu.. Açık hava hayatı.. Buna da itiraf edelim ki hepimizin pek çok ihtiyacı var..

Miss Sondergaard tanınmış rejisörlerden Herbert'le evlidir ve yakında kocasının idare ettiği bir filimde başrolü oynıyacaktır.

Sinema serdengeçtileri

Filimlerde birçok tehlikeli sahneler görürüz. Jönprömiye veya başkadın rolünü oynıyan artist tren, otomobil, otobüs altında kalır, bir evin en üst katından kendini atar ve saire.. Bizde san'atkârların bu fedakârlıklarına büyük bir hürmet ve takdir uyanır. Halbuki işin içyüzünü karıştıracak olursak bu hürmet ve takdirleri başkalarına karşı duymamız icab eder. Evet bundan on, on iki sene evveline gelinciye kadar bütün bu tehlikeli vaziyetlere artistler bizzat maruz kalırlardı. Fakat epey müddettenberi canlarının kıymetini bilmeğe başladıkları için böyle bir yerlerini kırmak veya ölümle neticelenmek ihtimali olan hareketleri, kendilerine kısmen benzetilen «serdengeçtiler» e yaptırıyorlar. Evet bunlara «serdengeçti» demek tam yerindedir. Çünkü alil kalmayı, ölüme kavuşmayı göze aldıkları halde buna mukabil ellerine geçen para hiç de yapılan işlerle mütenasib değildir. İnanmazsanız şu tarifeye bakın, bizim paramızla:

Yekdiğerile çarpışacak bir otomobilin içinde bulunmak 300 lira, bir uçurumdan yuvarlanmak 800 lira, paraşütle inme 200 lira, uçan bir tayyareden diğer bir tayyareye geçmek 300 lira, bir binanın yüksek bir noktasından atılma 300 lira, kazaya uğrıyacak bir tayyarenin içinde bulunma 2000 lira.

Denebilir ki, bu işleri bir ârızaya uğramadan yapabilen «serdengeçtiler» nadirdir. İşin en feci tarafı bütün tedavi ve hastane masraflarının da bizzat kendilerine aid olmasıdır.

Yarım kalan film

Jean Harlow'un anî ölümü neticesi Clark Gable ile çevirmekte olduğu «Saragota» filminin yarım kaldığı malûmdur. Kırk gün mütemadiyen birçok sahneleri oynanmış olan bu kordelâ, Jean'ın hastalığı bir hafta daha teahhur etmiş olsaydı, tamam olacaktı. Şimdi, filmin yeniden vücude getirilmesi mevzuubahistir. Senaryo, kısmen tadil edilecek, Clark Gable birçok sahneleri, başrolü oynıyacak kadın artistle yeniden temsil edecektir. M. G. M. sinema şirketinin bütün bu vaziyetler neticesi girmiş olduğu ziyanın miktarı 500 bin dolardır. Fakat endişeye mahal yok. Kordelâ ayni paraya sigortalı olduğu için bu zarar ve ziyanı sigorta kumpanyası tazmin edecektir.

Jean Harlow hastalanmazdan bir hafta evvel 1937 - 38 mevsimi için M.G.M. ve 20 nci Century - Fox kumpanyalarile birer mukavele akdetmişti. Birinci şirket namına «Denizcilere Söyle!» ve «Med ve Cezir» kordelâlarını, ikinci şirket namına da «Eski Şikago'da» kordelâsını çevirecekti. En son yapmış olduğu filim Robert Taylor'la birlikte oynadığı «Hususî Malikâne» idi.

Bir iki satırla..

* Danielle Darieux'nün yakında Holivud'a gideceği malûmdur. Sevimli Fransız artisti Frank Capra'nın idare ettiği bir filimde Gary Cooper'e partöner olacaktır.

* Amerikaya giden Fransız artisti Georges Rigaud, Marlene Dietrich ile bir filim çevirecektir.

Tire İdman Yurdu Bayındırda

Bayındır (Hususî) — Şehrimiz Genclerbirliğinin daveti üzerine Tire İdman Yurdu sporcu ve azalarından mürekkeb 30 kişilik bir kafile buraya geldi ve istasyonda halk ve bando mızıka ile parlak bir şekilde karşılandı.

Çok samimî ve nezih bir hava içinde oynanan maçı Tireli gencler 4 - 0 gibi güzel bir netice ile kazandılar. Gönderdiğim resim galib Tire İdman Yurdu birinci futbol takımı oyuncularını bir arada göstermektedir.

TEPEBAŞI BAHÇESİ
Bugün ve yarınki PAZAR günü saat 17 ½ da
Kahkaha kıralları
3 FRATELLiNi'lerle
VARYETE TRUPU'nun iştirakile
BÜYÜK MATiNE
Fiatlarda zammiyat yoktur

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:

12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,05 muhtelif plâk neşriyatı - 14,0[illegible] SON - 18,30 plâkla dans musikisi - 19,3[illegible] konferans: Dr. Ali Şükrü (Deniz banyoları: Faydaları ve zararları) - 20,00 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 20,45 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) - 21,15 ORKESTRA - 22,15 Ajans ve Borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları - 23,00 SON.

VİYANA:

18,20 karışık yayın - 19,05 ORKESTRA KONSERİ - 19,55 karışık yayın - 21,35 SENFONİK KONSER - 23,15 muhtelif haberler - 23,25 SENFONİK KONSER.

BERLİN:

17,27 OPERA YAYINI: LOHENGRİN - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 DANS ORKESTRASI.

PEŞTE:

18,35 ÇİNGENE ORKESTRASI - 19,05 konferans, gramofon - 21,50 OPERA YAYINI - 23,10 CAZBAND TAKIMI - 24,05 ÇİNGENE ORKESTRASI - 1,10 haberler.

BÜKREŞ:

19,05 ASKERÎ BANDO - 20,30 konferans - 20,50 Rumen şarkıları - 21,20 ORKESTRA KONSERİ - 22,35 haberler ve saire - 22,50 GECE KONSERİ - 23,50 fransızca ve almanca haberler, son haberler.

BELGRAD:

18,25 halk şarkıları - 19,05 KONSER - 20,35 ulusal yayın - 20,55 OPERET PARÇALARI - 21,25 haberler, konferans - 22,05 OPERA YAYINI.

LONDRA:

19,05 NEFESLİ SAZLAR KONSERİ - 20,05 haberler ve saire - 20,35 PİYANO VE KEMAN KONSERİ - 21,20 konuşma - 21,50 OPERA YAYINI - 23,05 haberler ve saire - 23,30 dans orkestrası.

PARİS [P.T.T]:

17,50 ORKESTRA KONSREİ VE ŞARKILAR - 19.50 gramofon, haberler, spor, haberler, gramofon - 2135 OPERA YAYINI - 23,35 haberler, gramofon, hava - 24,10 DANS MUSİKİSİ.

ROMA:

18,05 karışık yayın - 20,05 turizm haberleri, karışık musiki, haberler ve saire-21,45 KARIŞIK MUSİKİ - 22,05 OPERET: EVLİ BEKÂR - 22,45 EĞLENCELİ KONSER - 23,50 DANS MUSİKİSİ.

NÖBETCİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Eminönünde (Mehmed Kâzım), Beyazıda (Belkis), Küçükpazarda (H. Hulûsi), Eyübsultanda (Mustafa Arif), Şehremininde (Hamdi), Karagümrükte (Fuad), Samatyada (Rıdvan), Şehzadebaşında (Asaf), Aksarayda (Etem Pertev), Fenerde (Hüsameddin), Alemdarda (Esad), Bakırköyde (İstepan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde (Della Suda), Tepebaşında (Kinyoli), Galatada (Hüseyin Hüsnü), Taksimde (Limonciyan), Pangaltı Halâskâr caddesinde (Nargileciyan), Kasımpaşada (Vasıf), Hasköyde (Barbut), Beşiktaşta (Süleyman Receb), Sarıyerde (Nuri).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Üsküdarda (İmrahor), Kadıköyünde eski İskele caddesinde (Sotiryadis), Yeldeğirmeninde (Üçler), Büyükadada (Şinasi (Rıza), Heybelide (Halk).

Zahire Borsasındaki vaziyet

Dün İstanbula 210 ton buğday, 15 1/2 ton tiftik, 16 1/2 ton yapağ, 15 ton kepek, 4 ton beyaz peynir, 5 1/2 ton kaşar, 4 1/2 ton mısır ve 15 ton da un gelmiştir. İstanbuldan harice 2850 ton buğday, 250 ton çavdar, 200 ton arpa, 29 ton yapağ ve 9 3/4 ton tiftik gönderilmiştir.

Dün İstanbul Borsasında şu fiatte satışlar olmuştur: Buğday yumuşak 1-5 çavdarlı 6,25 kuruş, 6-15 çavdarlı 6,10 kuruştan 6,20 kuruşa kadar, sert 1-5 çavdarlı 5,20 kuruştan 6,05 kuruşa kadar, mahlût 5,10 kuruştan 6,06 kuruşa kadar, arpa 4,15 kuruş, bakla 4,35 kuruştan 5,04 kuruşa kadar, çavdar 4,125 kuruş, kuşyemi 9,225 kuruştan 9.25 kuruşa kadar, susam 15,30 kuruş; afyon 540 kuruş, keçi kılı 51 kuruş, zeytinyağı 52,20 kuruştan 58 kuruşa kadar.

Dün yabancı borsalarda şu fiatte alivre 3,86 kuruş, ketentohumu 8.28 kuruş; iç satışlar olmuştur: Buğday 5,49 kuruştan 6,61 kuruşa kadar, arpa 5,13 kuruş, mısır fındık 94,54 kuruş.

Evlenme

Bay Ali Haydar Oyalın kızı Azize Oyalle Tüğbay M. Halidin oğlu maden mühendisi Salâhaddin Kormanın nikâhları Beyoğlu nikâh dairesinde Beyoğlu Kaymakamı Bay Daniş tarafından akdedilmiştir. Genc evlileri tebrik ederiz.

Avdet

Fransız diş tabiblerinin Pariste akdettikleri millî kongreye iştirak eden ve meslekî tetkikatta bulunan diş tabiblerimizden Kemal Sun ve Reşad Methi şehrimize avdet etmişlerdir.

VEFAT

Müteveffa Hırant Bezazın zevcesi ve maruf tüccar Bay Sepon Civanın kerimesi Bayan Eliz H. Bezaz vefat etmiştir. Cenaze merasiminin yarınki pazar günü saat 13,30 da Beyoğlu Balıkpazarı Ermeni kilisesinde icra kılınacağı ilân olunur.

Ilk yirmi üç temmuz

Meşrutiyetin ilânı Selânikte mahşerî bir kalabalığın heyecanlı tezahüratile karşılanmıştı

— Şahsî hatıralar —

O sıralarda Üçüncü ordu müşürlüğü yaveriydim. Birkaç gündür, müşürün yanından ayrılmıyordum. Mabeyinle müşirlik arasında önce şifreli, son saatlerde şifresiz, hep makine başında muhabere edilip duruyordu. (Merkezi umumi) deki arkadaşlardan kimseyi göremiyordum; Selânikte neler geçtiğini bilmiyordum. Yalnız o gece (temmuzun 22 sini, 23 üncü perşembe gününe bağlıyan gece) şehrin işlek sokaklarında duvarlara kâğıdlar yapıştırıldığını, sabahleyin halkın bu kâğıdlar önünde toplandığını, polisin halkı dağıtmağa ve kâğıdları koparmağa çalıştığını sonradan öğrenebildim. Manastır (heyeti merkeziye) si, daha o sabah, yüz bir top atarak meşrutiyeti ilân etmişti; fakat Selânikte yalnız halkın, aralarına karışan cemiyet muharriklerine uyarak, sokakları doldurmağa başladığını, öğleden sonra kalabalığın gittikçe arttığını çavuşlardan öğreniyordum.

Saray, öğleden biraz sonraya kadar telâş gösterdi; sonunda Müşüre sordu: «Şevketmeab Efendimiz, bu haller karşısında son çarenin ne olduğunu soruyor.» Müşir (İbrahim Paşa) «kanunu esasiyi ilândan başak çare yoktur» cevabını verince, saray susuyor, bir daha daire telgrafının manipülâsyonu ses çıkarmıyor. Fakat Müşürün yanından ayrılamıyorum; dışarıda olan biteni hep çavuşlardan öğreniyorum.

Akşam üstüne doğru, büyük bir kalabalığın (Olimpos) meydanına doğru yürümekte olduğunu duydum. Artık yerimde duramıyordum; ne olursa olsun, bu kalabalığın arasına ben de karışmak, ben de mahreklik yapmak istiyordum. Müşirden, dışarı çıkmak için, korka korka müsaade istedim. «Haydi git, oğlum, senin de istirahate ihtiyacın var. Müstacel bir şey olursa çağırtırım» dedi.

Başımda püskülüm, göğsümde kordonlarım dışarı fırladım; yürümüyor, koşuyordum; koşmuyor, uçuyordum. Tramvaya atladım, doğru (Olimpos) meydanına. (Kristal) kahvesine varmadan, tramvaydan inmek zorunda kaldım. (Olimpos) meydanı dolup taşmıştı. İğne atsan yere düşmez bir kalabalık vardı. Meydanda aralar üstünden Kristal kahvesinin üstündeki Cercle de Salonique'in balkonundan halka nutuklar yağıyor, halk da çıldırasıya bir alkış tufanile onlara cevab veriyordu: Yaşasın kanunu esasi! Yaşasın meşrutiyet! Yaşasın vatan! Yaşasın millet! Dikkat ettim: En çok «yaşasın vatan!» deniyordu.

Boyum küçük olduğu için halkın arasından süzüle süzüle Cercle de Salonique'in kapısına kadar gelebildim; içeriye daldım; beni hemen balkona aldılar. Bir arkadaş, söyleniyor, bağırıyordu. Neler diyordu? O vakit gönlümün derinliklerine giren bu sözler, ne yazık! Bugün hafızamda bir iz bile bırakmamışlar. Bu sözler, elbette en son otuz iki yıl süren bir mazlumiyetin feryadlarıydı. Arkadaşlar, beni öne ittiler, «Kâzım, sıra senin!» dediler. O güne kadar, bu kadar büyük, bu kadar «mahşeri» bir kalabalık önünde değil, ancak iki yüzü bulmıyan bir toplantıda söz söylemiştim. Fakat, düşünmeden, sarsıntıcı heyecanlarla o güne kadar içimde biriken acıları, o günün ve hele yarının saadetlerini, bağırdım. Nekadar söyledim, bilmiyorum; fakat sesim çatlaşmağa, işitilmez bir hale gelmeğe başladı!

Şimdi, aşağıdan bana, «yaşa, millet yaveri! Var ol, millet yaveri» diye bağırıyorlardı. Ben, bir anda mutlakiyet idaresinin bir zabiti değil, hür ve mesud maşrutiyet idaresinde millet yaveri olmuştum.

Sesim o kadar kısılmıştı ki, konuşamıyordum. Güneş batmış, elektrikler yanmış, fakat halk yerinden oynamıyor, balkonlara çıkan, arabalar üzerine atlıyan birçok hatibleri ardı arası kesilmeden alkışlıyordu.

Serkilden indim, kendimi gösterme - meğe çalışarak, halk arasından süzüldüm, tramvaya binerek eve geldim. Yemekten sonra Müşürün evine gitmeden önce (Merkezi umumî)nin toplandığını bildiğim Manyaszade Refik Beyin evine gittim. Onlar, jelâtin levhalar üzerinde çoğaltılan kâğıdları ha bire mühürlüyorlar, zarflıyorlardı.

Derinden bir mızıka sesi.. Biraz sonra evin önünde bir gürültü. Çıktım, baktım: «Refik Beyi isteriz, Refik Beyi!» Halkın arzusunu Refik Beye yetiştirdim; o, balkonda görünür görünmez, bir alkıştır koptu. Manyaszade birkaç söz söyledi, halka teşekkür etti. İşinin çoğluğundan bahsederek müsaade aldı, içeriye girdi.

Halkın önüne düştüm, onları dörderli yürüyüş kolu nizamına koydum, mızıkayı başlarına geçirdim. Rumeli Vilâyatı Müfettişi Hüseyin Hilmi Paşanın konağına yöneldik. Paşayı aşağıya indirdik. Halk, zaten akşam üstü kanunu esasinin ilân olunduğunu bildiren Mabeyin telgrafından haberdardı. Hüseyin Hilmi Paşa: «Efendiler, Şevketmeab efendimiz... derken «kahrolsun!» haykırmaları yükseldi. O devam etmek istiyordu. «Efendiler, bu lûtfu padişahî...» kimse dinlemiyordu, «kahrolsun!» lar birbiri arkasını bırakmıyordu. Zavallı Hüseyin Hilmi Paşayı yukarıya çıkardılar; biz de, gene sıralanarak, Müşürün konağına yöneldik. Müşürü çağırdılar; O, indi; halka, yerinde birkaç söz söyledi. «Yaşasın Müşür Paşa!» diye bağıran halkı, dağıtmak bana düştü: «Haydi, çocuklar! dedim, yarın daha çok işiniz var, Şimdi rahat edin.» Mızıka önde şehre doğru yürüdüler:

Dünyada emsali adim yaptık bugün bir inkılâb!

Bu marşı, doktor Rifat o gün yapmış, Udî Ahmed de hemen bestelemişti.

Kâzım Nami DURU

Suriyeden gelip geçen yolcular

Fransız bandıralı Providence vapurile dün akşam şehrimze dört yüz kadar Suriyeli seyyah gelmişlerdir. Beyruttan vapura binerek Fransaya giden yolcular arasında dört ay evvel istifa eden eski Haleb valisi Mehmed Nebi ile Makalla Sultanı Salih bin Galib ve Sultanın veziri Bahadur Hab Sheih Ali bulunmaktadırlar.

Makalla Sultanı ile refakatindeki vezir 4-5 gün şehrimizde kalacaklardır. Sultanın Ankarayı ziyaret etmes de muhtemeldir.

Eski Haleb valisi ile diğer Suriyeli yolcular bu akşam Marsilyaya hareket edeceklerdir.

On esrarkeş yakalandı

Hürriyetiebediye tepesi civarındaki Ahmedin tuğla harmanında bazı kimselerin toplanarak esrar içtiği haber alınmış ve boraya anî bir baskın yapılmıştır.

Baskın sırasında Hüseyin, Adem, Halid, Mehmed, Yahya, Kemal, Hayri, Perviz, Cemil, İsmail adında on kişi esrar içerlerken yaklanmışlardır.

Halid isminde bir adamın da esrarkeşlere yardım ettiği anlaşılmıştır.

Suçlular hakkında tahkikata devam edilmektedir.

İktısadî hareketler

Frangın yeni sukutunun sebebleri

İki haftadanberi gayriresmî bir surette Fransız hükûmetinin kontrolu altında ıstikrar peyda eden Fransız frangı iki gündenberi gene sukut etmeğe başladı.

Son günlerde Londra borsasına büyük mikyasta Fransız frangı arzedilmeğe başlanmıştır. Bu fazla arz karşısında sukut etmeğe başlıyan frank üzerine Londra borsaşında çok büyük ve süratli muameleler cereyan etmiştir. Fransız hükûmeti buna mâni olabilmek için kat'iyyen bir tedbir alamamış ve bu vaziyete sadece seyirci kalmıştır.

Ecnebi gazetelerine bakılacak olursa Londra borsasında frangın bu fazla arzın sebebi Fransanın bugünkü siyasî vaziyeti hakkında halkta mevcud emniyetsizlikten ileri gelmekte imiş. Fransız Devlet bankası müdürü Labeyri'nin azledilip yerine Fransız bangerlerinin mümessili olan Fournier'nin Devlet bankası müdürlüğüne tayin edilmesi ve buna benzer daha bazı hâdiseler, bangerler gene Fransanın idaresini eline alıyorlar, diye amele arasında bir galeyan uyandırmış ve ameleler Chautemps kabinesini sımsıkı ellerinde tutabilmek için yeniden birçok taleblerde bulunmağa başlamışlardır. Şimdi Fransada bütün amele her tarafta başkaldırmış ve her gün hükûmetten yeni yeni şeyler istiyormuş.

Bu vaziyet karşısında tabiî halkın Chautemps kabinesine karşı olan itimadı da sarsılmıştır. İtimad sarsılınca Nevyork ve Londradan Fransaya gelmeğe başlıyan sermayelerin de arkası kesilmiş ve Fransadan yeni sermayeler harice kaçmağa başlamıştır.

M. TEZEL

Frank yükseliyor

Fransız hükûmeti altın esasına dönmeğe karar verdi

Dünya borsalarında Fransız frangı dün bir miktar yükselmiştir. Bunun başlıca sebebi Fransız hükûmetinin frank için ciddî tedbirler almağa başlaması - dır. Paristen son gelen malûmata göre, Fransız hükûmeti altın esasına avdete ve frank kıymetini bir İngiliz lirasına karşılık 112 frank olarak tesbitine karar vermiştir. Esasen üç taraflı anlaşmanın frank için kabul ettiği kıymet de budur.

Dün Londra borsasında bir İngiliz lirası karşılığı frank 133,25 franktan muamele görmüştür.

Dün, İngiliz lirasında da bir yükselme görülmüştür. İngiliz lirasına kıymet veren Cumhuriyet Merkez bankası dün bir İngiliz lirasına 627 - 630 kuruş kıymet vermiştir. İngiliz lirası, Türk parasının kıymet hesabında esas tutulduğu gündenberi bu kadar yükselmemişti.

Cumhuriyet Merkez Bankası hisse senedleri de dün yükselmeğe başlamıştır. Evvelki akşam borsada 85 lirada kapanan Merkez Bankası hisse senedleri dün akşam 87,5 lirada kapanmıştır.

Evvelki akşam 15,05 te kapanan Türk borcu birinci tahvilleri dün 15,25 e kadar yükseldikten sonra 15,20 de kapanmıştır.

Alman tersaneleri gece gündüz çalışıyormuş

Londrada çıkan Daily Herald gazetesinin verdiği malûmata göre Danzig'deki büyük tersaneler gece gündüz, bilâfasıla çalışarak Almanya ve müttefikleri için harb malzemesi imal etmektedir.

Schihau tersaneleri de Almanyada yapılmakta olan Japon harb gemilerine lâzım olan aksamı hazırlamakla meşguldür.

ANKARA MEKTUBLARI:

Mevsimin hususiyeti: Ankara garına akın

Ankarayı bu mevsimde bırakmak gezme ve dinlenme ihtiyacile beraber biraz da moda olmuştur

Ankara stadyomunda kalabalık bir gün

İlkbahar at yarışları, geçen mevsim, hemen bütün Ankaralıları Hipodroma topladı. Bu sekiz hafta içinde, yirmiden fazla müşterek bahis gişesi önünde, en aşağı yüz bin liralık bilet oynandı. Bahislerin, müşterek bahislerin, çifte bahislerin sonunda cüzdanları boşalanlar dahi, yeni koşu mevsiminin açılmasını dörtgözle bekliyorlar. Zaten, her kayıbın sonunda, imdada yetişen teselli, bahse tutuşanda acı bırakmıyordu ki... Kime sorsanız, ziyanına sebeb olarak, attan anlamadığını söylemez: «Şanssızlık!», futbol takımları için olduğu gibi, burada da baş özür sayılıyor ve gene «sürpriz!» millî küme maçlarındaki gibi, neticeyi evvelden kestiremiyenlerin boyuna imdadına yetişti.

Fakat, Hipodromun asıl hususiyeti, çok zarif giyinmiş Ankaralı bayanları bir araya toplamasıdır ve her hafta yeni bir kıyafetle. Şehrin kadın terzileri arasıra mankenlerini de Hipodromun salonunda teşhir ederler. Ayrı bir eğlence olmak üzere, iyi bir cazband da, zarif bir kalabalığı, koşulardan çok sonraya kadar, Hipodromun büyük kazinosunda alıkoymaktadır.

Bugünlerde, mevsim icabı kapalı olan şehir stadını gelince, o da Ankaralıları, haftalarca tribünlerinde ağırladı. Değerli Valimiz Nevzad Tandoğan, açılış günü, bütün halkı, stada çağırmış ve girişin bedava olduğunu ilân etmişti. Pek kısa bir zaman sonra, birçok kimseler maçları ayakta seyre mecbur kaldılar, bazı defa gişeler, bilet satışını iki gün önceden kesti, hemen bütün şehirlerimizin hâlâ rüyası olan bu muazzam ve modern stadyom, artık Ankaralılara dar bile geliyor!

Şimdi, hiç şüphesiz aralarında Hipodrom ve stadyomun müdavimleri de bulunan kafileler, gene ayni asfaltın üzerinde, Ankara garına akın ediyor: Uğurlanmak veya uğurlamak için.

Ankarayı bu mevsimde bırakmak, gezme, dinlenme ihtiyacı yanında, biraz âdet, biraz da moda olmuş sayılabilir. Tam bir aydır, günün suali değişmedi:

— Ne vakit gidiyorsunuz?

Ve yahud, hitab edilen zatın mevkiine, baremine göre:

— Teşrif ne zaman?

Bahçede, lokantada, yolda, kahvede, otobüste, dairede ve evde ayni sual!

Bu adeta, şehirlinin şehirliye:

— Niçin gitmiyorsun, yoksa gidemiyor musun, bak herkes gidiyor, çaresini bul da gitmene bak!

Demesinden başka nedir ki...

Nasıl stadyomu dolduranlar, yalnız futbol meraklıları değilse, Hipodromun tribünlerinde oturup bir tek koşuyu da seyretmiyenler varsa, Ankaradan mevsim için göçedenlerin arasında sadece «gitmiş olmak için gidenler» henüz fazlacadır ve böyle bir yolculuk bilhassa ortahallilere, acı bir dönüşün başlangıcı oluyor!

Ankara ki, yazı «tahammül edilmez» olmaktan çıkmış, ne sıtması, ne tozu kalmış, bol gölgeliklere, hatta kısmen suya kavuşmuş, iklimi bile değişmiştir; başka tarafta, daha iyi bir yaz aramak hulyası, bu şehrin güzelliği essiz sonbaharını, sıkıntı içinde geçirmeğe değer mi?

MEKKİ SAİD

Küçük Sıhhat memurları mektebinin mezunları

Küçük Sıhhat Memurları mektebinden bu sene 25 talebe mezun olmuştur. Yukarıki resim, mezun talebeleri hocaları ve mümeyyizlerile beraber göstermektedir.

Köşe Pencerasinden

Tarihle istihza

1 — Osmanlı İmparatorluğunu kuranlar, büyültenler, genişletenler gibi o devleti şirazeden çıkarıp kepaze edenler, küçültenler ve nihayet batı uçurumuna sürükliyenler de en basit bir tarih vazifesini hatırlamamışlar, bizzat tarihi güldürecek bir gaflete kapılıp gitmişlerdir.

Osmanoğulları saltanatının hangi yılın hangi ay ve gününde kurulmuş olduğunun - inandırıcı bir vesikaya müstenid olarak - sarahat ve kat'iyetle tesbit edilmemiş olduğunu hatıra getirmek istiyoruz. Bütün dünya tarihi üzerinde müessir olmuş, kürenin mihverini değiştirecek kadar önemli hâdiselere kaynak teşkil etmiş olan Osmanlı devletinin kuruluş tarihi, malûm olduğu üzere, henüz belli değildir. Şu satırları yazarken yanıbaşımda Netaicülvukuat, Fezleke, Hayrullah Efendi, Şamcanizade, Hadikatülmülûk, Müneccimbaşı, Karaçelebizade, Hasanbeyzade, Künhülahbar, Tacüttevarih, Mir'atıkâinat gibi bir buçuk düzineye yakın tarih kitabı var. Bunların hepsi (Osmanlılığın zuhur) undan bahsediyor. Fakat hiçbirinde o zuhurun ayı, günü yazılı değil. Benim görebildiğim başka tarihlerde de bu cihet tasrih edilmemiştir. Yalnız Osman Beyin hicrî 699 tarihinde istilklâlini ilân ettiği - ittifaka yakın bir ekseriyetle - kaydolunmaktadır.

Hicrî 699 senesi, milâdî 1299 yılına tesadüf eder. Atatürkün 1920 yılı nisanının yirmi üçünde Ankarada Büyük Millet Meclisini açmasile Osmanlı İmparatorluğu batmış sayılmak - tarih bakımından - iktıza eylediğine göre o devlet tam (621) yıl yaşamış demektir.

2 — Osmanoğullarının Türk kızlarile evlenmemeleri, yetmiş iki millete mensub ve nesebleri meçhul kadınlar alarak nesillerini onlardan üretmeleri meselesi de o sülâle tarihinde mühim bir yer alır. Çünkü sülâlenin tereddisi gibi devletin de tarümar oluşunda bu işin kuvvetli tesirleri vardır. Bununla beraber Osmanoğullarından bir kısmının ve meselâ Orhanın, Çelebi Sultan Mehmedin, İkinci Muradın anaları Türktür. Fatihin İsfendiyar, Yavuzun da Zülkadiroğullarına mensub birer prensesten doğdukları rivayet olunmaktadır. Fakat Yavuzdan sonra Türk sütü emen bir Osmanlı hükümdarı görülmemiştir. Yalnız Birinci Osman, Topkapı sarayında kurulan bu kötü an'aneyi kırmak istiyerek Pertev Paşanın ve Şeyhülislâm Esad Efendinin kızlarını nikâhla almışsa da çocuk yetiştirememiş ve an'aneyi de kıramamıştır.

***

Ey aziz okuyucu, sen de şüphe yok ki Osmanlı devletinin ancak 621 yıl yaşadığını, o devlet hükümdarlarından - hiç olmazsa - birkaç tanesinin Türk anadan doğduğunu biliyorsun. Zaten bu, tarihte tebahhur etmeğe lüzum göstermiyen basit bilgilerdir. O bakımdan bizim şu iki mevzua temas edişimizi belki ayıblarsın. Fakat acele etme, teenni gösterip sebebini dinle: Dün elimize siyah zemin üzerine beyaz işlenmiş zarif bir mendili andıracak şekilde itina ile basılı tantanalı bir reklâm varakası geçti: Yeni ve tarihî bir eserin neşrine başlanılacağını hararetle müjdeliyen bir varaka!... Orada Osmanlı devletinin tam 670 yıl yaşadığı ve bu uzun zaman içinde yalnız son hükümdarın bir Türk kızile evlendiği söyleniyor. İşte bu fıkrayı, tarihle istihza eden o iddiayı teşhir için yazdık. Sen de hoş görüver!..

M. TURHAN TAN

Edebî tefrika : 19

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan : Mahmud Yesari

Bütün kadınlığile kocasının gözlerinin içine bakıyordu. Melike, o anda, sevilen, sevildiğini bilen, sevdiğine inanan kadın değildi; Melike, o anda, kocasının her - günkü arkadaşı, can yoldaşı, dostu, yakını değildi. Melike, o anda, seven kadındı.

Vereceği habere, kocasının sevinip sevinmiyeceğini düşünüyordu. İnsanlar, kendilerini ne kadar tutsalar, için hassas tellerinden birine dokunulunca ses vermemesinin imkânı, ihtimali yoktu. Şekibin, ya gözlerinde, bir saniye bir kıvılcımın gizli alevinin aksi parlıyacak; yahud, dudak uclarında, her hangi bir duygunun iç manası, bir çizgi, bir kırışık, bir büküllüş, küçücük, uçucu bir kımıldanışla aydınlanacaktı!

Kalbde yanan en küçük bir ateşin, yüze, gözlere, muhakkak ışığı vuruyordu. Melike, bunu çok görmüş ve çok denemişti.

Karısının ne demek istediğini anlıyamıyan, ve ne diyeceğini kesdiremiyen Şekib, boş ve kararsız bir bakışla bekliyordu.

— Ben, sanatoryoma girmeğe karar verdim.

Melike, gözlerini ondan ayırmıyarak bekledi.

Şekib, göz bebeklerine iğne batırılmış gibi boş ve manasız bakıyordu; kulakları sağırlaşmıştı.

Melike, tekrar etti:

— Sanatoryoma girmeğe karar verdim. Bir iki ay yatarım, ne olur?

Şekibin gözleri büsbütün sönmüş, karamıştı; birşey söylemek istedi, boğazı kurumuştu; yüzünü buruşturdu, öksürmeğe çabaladı, içinin çırpıntısı yavaşlayıverdi, gözlerinden, yanaklarına, iki damla yaş yuvarlandı.

Melike, kollarını kocasının boynuna doladı; sevinci soluklarını tıkıyordu:

— Hayır, gülmeni istiyorum... Sonra, ben de ağlarım!

— 4 —

Melikenin sanatoryoma girmeğe karar vermesi, «kendiliğinden girmek istemesi», yalnız kendi apartımanlarının değil, komşu apartımanların da, bir fazla pencere, bir fazla kapı açılmış gibi, havasını değiştirivermişti.

Melikenin, bir zaman dedikodu mevzuu olan ve nihayet unutulan hastalığı, tekrar dillere düşmüştü. Onun, sanatoryoma gireceğini duyanlar, acımaktan çok, merak ettikleri için gelmeğe, aramağa başlamışlardı.

Bu aranışa, en çok şaşan, Melike idi. Kapı altlarından, pencerelerin pervaz aralarından, duvar çatlaklarından sızan sular, rüzgâr solukları gibi, gizli ve açık bütün konuşmaların da, dışarıdan içeriye, içeriden dışarıya sızdığını bildiği halde, Melike, uzak yerlerde oturanların bile, azacık zaman içinde duymalarına, duyabilmiş olmalarına, şaşmaktan kendini alamıyordu. Ve hepsinin de bir mazereti vardı: Ya köprüde yakin komşulardan biri, uzak komşulardan birile rastlamış; yahud, bir besleme, bir aşçı kadına misafir gitmiş oluyor, ve haber telleri,böylelikle bağlanıveriyordu.

Hepsinin gelişlerindeki maksadları, Melike, sezmiyor değildi.

Eski arkadaşı Mehlika, onu, çok kıskanıyordu. Mehlika, Şekibi sevmediği, Şekib hakkında gizli bir niyeti olmadığı halde, Melike ile evlenmesini adeta istememişti.Melikenin, kendisinden önce evlenmiş olması, Mehlikayı çıldırtıvermişti. Birbirlerine uzak semtlerde oturmamalarına rağmen, pek seyrek görüşürlerdi. Mehlikanın her gelişi, mühim hâdiselerin olduğuna, olacağına alâmetti. Kışın, Melikenin yeni tuvaletinin pek methini duyduğu için, yaz başlangıcında da, radyo aldıklarını söylemek için uğramıştı.

Melike, Mehlikanın yüzü kıpkırmızı, telâş içinde gelişine, biraz şaşırmıştı. Mehlikanın ilk sözü:

— Sanatoryoma gideceğini duydum! Sahimi? diye sormak olmuştu.

Melike, onun hakkındaki bütün kanaatine rağmen, bir gün, bir an, samimî olabileceğini düşünerek:

— Evet, diye cevab verdi.

Mehlikanın dudakları titriyordu:

— Peki, nereye?

Melike, gene ondan şüphelenmemişti:

— Buradaki sanatoryomlardan birine!

Mehlikanın yüzünün kırmızılığı uçuvermiş, telâşı sönmüş, göğsünü şişiren soluklar rahatlaşıvermişti:

— Ben, İsviçreye falan sanmıştım!

Melike, o anda, yanıldığını ve boş bulunduğunu anlamıştı; halbuki: Daha belli değil! gibi müphem, kaçamaklı cevablarla onu kıvrandırmanın da keyifli olacağını acı acı düşündü.

Teyze kızı Samime, Melikenin güzelliğini çekemezdi. Kara kuru; şekil, biçim zügürdü olan bu kız, başkalarının güzelliği, alımlığı ile meşgul olmaz, aile içindeki bir güzele, kendi hakkını çalmış gibi, tahammül edemezdi.

Samime, odaya girdiği zaman, Melike, köşedeki koltuğun yanında ayakta duruyordu. Samime, Melikeyi hemen görmemişti; masanın üzerindeki tablaya sigarasını bastıran kaynanaya merakla sordu:

— Melike, nerede? Yatıyor mu?

Melike, ona doğru gülümsiyerek yürümüştü:

— Hoş geldin, Samimeciğim...

Samime, onun ayakta oluşuna ve yürüyüşüne inanmıyor gibi bakıyordu; adeta bozulmuştu:

— Ah, dünyada ne fena insanlar var! Bana, pek mübalâğa ile söylediler, canım. Birşeyin yok maşallah... Hemen hemen hiç bozulmamışsın! Biraz zayıflamışsın işte... Renğin de uçukca ama, az zamanda kendini toplarsın. Ufak bir zafiyet...

Melike, teyze kızı Samimenin: «Birşey yok. Boşuna yorulmuşum!» diyen gizli bir esefle sarsıldığını anlamakta, hiç de güçlük çekmemişti.

Karşılarındaki apartımanda oturan tüccarın karısı, istihfafla dudak bükerek açık açık söylemişti:

— Avrupaya gitmek, size, çok pahalıya oturur... Sonra, döviz çıkartmak da kolay değildir.. Şayed, Avrupa sanatoryomlarından birine gitmeği düşünüyorsanız, size İsviçreyi tavsiye etmem. İsviçre, parası en yüksek bir memlekettir. Viyanaya gidiniz, para da düşüktür, hayat da ucuzdur.

Ancak zenginlerin yapabilecekleri şeyleri yapmağa kalkışanlara acıyan ve hakkına tecavüz edilmesini hoş görmiyen, kızan bir kafa tutuşla: «Halinizi bilin de işin ucuzuna bakın!» der gibi gülümsüyordu:

— Hem, kaç ay tedavi icab ettiğini doktorunuza sorunuz. Uzamak ihtimali olur, halbuki siz, hesablarınızı başka türlü tanzim etmiş bulunursunuz. Çok zorluk çekersiniz.

Paranın verdiği kuvvet ve emniyetle fakirlere, orta hallilere acıdığını, onların acınacak insan olduklarını yüzlerine vurmaktan utanmadığını gösteren vakur, ve hemen hemen yerinde denebilecek bir küstahlıkla bakıyor; ve sesinin tonu, tavırlarının ağırlığı, bakışlarının pervasızlığile kendi hakkını, zenginliğin gurur hakkını müdafaa ediyordu.

Melike, onu, suçlu suçlu dinlerken, kulakları:

— Avrupaya gitmek, Avrupa sanatoryomlarında tedavi olmak, sizin ne haddinize? Bunu aklınıza getirmenin bile gülünc olduğunun, farkında değil misiniz?

(Arkası var)

SPOR

Ankara spor ajanları içtimaındaki hâdise

Dört kulübün murahhasları mıntakadaki toplantıyı niçin yarıda bıraktılar?

Ankara 22 (Telefonla) — Ankara mıntakasının tertib ettiği içtimada, yeni çalışma programları görüşülürken, Genclerbirliği, Ankaragücü, Altınordu ve Güvençspor murahhasları toplantıyı terketmişlerdi. Bu hâdise, şehrin spor mehafilinde günün dedikodusu halindedir. Bir taraftan da bazı kulüblerin alâkadarlara müracaatle, içtimadan çekilen murahhaslarına esasen bu yolda salâhiyet vermediklerini bildirdikleri söyleniyor. Ajanlar da toplanarak yeni çalışma programlarını tesbite devam ediyorlar ki, bunlar rapor halinde genel merkeze verilecek, oradan da aid oldukları federasyonlara havale olunacaktır. Bu çalışma, zaten Türk Spor Kurumu yasasındaki maddenin tatbikinden ibarettir. Fakat bunun daha verimli olması için müzakerelere alâkadar kulüblerin çağırılması düşünülmüş, işte fırtına da bunun üzerine kopmuştur.

Bilhassa tasrih edilen nokta, kulüblerin bu toplantıya çağırılmasında mecburiyet bulunmadığı ve ruznamenin de münhasıran yeni mesai raporlarını hep birlikte gözden geçirmek olduğudur. Toplantıya, yukarıda isimleri yazılı kulüblerden başka Çankaya, Demirspor ve henüz federe olmıyan Sporting ile Ankara boks kulübü de gelmişlerdi.

Bölge başkanı Ziya, içtimaı açarak maksadı anlatmış ve kulüblere davete icabetlerinden dolayı da teşekkür etmiştir. Bundan sonra ilk olarak futbol ajanı Danyal Akbelin raporu okunmuştur ki, bu rapor «lik müsabakalarının tanzimi, şild müsabakalarının icrası, mıntakalar arasında temsilî müsabakalar tertibi, ecnebi takımlarla temasların tanzimi, Ankara hakem kursunun açılması, kulüblerde futbol tekniği hakkında konferanslar verdirilmesi, lik maçlarının tenkidleri, Ankara şehir takımı ve genc takımının teşkili, mıntaka için bir antrenör celbi ve Ankara kulüblerine vesait ve antrenman sahaları temini» gibi esaslı bahisleri ihtiva etmekteydi.

Raporun okunması bitince, murahhaslar bazı suallere başlamışlardır. Bu arada millî kümeye niçin Ankaradan üç kulüb alınmadığı da sorulmuştur. Verilen cevablara nazaran, millî kümeye Ankaradan da üç kulübün alınması, Futbol Federasyonu nezdinde ajanlar içtimaında müdafaa edilmiş, fakat bu temaslar dolayısile seyahat masraflarının fazlalığından dolayı bütçe bakımından, bu sene için, Ankara ve İzmirden ikişer kulüb alınması, Federasyonca kat'iyetle karara bağlanmıştır.

Müzakereler, maksad haricine çıkıp yapılmış işleri tenkid vadisinde uzayınca, başkan, mevzuu hatırlatmış, bu sırada bir münakaşa olmuştur. Bu münakaşanın sonunda salona giren diğer bir zat da söz alarak eski işler hakkında tenkidler yapılmasının da faydalı olacağı mülâhazasını şiddetle ileri sürmüştür. Başkan, bu mesailin mıntaka kongresinde birer birer görüşüleceğini, şimdiki mevzuun muayyen olduğunu, saded haricinde söz vermiyeceğini bildirince, Genclerbirliği, Ankaragücü, Güvencspor ve Altınordu murahhasları «beğenmedikleri mıntaka işlerini görüşmek» üzere geldikleri cihetle toplantıyı terke mecbur kaldıklarını müşterek bir takrirle bildirmişler ve salondan çıkmışlardır.

Ajanlar, içtimaı terketmiyen kulüb murahhaslarile birlikte müzakerelerine devam ederek futbolden sonra atletizm mesai raporunu da tetkik etmişlerdir.

M. S.

Admira geliyor

Galatasarayın yıldönümü münasebetile iki maç yapacak olan Avusturya şampiyonu Admira profesyonel futbol takımı gelecek cumartesi sabahı 10,22 de İstanbulda bulunacaktır.

Kafilede on üç oyuncu, bir antrenör ve bir idareci bulunmaktadır.

Takımda millî maçlarda Avusturyayı yirmiye yakın oyunlarda temsil eden futbolcular içinde sağ muavin oynıyan Şal, tam kırk defa beynelmilel maç yapmış en kuvvetli bir oyuncudur.

Admira, İstanbul veya Ankarada üçüncü bir maç daha yapacaktır.

Mersin İdman Yurdunun Toroslarda yaptığı gezinti

Mersin (Hususî) — Şehrimiz İdman Yurdu genclerinden mürekkeb bir grup Toroslarda uzun bir yürüyüş yapıp dönmüşlerdir. Gencler doksan kilometro uzakta ve 1700 rakımlı Gözne istikametinde ilerilediken sonra batı tarafındaki Fındıkpınarı yaylasına gelmişlerdir. İki gün buralarda kalan yurdcular 45 kilometroluk nisbeten kısa bir yol tarikile Mersine dönmüşlerdir.

Trabzonda lik maçları bitti

Trabzon (Hususî) — Mıntakamız 936/937 lik maçları muvaffakiyetli bir şekilde sona erdi. Maçlar, iki devre olarak, İdmangücü, İdmanocağı, Trabzonspor, Necmiati ve Sebat İdman Yurdu takımları arasında cereyan etti. Neticede, hiç yenilmeden, İdmangücü takımı Trabzon şampiyonluğunu kazandı. Gönderdiğim resim şampiyon İdmangücü takımına aiddir.

Fransa ile Belçika arasında bir hâdise

Brüksel 23 (A.A.) — Fransayı bisikletle devir müsabakası esnasında çıkan ve Belçika takımının müsabakayı terketmesine sebeb olan hâdiseler, Belçika efkârı umumiyesinde büyük bir heyecan tevlid etmiştir.

Bir Başvekilin golf merakı

Son siyasî vaziyetlerin kendisine vermiş olacağı bütün üzüntülere rağmen Japonya Başvekili M. Konee - Çin işlerinden baş kaldırabildiği zaman - golfa olan merakını yenememektedir. Yukarıki resimde kendisini siyasetten bir an avunduğu sıralarda görüyorsunuz.

Tifo salgınına karşı yeniden tedbirler alınacak

[Baştarafı 1 inci sahifede]

hal alması, Sıhhiye Vekâleti erkânının tekrar şehrimizde bir toplantı yaparak keyfiyeti yeniden tetkik etmesini ve yeni bazı kararlar almasını icab ettirmiştir.

Vekâlet Hıfzıssıhha Dairesi Umum Müdürü Asım Ararla Hıfzıssıhha birinci şube müdürü Goltschlicht bu maksadla dün şehrimize gelmişler ve öğleden sonra Sıhhiye müdiriyetinde bir toplantı yapmışlardır. Dünkü toplantıda Vilâyet Sıhhiye müdürü Ali Rıza, müdür muavini Haydar, lâboratuar şefi Zeki de bulunmuş ve evvelki içtimada verilmiş olan karar ve alınan tedbirlerin tatbikından faydalı neticeler çıktığı görülmüştür. Bununla beraber vaziyetin tekrar gözden geçirilmesine ve icab ederse yeniden bazı tedbirler alınmasına lüzum hasıl olmuştur. Bu maksadla pazartesi günü öğleden evvel tekrar toplanılacaktır. Vekâlet Hıfzıssıhha Dairesi Umum Müdürü Asım Ararla birinci şube müdürü doktor Goltschlicht pazartesiye kadar şehir sularını ve şehrin bellibaşlı bostanlarını, nüfus kesafeti fazla olan semtlerini gezerek tetkikat yapacaklardır.

Asır Arar dün kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

«— Bugün, evvelki toplantımızda ittihaz etmiş olduğumuz kararların, tatbik sahasında ne derece fayda temin ettiklerini tetkik ettik. Bu tetkikat neticesinde verilmiş olan kararların gayet isabetli olduğu ve hastalığın seyrini durdurmak hususunda faydası dokunduğu ve vaziyetin endişe verici bir mahiyette olmadığı da görülmüştür. Yaz mevsiminde her memlekette hemen bu miktara yakın tifo vukuatı kaydedilebilir.»

Dünkü vak'alar

Dünkü tifo vukuat on tanesi Fatih mıntakasında olmak üzere 27 dir. Tifo vukuatı hergün 25 le 27 arasındadır. Son zamanlardaki musab miktarı 800 le 1000 arasındadır. Tifo musabının fazla olmasına rağmen vefiyat miktarı çok değildir. Yapılan tetkiklere nazaran vefiyat yüzde iki buçuğu geçmemekte, azamî yüzde üçü bulmaktadır.

Tifo Balıkpazarından, Beyazıd ve Samatyaya kadar çekilen bir hat üzerinde tesirini göstermektedir ki buralar kısmen bekâr yatağı ve kısmen de sıhhatile fazla alâkadar olmıyanların meskûn bulundukları mıntakadır.

Aşılanmıyan esnaflar işten menedilecek

Tifo aşısı yapılması için verilen mühlet üç gün sonra nihayet bulacağından Fatih ve Eminönü mıntakalarında, esnaftan tifo aşısı vesikası muayenesine başlanacak ve vesika ibraz etmiyenler icrayi san'attan menedileceklerdir. Şimdiye kadar 200,000 kişi tifo aşısına aşılanmıştır.

Bolunun en güzel mesire yeri

Bolu (Hususî) — Mıntakamızın en güzel mesire yeri olan Aband gölüne yeniden yapılan yolun küşad resmi büyük tezahüratla yapıldı. Etrafı yüce çam ağaçlarile çevrili olan gölün kenarında sporculara mahsus yapılan köşkle spor levazimatının gencliğe armağan edilmesi merasimi de ayni güne tesadüf ettirildiğinden bu güzel yere toplananların sayısı dört bini aşkındı. Açılış nutkuna verilen cevablardan sonra sporcularla izciler büyük bir geçid resmi yaptılar. Halkevi beş yüz kişilik bir kır ziyafeti verdi, geceleyin çadırlarda kalındı.

Kedileri öldürmek tehlikeli olabilir

Maruf doktorlarımız bunun aleyhinde bulunuyorlar

Belediye teşkilâtının kedilerle yapmakta olduğu mücadele devam etmektedir. Bu mücadele sırasında evlerde beslenen kedilere dokunulmamaktadır. Yalnız başıboş bırakılmış olanlar; süprüntü ve pislik kümeleri üzerinde yakalananlar öldürülmektedir. Bu suretle öldürülmesi lâzım gelen on bin kadar kedi vardır. Şimdiye kadar bunun bin beş yüz küsuru ortadan kaldırılmıştır. Mücadele daha fazla Topkapı, Edirnekapı gibi kenar semtlerde şiddetli olmaktadır. Çünkü buralarda şehrin diğer mıntakalarına nisbetle daha fazla kedi vardır.

Dünkü akşam gazetelerinden birinde sıhhiye müdürü Ali Rızaya atfen bir beyanat intişar etmiştir. Bunda; sıhhiye müdürünün «Tifo hastalığının önüne geçmek üzere kediler imha edilmektedir. Fakat bu sefer de veba ile karşılaşmak ihtimali vardır. Çünkü vebayı fareler nakleder. Halbuki kediler farelerin düşmanıdır.» tarzında sözler söylediği bildirilmektedir.

Dün kendisile görüşen bir muharririmize sıhhiye müdürü Ali Rıza; kat'iyen bu şekilde bir beyanatta bulunmadığını söylemştir.

Fakat bazı doktorlar bunun doğru bir noktai nazar olduğunu ileri sürmektedirler.

Bir muharririmiz profesör Âkil Muhtarla görüşmüştür. Muhterem profesör demiştir ki:

«— Kedileri öldürmek de nereden akla geldi bilmiyorum. Bu hayvancıkların öldürülmesinde hiçbir menfaat yoktur. Tifonun ve pisliğin önüne her halde böyle geçilmez. Şehrin temizlenmesi lâzımdır. Hem tifo ile kedinin münasebeti çok uzaktır. Muhakkak ki kedilerin azalmasile fareler çoğalır ve bundan birçok fena neticeler doğabilir.»

Diğer taraftan muharririmizin görüştüğü bir bakteriyoloğ da şunları söylemiştir:

«— Bundan on sene kadar evvel böyle bir hâdise Fransada olmuş, sonra Tunus ve Cezairden gemilerle kedi getirilmişti Korkarım ki sonunda biz de pişman olup Vandan, Ankaradan kedi getireceğiz.»

İspanya ihtilâli

[Baştarafı 1 inci sahifede]

12 kadar telefatın vukuu ve 20 kadar insanın yaralandığı haber verilmektedir.

Canarias kruvazörü bir vapuru batırdı

Londra 23 (A.A.) — Reuter Ajansı Cebelüttarıktan istihbar ediyor:

Romadan gelen bir habere göre İspanyol asilerinin elinde bulunan Canarias kruvazörü, Bagur limanı açıklarında tabiiyeti meçhul bir gemiyi bombardıman ederek batırmıştır.

Palmaos sahil bataryalarının da Canarias kruvazörü üzerine ateş açmış oldukları bildirilmektedir.

Ademi müdahale komisyonunun teknik komitesi toplantısı

Londra 23 (A.A.) — Ademi müdahale komisyonunun talî teknik komitesi, limanlar meselesi hakkında müzakerelerde bulunmak üzere bu sabah toplanmıştır.

Bir çocuk boğuldu

Bolu (Hususî) — Mudurnunun Dolayüz köyünden on yaşlarında Servet isminde bir çocuk köyün civarından geçen derede yıkanırken suyun cereyanına kapılarak köprü ayağının oyuntusunda boğulmuştur.

HASAN DEPOSU
KARAKÖY ŞUBESİ
açılmıştır

KADIN HASTALIKLARI MÜTEHASSISI VE EBE ARANIYOR

Mudanyada açılacak olan Şaziye Rüştü Sağlık Yurdu için müsaid şeraitle birinci derecede ihtisas yapmış bir kadın hastalıkları mütehassısı ve bir ebe alınacaktır. Taliblerin tahriren İstanbul 616 numaralı posta kutusu adresine müracaatleri.

Buruşmuş ve ihtiyarlamış

Bir cildi Gencleştirmiştir.

Bir doktorun şayanı hayret Bir keşfi

Viyananın tıbbî mecmuaları, bütün dünyayı hayrette bırakan fennin, en son muzafferiyetini ilân ediyorlar. Buruşukluların yalnız sebebi teşekkülünü değil, onların izale çaresini de bulmuşlardır. Anneler, hatta büyük anneler, gencliklerindeki taze ve açık tenlerini 50 ve 60 yaşlarındaki kadınlar, gencliklerindeki buruşuksuz ve yumuşak cildlerini temin edebilirler.

Hastanelerdeki tecrübeler

Buruşukluklarımız, ihtiyarlamağa başladığımızda, meydana çıkar. Cild zamanla bazı canlandırıcı ve besleyici unsurlarını kaybeder. Bu unsurlar, şimdi büyük bir itina ile seçilmiş genc hayvanlardan istihsal olunabilmektedir. Cild, bu cevherle beslenildiği takdirde yeniden tazeler ve gencleşir. İşte Viyana Üniversitesinde Profesör Dr. Stejskal idaresinde yapılan tecrübelerde elde edilen şayani hayret semereler budur. Doktorun bu şayanı hayret keşfinin münhasıran istimali hakkı, fevkalâde malî fedakârlıklarla Tokalon müessesesi tarafından temin edilmiştir.

Biocel tabir edilen bu canlı cild hüceyratı hulâsası ancak pembe rengindeki Tokalon kremi terkibinde bulunur. Hastanelerde yapılan tecrübeler neticesinde 60 ve 70 yaşlarındaki kadınların buruşuklukları altı hafta zarfında zail olduğu görülmüştür.

Muvaffakiyet garantilidir

Her gece, yatmazdan evvel pembe rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siz uyurken cildinizi besler ve gencleştirir. Birkaç hafta zarfında buruşukluklar zail olur ve daha genc görünürsünüz. Gündüz için yağsız beyaz rengindeki Tokalon kremini kullanınız. Siyah noktaları eritir, açık mesameleri kapatır, en sert ve en esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

Paris sergisinde dahi
POKER PLAY
traş bıçağından
daha eyisini ve daha ucuzunu
bulamazsınız

HACI RAŞİD

«Cumhuriyet» in millî sergüzeşt romanı : 57

— Hacer Hanım; dedi, ne harikulâde elleriniz, yüzünüz, saçlarınız var...

Silkindim. Kaçmak, haykırmak istiyordum. Kapının önünde karşıma dikildi, gülüyordu; pek yumuşak bir sesle:

— Neden kaçıyorsunuz Hacer Hanım, bu kadar vahşilik olur mu? Maamafih telâş etmeyiniz, ben barbar değilim. Zorla güzellik olmaz. Oturunuz, boş yere bir rezalete meydan vermiyelim. Hemen giderim..

Zaten odadan dışarı çıkmama imkân yoktu; oturdum ve gitmesini bekledim. Gitmedi. Bilâkis sanki daha ziyade cür'et alınış gibi sigarasını yakarak karşıma oturunca:

— Ne bekliyorsunuz? dedim. Ben sizin bildiğiniz kadınlardan değilim. Benim kocam var, her zaman eve gelebilir. Hatta belki şimdi...

Benim bu sözümü başka manada anladı ve cesareti arttı. Kahkaha ile güleyek:

— Demek ki kocanızdan korkuyorsunuz, belki hemen geliverir korkusile.. Öyle mi? Onun çaresi var Hacer Hanım, gider kapıyı kilidlerim. Lâmbayı da söndürürüz. Şayed, binde bir ihtimalle geliverirse sokak kapısından içeriye giremez ve sizin evde olmadığınızı sanır..

Kaşlarımı çattım, ayağa kalktım: «Olamaz! Çabuk gidiniz buradan... Yoksa kıyametleri koparırım!» Hiddetten deli gibi olmuştum. Fakat bu hiddet onu şaşırtacak yerde tahrik etti:

— Ah, şu haliniz nekadar tatlı... Kadınların hiddet haline bayılırım... Biraz daha bağırsana bakayım... Ağlar mısın? Hele gözyaşları beni çileden çıkartır...

Hem böyle söylüyor, hem bana doğru yürüyordu. Bir kurd gibi üstüme atıldı. Kollarım demir bir çember içinde sıkışıyor sandım ve birdenbire beni kucaklıyarak havaya kaldırdı. Bu halde çırpınmaktan başka birşey yapamıyor, yalnız haykırıyordum. Fakat sesim nereden işitilirdi ki. Kapı çok uzak olduğu gibi bitişik evlerin duvarları da çok kalındı. Bütün haykırışlarım, çırpınmalarım beyhude idi. Beni kanapeye doğru atıyordu. Nasıl oldu bilmem? Birden elinden kurtulur gibi oldum. O da ayağına birşey takılmış olacak ki yere yuvarlandı, fakat gene benden evvel sıçradı ve kapıya koştu. Kapının önünde ellerini açarak:

— Kaçamazsın, olmaz. Seni artık bırakmam. Benim olacaksın. Senin kadar güzel bir kadın insanın bir kere eline geçer de bırakırsa ona ahmak derler.

Diyordu.

Ah, o dakikada sanki bir ejderdi. Göz leri kan içinde fıldır fıldır dönüyor, tırnakları bir vahşi hayvan tırnağı gibi bana doğru uzanıyordu. Birdenbire köşedeki çekmeceyi açtım, içinde kocamın silâhı hazır duruyordu. Kapınca alnına çevirdim:

— Yaklaşma, çekil... Yoksa!..

Dedim. Korkutmak, bu suretle onu geri çevirmek istiyordum. Ne mümkün? Bu tehdid bile para etmedi ve o bu ateşe gülerek, omuz silkerek, kollarını açarak atıldı. Silâhı çekemedim ve bir elimle gene müthiş bir mücadeleye girdim. Yüzünü tırmalamak, gırtlağına sarılmak için bütün kuvvetimi topladım. Beni kollarile o kadar sıkmıştı ki hâlâ her tarafım sızlıyor, hatta işte... Bütün vücudüm çürük içinde...

Hacer Hanım bluzunun kolunu çekti. Hakikaten taze çürük yerleri duruyordu. Komiser bunlara bir göz attıktan sonra:

— Devam ediniz! dedi.

— Nihayet işte olan oldu. Kendimi kaybetmiştim. Ne yaptığımı bilmiyecek bir hale gelmiştim. Tetiği çektim. Yanıbaşımda olduğu için istemiyerek, bilmiyerek onu kafasından vurdum. Yere düştüğü zaman ben kendimde değildim. Baygın bir halde, deli gibi sağa sola baş vuruyordum.

Komiser:

— Bu kadar mı? diye sordu.. Beş kurşun sıkmışsınız.

Kadın biraz düşünceli:

— Evet, dedi. Belki beş kurşunu birden sıkmışımdır.

— İkisi başının arkasından girmiş.

— Olabilir.. Kendimi kaybettiğimi söylüyordum size. O dakikada ne yaptığımı bilmiyordum. Namusumu muhafaza edebilecek miyim? Korkusile belki bu adamı öldükten sonra bile vurmuşumdur.

— Fakat yalnız yere düşmesi kurtulmanız için kâfi değil miydi?

— Tabiî kâfi idi. Amma söylüyorum ya, ben namusumun elden gitmek üzere olduğunu gördüm. Eğer o düşmemiş olsaydı, ben bir defa elinden kurtulmasaydım mahvolacaktım. Ondan sonra ben yaşayamazdım. Yaşamak için, nefsimi ve namusumu müdafaa için onu öldürdüm.

— Bu adamı ilk defa mı görüyorsunuz?

— Hayır, ikinci defa. Bir defa da bugün sabahleyin görmüştüm.

— İsmini, mesleğini, evli mi bekâr mı olduğunu söylemedi mi?

— Hayır, hiçbir şeyden bahsetmedi. Fakat tabiî kirayı alsaydım soracaktım. Ortada hiçbir şey yokken lüzum görmedim; kim olduğunu sormadım.

Hacer Hanım karakolda alıkonuldu ve evinde araştırma yapıldı. Hiç bir delil bulunamadı. Konudan komşudan yapılan tahkikat da onun evinde maktul düşen adamın bu eve girip çıktığını tesbit edemedi.

O zaman sağda solda maktulün kim olduğu anlaşılmak üzere tahkikat yapılmaya başlandı ve daha ertesi sabah Sirkecide bir otel hizmetçisi, patronunun nazarı dikkatini celbetti. Bu adam odaları temizlerken 17 numaralı odanın boş olduğunu görerek hayret etti:

— Sami Bey yok, dedi. Dün gece gelmemiş.

Öteki evvelâ lâkaydane:

— Olur ya, belki bir dostuna gıtmıştır. Geçenlerde bir gece daha gelmemişti.

— Evet amma, o zaman haber verdiydi. Bilmiyor musunuz?

— Adam sende ne olabilir? Samsuna döndü ise burada az mı eşyası var?

Oda hizmetçisi çekilip gitti. Fakat aradan bir saat geçmşti ki iki sivil otelciye baş vurdular:

— Otelin sahibi siz misiniz?

Diye sordular. Orta yaşlı, uzun boylu, kırmızı bir lâz olan otelci:

— Evet benim!

Diyince bunlar kendilerinin polisten geldiklerini bildirdiler ve derhal:

— Sizde Sami Bey isminde bir müşteri var mı?

Dediler. Otelci biraz mütehayyir:

— Evet, vardı. Dün gece gelmedi!

— Odası, hangi odadır?

— 17 numaralı oda.

İki memur birbirine bakındı ve biri ötekine:

— Şimdi herşey anlaşıldı; dedi.

İkisi de otelin kapısı önünde duramayacaklarını işrab eder bir halde otelciye:

(Arkası var)

ASKERLİK BAHİSLERİ

Japonya icabında 12 milyon asker çıkarabilir

Bu kuvvetin 3,800,000 kişisini bir anda cepheye gönderebilecek kudrettedir

Tekerlekleri lâstikli bir Japon topu

Bundan evvelki yazımızda (21 temmuz tarihli sayımızda) Çin ordusundan bahsetmiştik. Bugün de Japon ordusu hakkında malûmat vermek istiyoruz.

Nüfus ve demiryolları

Japonyanın mesahası ve nüfusu şu kadardır:

	Murabba Km.	Kişi
Japon adaları	382,000	70,000,000
Sahalin	36,100	332,000
Kore	220,700	22,899,000
Formoz	35,800	5,213,000
	674,600	98,444,000

Beher kilometro murabbaına Japonya adalarında 181,3 kişi, bütün Japon İmparatorluğunda ise 144,8 kişi isabet eder.

Japonyanın şimendiferleri 1931 de şu uzunluktaydı:

Japon adalarında	20,200	kilometro
Sahalin'de	297	»
Kore'de	3,865	»
Formoz'da	3,087	»

Ordu teşkilâtı

Jaon ordu ve donanması doğrudan doğruya İmparatorun emri altındadır. Hava kuvvetleri ayrı teşkilâta tâbi değildir; ordu ve donanmaya bağlıdır.

Japon ordusu şu büyük birliklere ayrılmıştır:

16 fırka,
1 hassa fırkası,
4 süvari livası,
4 ağırtopçu livası.

Her fırka 2 alaylı 2 piyade livasından, 1 süvari alayından, 1 sahra veya dağ topçu alayından, 1 istihkâm taburundan, 1 nakliye kıt'asından mürekkebdir.

Japon ordusunda 70 piyade alayı, 2 tank alayı, 25 süvari alayı, 17 istihkâm taburu, 2 şimendifer alayı, 2 telgraf alayı vardır.

Topçu şu kıt'alardan mürekkebdir:

15 sahra topçu alayı,
8 ağır sahra topçu alayı,
3 alay ve 8 gruptan mürekkeb ağır sahil topçusu,
4 dağ alayı, ayrıca bir grup,
2 sahil hava müdafaa alayı,
4 grup, süvari topçusu.

Hava kuvvetleri

Japon hava kuvvetleri 1935 te 11 keşif, 11 avcı, 4 bombardıman bölüğünden ve 1 baloncu grupundan mürekkebdi. 1,025 tayyaresi vardı. Diğer bazı vesikalara göre, Japon hava kuvvetleri 15,000 tayyareci ile 1300 tayyareden mürekkebdir.

Japonyada askerlik 17 yaşından 40 yaşına kadar ve mecburidir. Muvazzaf hizmet, 20 yaşında başlar; orduda iki, denizde üç yıl sürer. Her sene askerlik çağına girenlerin miktarı ordunun ihtiyacından çok fazladır. Bu miktar 1932 yılında 621,844 kişiyi bulmuştur. Bunun yalnız 42,000 kişisi çürüğe çıkarılmıştır.

Ordu mevcudu

Muvazzaf ordu mevcudu Milletler Cemiyeti Yıllığına göre, 1935 yılında 14,097 zabit, 225,511 neferdi. Ordu emrindeki havacılar da 9,122 kişiydi. Bu yekûnlarda askerî mektebler talebesile askerî memurlar dahil değildir. Diğer bir eserde Japon ordusunun 1933 te 300,000 asker ve 17,000 zabitten mürekkeb olduğu yazılıdır.

Mançuko ve Jehol ordusu

Japonya, Çinden ayırıp kendi idaresi altında bir imparatorluk haline koyduğu Mançuko ve Jehol'ün askerî kuvvetlerinden de istifade edecektir.

Bu iki memleketin mesahası 1,303,000 murabba kilometro ve nüfusu 31,000,000 kadardır.

1934 te Mançuko ordusu 87,000 kişiye baliğ olmuştu. Bu kuvvet, herbiri bir süvari, bir piyade alayından müteşekkil 26 - 27 muhtelit liva ile beheri ikişer alaylı 7 süvari livasından mürekkebdi.

1936 dan sonra yapılan tensikat neticesinde Mançuko'nun muntazam ve muvazzaf ordusu takriben 75,000 kişilik bir kuvvet teşkil etmiştir.

Japonya umumî seferberlik yapınca

Japonyanın, silâh altında bulundurduğu takriben 250,000 kişilik kuvvet, memleketin nüfusile mütenasib değildir. 23 milyona yakın nüfuslu Kore'yi bir tarafa bırakırsak Japonya, 75 milyon nüfusundan çok daha kuvvetli bir ordu çıkarabilir.

Japon Generali Sato Büyük Harbde, bazı memleketlerin, nüfuslarının yüzde 17 sini cepheye gönderdiklerini nazarı itibara alarak Japonyanın, icab ederse 11,900,000 kişiyi seferber edebileceğini ve bunun 3,800,000 kişisini cepheye gönderebileceğini iddia etmektedir.

Gelecek yazımızda Çin ve Japon donanmalarını mukayese edeceğiz.

A. D.

Gazianteb Halkevinin faydalı çalışmaları

Gazianteb (Hususî) — Halkevimizin köycülük şubesi mensubları bu yıla aid seyahat ve tetkik programlarını tatbika başlamışlardır.

Uzak ve yakın köylere yapılan seyahatlerde şimdilik bilhassa üzümcülüğe ehemmiyet verilmekte ve kurutma usulleri üzerinde tecrübeler yapılmaktadır.

Gönderdiğim resim, köycülük şubesi mensublarını Burç köyünde tetkiklerde bulunurken göstermektedir.

İstanbulun Taşları

M. TURHAN TAN gazetemiz için çok alâka uyandıracak bir tarihî tetkik serisi hazırlıyor

Şaşılacak bir ukalâlık nümunesi

[Baştarafı 1 inci sahifede]

şimdiki şeklinde yapılmamalıydı. Hâdiseler bu kanaatimin doğruluğunu ispat edecektir.

Siyasî bakımdan Türkiyenin hattı hareketini ve müdafaa tarzını makul bulmakla beraber bunun hakikate mutabık olmadığını da söylemek isterim.»

İşte söyledi. M. Durieux'nün bu sözleri bütün mümanaatine rağmen bir işn yapılmasına mâni olmıyan ve herşey olup bittikten sonra bile hakikati itiraf etmeği âciz gururuna yediremiyen bir muannidin kaçamaklı lâflarıdır. M. Duieux kendini bilen bir adam olsaydı bu vaziyet karşısında sadece susmayı elbette makul bulurdu. Susmak şöyle dursun o üstelik devam ediyor:

«— Yakında yapılacak intihabattan sonra vaziyetin çok karışık bir şekil alacağından eminim. Bu sebeble, şahsî vaziyetimin çok müşkül olacağını hükûmetime bildirdim. Hükûmetim de bana Napoli konsolosluğunu teklif etti. Memnuniyetle kabul ettim. Bu izahattan anlaşıldığına göre istifa etmiş sayılamam.»

Ona şüphe yok. Zira istifa ihtiyarî bir harekettir. M. Durieux'nün Hatayda çekilişi ise evvelâ idarî bir mecburiyettir; sonra da garib bir korkunun neticesidir. «Vaziyetimin müşkül olacağını hükûmetime bildirdim» demek «ortalığın karışacağından korktum» demektir. Ve bu vaziyette «istifa ediyorum» tabirini «kaçmıyorum» kelimesile tebdil edebiliriz.

M. Durieux'nün bundan sonraki lâfları artık üzerinde lâtife bile edilemiyecek bir takım cümlelerdir. 14 senedenberi Sancağı gayet iyi idare etmiş, kendisine Türkiye hükûmeti tarafından birçok defalar teşekkürler (!) edilmiş, vaziyet böyle iken matbuatımızın birdenbire aleyhine dönmesi hayretini mucib olmuş ve saire ve saire...

Hazretin güzel Sancağı nekadar iyi idare ettiği yalnız şu son sene zarfında vuku bulan cinayetlerden, yağmalardan, dövüşlerden - bu işi çok candan takib eden biz Türkler - mükemmelen biliriz. Bütün bu vaziyetlerden M. Durieux'nün hiç değilse iftihar payı ayırmağa kalkışması lâzımdı. Bu, müstemlekeci memurun cidden müfrit bir nikbinliğidir.

Yeni rejimin Durieux tarafından bulunan şu edib teşbihine bakın:

«— Yeni rejim, meydanda öküz yokken araba hazırlamağa benzer.»

Şairane değil mi? Maamafih bu, vaziyette hiçbir şey değiştirecek değildir. Hele şimdilik hazırlanan araba olsun; üst tarafını temin için Napoli pek uzak bir yer olmasa gerektir.

«..... Ne yapalım? Her mesele bir kurbana muhtacdır, derler. Varsın ben de Hatay meselesinin kurbanı olayım, elverir ki Hataylılar mes'ud olsun. Bunu samimiyetle temenni ediyorum.»

M. Durieux'nün lâfları burada bitti. M. Durieux bir Fransız memurudur. Hatayda bir vazifesi vardı. Şimdi bu vazifesine nihayet verilmiştir. Büyük siyasî davalarda böyle küçük memurlar gelip geçerler. Ortada kalan, geçmiyen o davaların alâkadarı devletlerdir. Biz buradayız, Fransa orada ve beri tarafta Hatay var. Bu küçük ve bizce çok kıymetli toprağın yeni rejimi artık takarrür etmiştir. Bunun tatbikında karışıklıklar vukuu karşısında hayrette kalacak değiliz. Ancak dava nazarî sahada nasıl hallolunursa elbette ki amelî sahada da öylece doğru yola konacaktır.

Bunu böylece bildiğimiz içindir ki M. Durieux'nün fena ruhlu ve fena niyetli lâflarına şöyle bir alayla mukabele etmiş bulunuyoruz.

***

Halebde bir suikasd teşebbüsü

Haleb 23 (A.A.) — Dün akşam Suriye Hariciye Nazırının biraderinin evinin kapısı önünde bir bomba patlamıştır.

Birçok çocuk, ağır surette yaralanmıştır.

Bu suikasdin şahsî bir takım düşmanlar tarafından yapılmış olduğu farzedilmektedir.

Kont de Martel'in Şamdaki temasları

Şam 23 (Hususî) — Yüce Komiser Kont de Martelin Şamdaki temaslarının başlıca mevzuunu Hatayda yeni rejimin tatbikatı teşkil etmiştir. Kont de Martel Cenevre kararının kabulünden başka çare olmadığını Vatanî liderlerine anlatmış ve Türkiye ile Suriye arasındaki anlaşmazlığı izaleye çalışmıştır.

Bu ay içinde Sancağı ve Şamı ziyaret edecek olan Türk heyetinin gelmesinden evvel bu işlerin bitirilmesine çalışılmaktadır.

Erzincan - Erzurum yolunda bir kamyon devrildi

Erzincan (Hususî) — Erzurumdan buraya amele taşıyan bir kamyon yolda devrilmiş, içindekilerden altısı ağır olmak üzere on kişi yaralanmıştır.

Durieux'nün Antakyadaki beyanatı

Hatayda yaşayan unsurlar ittihad edemezlermiş!

Sabık delege, nihayet ağzından baklayı çıkararak Sancaktaki tahrikâtın Suriye muhafızı tarafından idare edildiğini söyledi

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Durieux, Antakyada muharririmizle görüşürken

Gene orada Türk murahhası Numan Menemencioğlile her zaman - maalesef - ayni fikirde bulunmıyorduk.

Çünkü o, Türkiyede tatbik edilmekte olan esas prensiplerin Sancakta da tatbikını istiyordu. Bu ise, imkânsız birşeydi. [illegible]ününüz bir kere, [illegible]kiyede siz bir milletsiniz, hep Türk[illegible]nüz, düşünceleriniz, duygularınız, fikirleriniz, arzularınız, emelleriniz, herşeyiniz birdir.

Sancakta ise ırklar, dinler, mezhebler, emeller, hırslar... vardır.

Kat'iyetle söyliyebilirim ki; burada ekseriyet denen şey yoktur. Burada yalnız ekalliyetler görebilirsiniz.

Ve itiraf ederim ki; bu ekalliyetlerin en kuvvetlisi Türklerdir. Bunu inkâr etmeme lüzum yoktur.

İşte bu sebebledir ki, muhtelif ekalliyetlerin yanyana yaşadıkları bu toprakta ona uymıyan ve uymıyacağına inandığım bir rejimin tatbikını kabul edememek vaziyetinde kaldım. Bir kelime ile bu vaziyette Sancağın müstakbel mukadderatını elimde tutmak mes'uliyetini üzerime alamadım.»

Cümlesini tamamlarken, yazıhanesinin üstündeki kâğıdlar arasından ayırdığı bir mektubu açıp bana uzatarak manalı manalı gülümsiyen gözlerini, (okuyabilirsiniz) demek istiyerek kırpıştırıyordu.

Bu, Suriye Yüksek Komiseri Kont de Martel'in imzasını taşıyan taze tarihli uzunca bir mektubdu.

Kont hulâsaten şöyle diyordu: «Hakkınızda çok iyi duygular beslemiş olan benden evvelki arkadaşlarım gibi ben de, on dört senedenberi Sancakta devam eden meşkûr mesainizle bahusus müşkül zamanlardaki isabetli kararlarınızla Fransaya etmiş olduğunuz büyük hizmetleri asla unutamam. Bu uzun tecrübelerle mücehhez olan sizin Sancakta yeni rejimin tatbik edileceği bir sırada ileri sürdüğünüz sebeblerle oradan ayrılmak hususundaki karar ve arzunuzun yerine getirilerek Napoli konsolosluğuna gidişiniz bizi çok müteessir etmektedir.»

Mektubu kendisine iade ederken:

«— Görüyorsunuz ki, diyor, buradan sadece kendi arzumla ve yukarıda söylemiş olduğum sebeblerle ayrılıyorum. Tam üç ay evvel Sancak delegeliğinden istifamı vermistim.»

— Hatayda yeni rejimin tatbik edilemiyeceğine sizi bu kadar kat'iyetle inandıran sebebleri biraz daha sarahatle söyler misiniz?

— Bakınız, diyor, yeni rejim, burada icra kuvvetine, hele onun reisine o kadar çok ve lüzumsuz salâhiyetler veriyor ki, on dört senelik tecrübemle biliyorum; o, asla bu salâhiyetleri kullanmağa, kullanabilmeğe hazırlanmış değildir. İşte, beni cidden korkutan ilk nokta. Meselâ kırk meb'us seçilecek, bunlar da aralarından birini reis intihab edecekler. Şimdiki halde belli olmamakla beraber bu reis ya Türk, ya Arab olacaktır. Fakat bu adam kim olursa olsun, siz ondan bu mıntakayı Türkiyenin bir parçası gibi idare etmesini istiyeceksiniz. İşte en büyük müşkülât başlamış demektir. Çünkü burası asla Türkiyeye benzemiyen bir toprak parçasıdır.

— Bizse, diyorum, bu Türk yurdunun Türkiyeye benzemiyen hiçbir hususiyeti olmadığını biliyoruz.

— Aldanıyorsunuz, aldandığınızı göreceksiniz. Hem pek yakında... Mutlaka.

Ve etli parmaklarını birbirine geçirerek, mavi gözlerini fırıl fırıl döndürerek anlatıyor:

— Ben, Sancakta bulunacak Cemiyeti Akvam mümessiline daha fazla salâhiyet verilmesi taraftarıydım. Hâlâ da öyleyim. Bugünkü vaziyette bu mümessilin salâhiyeti pek mahduddur. Ve buna Numan Menemencioğlunun projesi sebeb oldu.

Biraz düşündükten sonra ağır ağır devam etti:

— Yarın yeni rejim başlayınca, burada bir gürültü kopabilir. Biliyorsunuz ki aramızda hiç yüzünden birbirine giren insanlar az değildir. İşte böyle bir vaziyette hükûmet reisi mevkiinde olan adam ne yapacaktır? Unutmayınız ki bu adam bir ekalliyete mensubdur. Binaenaleyh herhangi bir hâdise karşısında karar verirken, herşeyden evvel, mutlaka mensub olduğu ekalliyetin menafiini düşünecektir. [illegible]met de bundan kopacaktır.

Nihayet Sancak, yetişmiş, olgun adamı bol bir memleket de değildir. Keşke aldanmış olsam, fakat hayır, burada adam bulamıyacaksınız. Kırk meb'usu bi[illegible] nereden bulabileceğinizi düşünüyorum. Adam derken, görecekleri işin bihakkin ehli adam demek istiyorum. Yoksa koltuk dolduracak insan dilediğinizden fazla vardır.

Daha sonra da, hükûmet reisi mevkiinde olan zat, istendiği zaman, icra heyetini teşkil eden arkadaşlarile anlaşarak meb'usan meclisini dağıtmak hakkını haizdir. Bu, tahmin edilemiyecek kadar büyük, hududsuz bir salâhiyettir. Ben ki bu hakkın, hatta Avrupanın pişkin muhitlerindeki başlara verilmesini bile tehlikeli bulan bir adamım, nasıl olur da Sancak hükûmet reisine bu kadar vâsi bir salâhiyet verilmesini hoş görebilirim.

Ve gene hükûmet reisi, Sancağın polis ve jandarmasının da mutlak âmiridir. Bir jandarma kuvvetine - hele böyle muhitlerde - git şurada şu işi yap demek çok kolaydır. Fakat verilen bu emrin akıbetlerini, mes'uliyetlerini kabul edebilmek zannedildiği gibi küçük, basit birşey değildir. Bu emri verirken bitaraf olamıyan âmir, işi yüzüne gözüne bulaştırabilir ve Sancakta bu yüzden de ihtilâfların ardı arası gelmez.

Hulâsa yeni rejimin Sancağa uymıyacağını, Sancağa istenen rahat ve huzuru, terakki ve inkişafı getiremiyeceğini ispat edecek delil ve misaller saymakla bitmiyecek kadar çoktur.

Muhatabımla uzun uzadıya münakaşa etmek kararında değildim. Esasen bu[illegible] vakit de yoktu. Bu sebeble tekrar sordum:

— Sizden bahsedenler, ne Türkleri, ne Arabları memnun edebilmiştir, diyorlar, bu husustaki cevabınız ne olabilir?

Meşhur delege, gider ayak bu suali beklemediğini her halile göstererek, cevabını yetiştirdi:

— Ankara muahedesi 921 de imzalandı. Ben de 924 te muvakkat kaydile buraya geldiğim zaman çok nazik bir vaziyet karşısında kaldım. Esasen Beyruttan ayrılırken General Veygand bana; Sancaktaki nüfus tahriri isi bizi çok üzüyor, gidip bir an evvel sükûn ve emniyeti tesis ediniz, demşti. Burada generalin istediğini kısa bir zamanda yerine getirdim. Ayni zamanda memnuniyetle söyliyebilirim ki; on dört senelik memuriyetim esnasında Ankara hükûmetinin de hicbir itirazını, hiçbir şikâyetini almış olduğumu hatırlıyamıyorum. Fakat Şam, Suriye hükûmeti, Toroslara kadar bütün Kilikyayı istiyordu. Alamayınca da bize kızıyor, kendilerini istedikleri gibi himaye etmediğimizi söyliyerek ateş püskürüyordu. Fakat insaf edin; bu işte benim, M. Durieux'nün rolü ne olabilirdi?..

Bizden, benden istiyorlar, istiyorlar, boyuna, mütemadiyen habire istiyorlardı..

Bunlar, ilk bakışta küçücük şeyler görünürler amma, hoşnudsuzlukların başlangıçlarıdır.

Burada ki Türkler de bana kızmak için sebebler bulmuyor değillerdi.

Bense iki tarafı da memnun edebilmek için bugüne kadar merkeze 2500 den fazla rapor yağdırdığımı biliyorum.

Fakat hisleri, emelleri, hırsları başka başka, hatta birbirine zıd tarafları memnun edebilmek hiç kimsenin kudreti dahilinde değildir. Yalnız bir tarafı memnun edebilmekse, tarafgirliğe alâmet sayılabilir.

Sonuna kadar güleryüzlü kalan muhatabımdan müsaade alarak kalktım. Kapının önünde son sualim şu oldu:

— Hatayda unsurlar arasında ihtilâf çıkarmak, bunları birbirlerine düşürmek için durup dinlenmeden tahrikât yapıldığını görüyoruz. Birçokları bunu Fransız müstemleke memurlarının yaptığını söylüyorlar..

M. Durieux dayanamadı:

— Biz, dedi, iptidadanberi, daima burada yaşıyan unsurlara ittifak etmelerini, kardeş gibi geçinmelerini tavsiye ettik. Dün de veda ederken, gördünüz onlara son sözlerim gene bunlardı. Rica ederim, bana bu dediğimin aksini iddia edebilecek bir Türk bulup getirebilir misiniz?

— O halde?

— Fakat... Beni söyletmeyiniz..

— Tahrikât yok mu?

Baklayı ağzından çıkarıp çıkarmamakta bir hayli tereddüdden sonra:

— Varsa... diyebildi, varsa, bunu buradaki en büyük Suriye memurundan, yani Muhafızdan sormalısınız.. Çünkü ben kaç defa Yüksek Komiser Kont de Martel'e, buradaki vaziyetin selâmeti için, amma kaç defa; ya Muhafız, ya ben, demiştim. Düşununüz ki, bilhassa son zamanlarda benim elimdeki salâhiyet çok azalmıştır. Yeni Fransa - Suriye muahedesi jandarma ve polise emretmek salâhiyetini bile delegenin elinden almış Muhafıza vermiştir. Bu kuvvetin kifayet etmediği vak'alarda delege işe müdahale edebilir. Yani, kısaca ben birşey yapamıyacak bir vaziyetteyim.

— O halde, diye tekrar ettim, burada ki tahrikâtı idare eden Suriye Muhafızı mıdır?

Elimi tuttu, ve çok samimî görünen bir tavırla sıkarken, o da tekrar etti:

— Rica ederim, çok rica ederim, bunu bana söyletmeyiniz!

Fakat, birdenbire yüzünün çizgileri gerilivererek muhatabım, söylemek istemediğini de söylemiş değil miydi?

KANDEMİR

Bir maznun için verilen rapor

İzmir doktorları arasında bir münakaşa kapısı açtı

İzmir (Hususî) — Şehrimiz doktorları arasında, teşhis farkı yüzünden büyükçe bir dedikodu çıkmıştır. Hâdise şudur:

Bucadan Şerafettin Balkanlı, Devlet Demiryolları çuval dairesi şefi Necmeddin aleyhine bir hakaret davası açıyor. Necmeddin, nevroloji ve iltihabi adalei kalbiyeden mustarib olduğu hakkında mahkemeye bir rapor gönderiyor.

Raporu veren doktor Ziya Bekman.. Davacı;

— Bu adam hasta değildir, dairesinde çalışıyor.

Diyor ve hâkim derhal bir otomobille çuval dairesine gidince Necmeddini iş başında buluyor. Kendisini ikinci bir muayeneye sevkediyor. Buca belediye hekimi, Necmeddinde hiçbir hastalık mevcud olmadığını, işine nasıl gtmişse mahkemeye de o suretle gidebileceğini bildiriyor. Bu rapor üzerine hâkim, doktor Ziya Bekman hakkında seri tahkikat açılmasını kararlaştırıyor ve Necmeddini, tekrar tabibi adliye sevkediyor. Tabibi adlî ise, doktor Ziyayı teyîd ediyor. Hâdise henüz tazedir. İzmir doktorları, bunu meslekî bir skandal olarak telâkki ve münakaşa etmektedirler.

Ayvalıkta sevindirilen yavrular

Ayvalık (Hususî) — Şehrimiz çocuk esirgeme kurumu kimsesiz ve fakir çocuklara elbise, ayakkabı ve çorab giydirmek suretile 100 yavruyu sevindirmiştir. Cemiyet varidatını arttırmak ve daha bir çok kimsesizlere el uzatabilmek için eylûl ayı zarfında bir deniz gezisi yapmağı ve bilhassa Midilliye bir seyahat tertibini düşünmektedir.

Gaziantebde sağlık faaliyeti

Gazi Anteb (Hususî) — Sağlık direktörlüğü köylünün sıhhatile yakından alâkadar olmakta ve memurlarını daimî surette dolaştırmaktadır.

Her hafta bir köye uğrıyan memurlar aşı tatbik etmekte ve ağırları bura Memleket hastanesine nakletmektedirler.

Bu yıl hiçbir salgın hastalık kaydolunmamıştı. Islahiyede açılan kolera tahaffuzhanesi de vak'a olmadığından kapatılmıştır.

Köylünün sıhhatine Halkevi köycüler şubesi de ehemmiyet vermekte ve gezilere doktorlarını iştirak ettirmektedirler.

Safranboluda firengi mücadelesi

Safranbolu (Hususî) — Düzcede vazifesini bitiren frengi mücadele teşkilâtı Bartından itibaren taramalarına devam ederek Ovacuma mıntakasına gelmiştir. Bunun için kasabada bir dispanser açılması lâzım geldiğinden mücadele doktoru Nermi Akdeniz buraya gelmiştir.

Cumhuriyet Halk sütunu

Ziraat Vekâletinin nazarı dikkatine

Balyada Enverpaşa mahallesinde eski polislerden Kaptan İbrahim Ünverden aldığımız mektubda deniliyor ki: «Orman kanununun şiddetle tatbikındanberi kazamıza ne odun ne de kömür gelmektedir. Yemeğimizi pişirdiğimiz, suyumuzu ısıttığımız bu vasıta için burada ne bir depo, ne de bir dükkân bulunmadığı için herkes sıkıntı içindedir. Komşulardan birçoklarının bahçelerindeki kümesleri kırıp ocağa odun tedarikine çalıştıklarını gördüğüm bugünlerde 9-10/7/937 cumartesi gecesi sabahın saat birinde develerle odun ve kömürün kazaya geldiğini görünce sevindim fakat bu sevincim çok az sürdü. Çünkü bunlar bazı kimselerin evlerine sessizce ve gizlice boşaltıldı. Bu ne demektir. Yoksa orman kanunu bazı kimseler için daha tatbik edilmiyor mu? Öyle bir hal varsa bizim kabahatimiz ne,

Mercii aidinin ehemmiyetle dikkat nazarlarını çekmenizi rica ederim.»

Dahiliye Vekâletinin nazarı dikkatine

Bafrada Gazipaşa mahallesinde Meydancık sokağında 4 numarada Pirsuçan mübadillerinden Mustafa oğlu Ali Tokmakçı imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Bafrada uhdeme münazaalı bir toprak verilmişti. 930 senesinde kaza ve vilâyet komisyonları beni haklı buldular, Mülkiye müfettişlerinin tetkikatı da lehime neticelendi. 931 senesinde de hükûmetin emrile toprak bana teslim edilmişken bu yılın nisan ayında tekrar kurcalanan işte tetkikat, tahkikat, tamikat ve saire neticesinde kaymakamlık bütün araziyi elimden alarak muarızıma verdi.

İdarî makamın bu hareketi 2311 sayılı kanunun hükümlerine muğayirdir. Alâkadar makamların dikkat nazarlarını çekmenizi dilerim.»

Denizyolları İdaresinin nazarı dikkatine

Liman şirketinde 604 numaralı mavnanın reisi İsmail dün matbaamıza gelerek bize şu şikâyette bulundu: «Dün İneboludan gelen karımla en büyüğü dokuz yaşındaki üç çocuğumu karşılamak üzere Tarı vapuruna gittim. Yalnız iki yaşında ve kucaktaki çocuğumla eşimi görünce diğerlerini sordum. Karım ağlıyarak: İneboludaki acenta çocuklar on iki yaşlarına varmadıkça bilet istemez dediği için üçüne de bilet almamıştım. Vapura geldik. Kaptanlar kucağımdaki çocuğa istemez fakat ikisi için bilet almalısın dediler ve bunları vapura kabul etmediler, dedi. Vapurda bilet kesen kâtibler yok mudur? Yedi ve dokuz yaşında iki garib çocuk İnebolu gibi yabancı bir limanda ne yapar? Çocukların başına bir felâket gelirse mes'uliyeti kim üzerine alacak? Alâkadarların dikkat nazarlarını çekmenizi dilerim.»

Kadıköy belediyesinin nazarı dikkatine

Kadıköyünde Kurbalıdere civarı sakinlerinden Peyami imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Kurbalıderenin haziranda temizlenmesine karar verildiğini duyduğumuz zaman çok sevinmiştik. Temmuz ayını da bitirmek üzere olduğumuz halde faaliyetin hazırlığını bile göremiyoruz.

Bir tarak dubası ve yahud iki çamur salapuryasile beş on amelenin devamlı çalışmaları sayesinde pekâlâ başarılabilecek olan bu işin ihmali yüzünden, sıcakların da basmasile senelik ve mutad pis kokular gene civarı oturulmaz, durulmaz bir hale getirdi. Eskiden sivrisinek ve dolayısile sıtma yatağı olan bu hale şimdi bir de tifo tehlikesi katılmış bulunmaktadır. Dere biraz temizlenip akıntı temin edilirse birçok tehlikelerin önüne geçilmiş olur.»

Bir şikâyetin cevabı

Geçenlerde Fethiye jandarma kumandanı İlyas Yıldırımın bir şikâyet mektubunu dercetmemiz üzerine mezkûr şehrin P. T. T. şef vekilinden aldığımız mektubda hulâsaten deniliyor ki: «Şikâyette mevzuu bahsedilen havale, mesai saati bittikten yani beşten sonra gönderildiği için alınmamıştır.»

Akay idaresinden bir temenni

Kartal bahçıvanları, sebze ve meyva müstahsillerinden onbir, kabzımal ve madrabazlardan on, ora piyasasından muba - yaatta bulunan esnaftan on ve nihayet Kartal hamamcısı Osman imzalarile aldığımız uzun bir mektubda Akay İdaresinden hulâsaten şu temenniyatta bulunmakta - dırlar: «İstanbulun bir sebze ve meyva ambarı olan Kartala esnaf, daha ucuz olduğu için, vapurla gidip gelmektedirler. Bu vapur sabahları Köprüden saat 10 da kalkıp 12,10 geçe oraya varmaktadır. Oraya çıkan esnaf ayni vapurun dönüş vakti olan saat 14 ü 10 geçeye kadar alışverişini yapıp resmî muamelesini intaç ve temizlenmek için yıkanmak mecburiyetinde bırakılıyor. Bütün bu işler iki saatin içine sığdırılamadığı için nakliyat başka ve daha pahalı vasıtalarla yapılmakta, bu yüzden hem Akay, hem de bilhassa müstehlik zarar görmektedir. Akay İdaresi Kartaldan hareketi 1 saat geriye alırsa bütün menfaatlere uygun hareket etmiş olur.»

Çorlu kaymakamının nazarı dikkatine

Çorluda Arabkirli Azizin yanında İbrahim kalfa imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «Çoktandır göçmen evlerinin yapı işlerinde çalışıyorum. Burada başıma gelen hiçbir yerde gelmedi. Bir senedenberi çalışmamın mukabili olan parayı bura muhasebe memuru Eminin şahsî temerrüdü yüzünden alamıyorum. Elimde evrakı müsbite olarak Vilâyet mimarının kaymakamlıkça musaddak raporu vardı. 6/11/936 tarihinden bugüne kadar yukarıda sözünü ettiğim zat git gel yaparak hakkımı vermemektedir. Müteaddid defalar kaymakama şikâyet ettim. Son defa kaymakam kendisini çağırmıştı. Onun yanında dairede git beni bekle dedi. Gittim, biraz sonra o da geldi ve para yerine raporu iade ederek işte raporun, istediğin yere git, şikâyet et, paranı vermiyeceğim, dedi. Kaymakama çıkmaktan artık bıktım ve kendisinden utanıyorum. Bu defa da gazeteniz vasıtasile nazarı dikkatinin celbini rica ederim.»

GÜNÜN BULMACASI

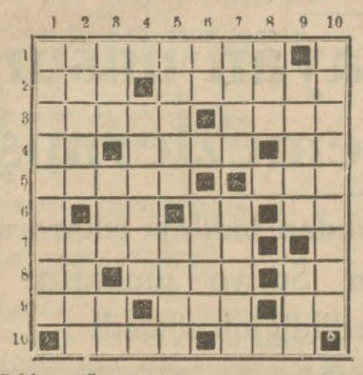

Soldan sağa:

1 — «Falan» ı takib edenlerden biri. 2 - Bayağı, Romanyanın meşhur bir sayfiyesi. 3 - Kıymetli taşların bazıları onunla ölçülür, tekdir. 4 - Bir emir, inme, kuzunun sesi. 5 - Aman dokunma keser, Afrikada bir memleket. 6 - İntikam, sicim, alfabede bir harf. 7 - Bir hayvanın yavruları. 8 - Güzel san'at, Emile Zola'nın meşhur bir eseri, Arab alfabesinde bir harfin okunuşu. 9 - Atın iskarpini, bunu diyen mağlûba ilişmez, bir soru edatının tersi. 10 - Kelle, ileri yürü kumandası.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Tuzağa düşen. 2 - Tavırlarına incelik veren, uzak. 3 - İran dilinde aslan, rasgeldiğini yiyenin midesine bunun teneke - si derler, nota. 4 - Yaramaz çocuk. 5 - Köstekten evvel teşrif eder, sulu pilâv. 6 - Bir edat, paraca yardım. 7 - Yaşlı, bir sebze. 8 - Cilve. 9 - Çırak, fransızca «zengin». 10- Eski bir şarkının başlangıcı.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	C	E	V	İ	Z	İ	Ç	İ	■	A
2	İ	Z	O	L	A	T	Ö	R	■	L
3	R	İ	G	A	■	■	K	İ	Ş	E
4	İ	N	■	M	E	Z	E	L	İ	K
5	D	E	V	■	D	A	N	İ	L	O
6	O	L	A	G	A	N	■	■	E	■
7	Y	İ	V	■	N	■	K	A	■	E
8	U	■	■	P	İ	D	E	L	E	R
9	N	E	V	A	■	E	Z	E	L	İ
10	U	Z	A	K	■	Ş	A	M	■	Ş

İst. Borsası 23/7/937

PARALAR

	Alış	Satış
Sterlin	625.—	631.—
Dolar	123.—	127.50
Frank	90.—	100.—
Liret	106.67	106.67
Belcika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.50	23.—
İsvicre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	68.—
Kron Cek	75.—	84.—
Şilin Avusturya	21.—	23.—
Mark	28.—	31.—
Zloti	20.—	23.—
Pengo	21.—	25.—
Lev	12.—	14.—
Dinar	48.—	52.—
Kron İsvec	30.—	32.—
Altın	1045.—	1046.—
Banknot	256.—	257.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	630.—	630.—
New-York	0.7902	0.7887
Paris	21.15	21.1975
Milâno	15.02	15.0158
Brüksel	4.6960	4.6937
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.4425	3.4416
Sofya	63.4920	63.4920
Amsterd.	1.43	1.4296
Prag	22.6785	22.6785
Vivana	4.1857	4.1857
Madrid	13.65	13.65
Berlin	1.9630	1.9625
Varsova	4.1793	4.1793
Budapeste	4.0080	4.0080
Bükres	106.5075	106.5075
Belgrad	34.3650	34.3650
Yokohama	2.7268	2.7268
Moskova	20.4025	20.4025
Stokholm	3.0787	3.0787

ESHAM

	Acılış	Kapanış
Bomonto-Nektar	9.20	9.20
Aslan Cimento	13.05	13.05

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I Peşin		
» » I Vadeli	15.225	15.20
Ergani	95.—	95.—
% 5 Hazine	30.50	30.25

YENİ ESERLER

Çıplak bilgiler

Seyyah İzmirli Emin Süleyman Pirinççinin bu namla çıkardığı kitab Hürriyet, Devlette hemşerilik terbiyesi ideolojisi, Propaganda, Retorika - Hitabet ve hitabet teknikleri, Umumî Filoloji dataları, Beşerin aslı ve intişarı, Antropolojinin ırk hakkındaki son dataları gibi mühim mündericatı yüklüdür. Ehemmiyetle tavsiye ederiz.

Beyoğlu Tapu sicil muhafızlığından:

Agob oğlu Karnikle kızı Rozinanın tesçilini istedikleri Sütlücede Sandalcı sokağında eski 28 yeni 30 sayılı arsanın Tapuda kaydı olmadığından bu yer hakkında tahkikat yapılmak üzere 30/7/937 gününde saat 10 da mahalline memur gönderileceğinden işbu gayrimenkule tasarruf iddiasında bulunanların ilân tarihinden on beş gün zarfında vesaiklerile Beyoğlu Tapu sicil muhafızlığına, yahut keşif günü mahallinde bulunacak memura müracaat etmeleri ilân olunur. (34114)

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

1 — Muhtelif kutur ve eb'adda 10350 kilo sikke çeliği 9 ağustos 937 pazartesi ve 200 ton elektrolitik katod bakırı 11 ağustos 1937 çarşamba günleri saat 14 te kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — İsteklileri şartnamelerini almak üzere pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 14 ten 16 ya kadar Müdiriyetimiz Muhasebesine müracaat edebilirler.

3 — Eksiltmiye girmek istiyenler çelik için «365» ve bakır için «8450» liralık muvakkat teminat akçelerini veya bu meblâğı havi banka mektublarını teklif mektublarile birlikte eksiltme saatinden bir saat evvel Komisyona vereceklerdir. (4515)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Ceza ve Tevkif evleri hastaneleri için «2000» kilo dibek Urfa pirincile «500» kilo birinci Urfa yağı ayrı ayrı açık eksiltmiye konmuştur. Pirincin muhammen bedeli beher kilosu 21 kuruştan 420 lira olup muvakkat teminatı «31» lira «50» kuruştur. Urfa yağının muhammen bedeli beher kilosu 93 kuruştan 465 lira olup muvakkat teminatı 34 lira 88 kuruştur. İstekliler şartnameyi tatil günlerinden maada hergün Adliye Levazım dairesinde görebilirler. Eksiltme Sirkeci Aşirefendi sokak No. 113 İstanbul Müddeiumumiliği Levazım dairesinde yapılacaktır. Pirincin eksiltmesi 10/8/937 salı günü saat 14 te, yağın eksiltmesinin de ayni günde saat 15 te yapılacağı ilân olunur. (4533)

İstanbul Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

Satılık Üzüm

Halkalıdaki Ziraat mektebi çiftlik bağlarının 8000 kilo tahmin ve 500 lira kıymet takdir edilen (çavuş, penbe çavuş ve kokulu misket vesaire muhtelif nevi) üzümleri ağustosun beşinci perşembe günü saat on beşte Halkalıda mektebde açık arttırma ile satılacaktır. Almak istiyenler mezkûr günde 37,5 lira teminatı muvakkate ile birlikte Ziraat mektebinde müteşekkil Komisyona ve şartnameyi görmek için de İstanbul Vilâyetinde Ziraat Müdiriyetine müracaatleri ilân olunur. (4530)

Her akşam
Münir Nureddin
PANORAMA
Bahçesinde

Açık arttırma ile fevkalâde satış

1937 temmuzun 25 inci pazar günü saat 10 da Beyoğlunda Ağacamisi Sakızağacı sokağında 7 No. lı Dövo apartımanının 1 sayılı dairesinde maruf bir aileye aid çok kıymetli eşyalar ve biblolar açık arttırma ile satılacağı ilân olunur.

Viyana usulü 9 parça komple yemek oda takımı, iki yandan kristal aynalarile vitrinli ve hakikî Viena meşini 6 sandalyesile, mükemmel yatak oda takımı, İngiliz usulü ve masif mavon ağacından iki kapılı aynalı dolab, komodin, tualet ve lavomano, pomye usulü 3 parça yeni halde kanape koltuk, keza Amerikan Hayvot usulü 3 parça kanape koltuk, ministir yazıhane ve Viena koltuk, asrî kütübhaneler, meşin Avrupa koltukları, salon masaları, Verni-Marten jigonyi salon masası, Viena Tonet çay masası, sarı ve siyah karyolalar, tek aynalı ve aynasız dolablar, 5 parça Avrupa pantazotundan çok zarif yazıhane takımı, bir kanape, iki koltuk ve iki sandalye, yazlık bahçe için hasır kanape, koltuk takımı, doktorlar için masif mavon ağacından bir lâvomano ve vitrin, kadife ve tül perdeleryeşil storlar, mükemmel bir salon gramofnu, Sahibinin Sesi plâklarile, tabak, su takımları, komple çay takımları, kristal birçok şekerlikler ve yemişlikler, bronz heykeller, asrî avizeler, yeni halde muşambalar, portmanto, kalorifer ve çini sobalar ve yazlıması gayrikabil birçok lüzumlu eşyalar ve biblolar, halılar ve seccade, pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır. Satış peşindir.

Istanbul Komutanlığı ilânları

33 üncü tümen kıtaatile Haydarpaşa hastanesi için 16,800 kilo ayşekadın fasulye, 18,000 kilo patlıcan, 6,000 kilo domates, 3,600 kilo bamya, 3,360 kilo sivri biber açık eksiltme ile satın alınacaktır. İhalesi 29 temmuz 937 perşembe günü saat 15,30 da yapılacaktır. Muhammen tutarı mecmuu 3375 lira 60 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerinin 253 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. «4042»

33 üncü tümene bağlı 16 ncı alay için 10,800 kilo ayşekadın fasulye, 12,000 kilo patlıcan, 4,200 kilo domates, 1200 kilo bamya, 1800 kilo sivri biber açık eksiltme ile satın alınacaktır. İhalesi 29 temmuz 937 perşembe günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen tutarı mecmuu 2382 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerinin 179 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. «4043»

İstanbul Komutanlığı birlikleri için 35,000 kilo ayşekadın fasulye, 35,000 kilo patlıcan, 15,000 kilo kırmızı domates, 7000 kilo bamya, 1800 kilo sivri biber kapalı zarfla satın alınacaktır. İhalesi 29 temmuz 937 perşembe günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen tutarı mecmuu 6633 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin 498 liralık ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarile beraber teklif mektublarını muayyen olan günde ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna vermeleri. «4041»

FiLORYA
Küçük Plâj
Temizlik ucuzluk
Duhuliye 10 kuruştur.

Bakırköy Bez Fabrikası

Memur ve işçileri Mes'uliyeti mahdudeli Kooperatif Şirketinden:

21/8/937 tarihine isabet eden cumartesi günü saat 10 da şirketin merkezi bulunan Bakırköy Bez Fabrikasında şirketin esas mukavelenamesi mucibince, fevkalâde umumî heyet toplantısı yapılacağından şürekânın hazır bulunmaları rica olunur.

İdare Meclisi

BAYANLARIN
Doğumdan evvelki siyah lekelerini ve bütün çillerini yalnız
FAZIL ÇiL ilâcı
giderir.
Dr. A. K. KUTiEL
Karaköy, Topçular cad. 37

Seyyah izmirli Emin
Süleyman Pirinççi külliyatından:
ÇIPLAK - BiLGiLER
Bu ilmî eser çıkmıştır. Mündericatı: Hürriyet, Devlette hemşerilik terbiyesi ideolojisi, Propaganda, Retorika-hitabet ve hitabet teknikleri, Umumi filoloji dataları, yani müsellematı, Beşerin aslı ve intişarı, Antropolojinin ırk hakkındaki son dataları - Tevzi mahalli Muallim Halid kütübhanesidir. Fiatı 100 kuruştur.

İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinden:

Hüsnü tarafından Şişlide tramvay son durak yerinde Midilli apartımanının alt katında oturmakta iken halen ikametgâhı belli olmıyan karısı İkbal aleyhine açılan nafakadan 430 lira matlûbu kaldığı iddiasile maaşına haciz vazettirmek suretile müddeaaleyhin İstanbul ikinci icra dairesinin 933/591 ve 936/1350 numaralı dosyalarla vaki muaraza ve müdahalesinin men'i davasında: Müddeaaleyhin ikametgâhının meçhul bulunduğu mübaşirin vermiş olduğu meşruhattan anlaşılmasına mebni dava arzuhaline on gün içinde cevab vermek üzere dava arzuhali ile davetiyenin on gün müddetle ilânen tebliğine ve muhakemenin 9 ağustos 937 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 e talikına karar verilmiş ve dava arzuhalile davetiyenin birer nüshaları da mahkeme divanhanesine asılmış bulunduğundan 937/1053 sayılı dosyasına ilân tarihinin ferdasından itibaren on gün içinde cevab vermesi ve muayyen gün ve saatte İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinde bulunması, aksi takdirde gıyabında muhakemeye devam edileceği tebliğ yerinde olmak üzere ilân olunur. (34121)

Dr. NIŞANYAN
Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 No.lı muayenehanesinde tedavi eder.

Beşiktaş Dikiş Yurdu
Talebelerini hakikî bir san'atkâr yetiştirmekle yurdun her tarafında tanınmış tahsili en yüksek biçki ve dikiş mektebidir. Ayrıca şapka, çiçek ve tezyinat dersleri de vardır. Mezuneleri yurd açabilirler. İstiyenlere program gönderilir. Beşiktaş Akaretler numara 87.

Ankara Askerî Baytar Mektebine Talebe Kayid ve Kabulü

1 — Ankarada Askerî Baytar okuluna bu yıl sivil tam devreli liselerden 1937 de pek iyi ve iyi derecede mezun olan ve olgunluk imtihanlarını vermiş olmak şartile talebe kabul edilecektir. İsteklilerin aşağıdaki vasıf ve şartları haiz olması lâzımdır.

A — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından ve Türk ırkından olmak.

B — Yaşı 18 - 21 olmak.

C — Beden teşekkülleri ve sıhhati orduda ve her iklimde faal hizmete müsaid olmak (dil rekâketi olanlar alınmaz).

D — Kusursuz, vazı, tavır, ahlâk ve seciye sahibi olmak.

E — Ailesinin hiçbir fena hal ve şöhreti olmamak (zabıta vesikası).

2 — İsteklilerin müracaat istidalarına şu vesikaların bağlanması lâzımdır:

A — Nüfus cüzdanı veya musaddak sureti.

B — Sıhhati hakkında tam teşekküllü askerî hastane raporu ve aşı kâğıdı.

C — Lise mezuniyet ve olgunluk şehadetnamesi veya tasdikli sureti.

D — Okula alındığı takdirde askerî kanun, nizam ve talimatları kabul ettiği hakkında velisinin ve kendisinin noterlikten tasdikli taahhüd senedi.

E — Saralı, uyurken gezen, sidikli, bayılma ve marazı çırpınmıya müptelâ olmadığı hakkında velilerinin noterlikten tasdikli taahhüdnamesi (bu gibi hastalıklardan birile okula girmezden evvel malûl oldukları sonradan anlaşılanlar okuldan çıkarılır ve bu müddete aid hükûmet masrafı velilerine ödettirilir.)

3 — İstekliler bulundukları mahallerdeki askerlik şubelerine istida ile müracaat edecekler ve şubelerce 2 nci maddede bildirilen evrakı ikmal ettirildikten sonra İstanbul ve yakını illerden isteklilerin Haydarpaşa Askerî Baytar Tatbikat Okulu Direktörlüğüne. Ankara ve ona yakın iller isteklilerinin de Ankarada Ziraat Enstitüsü Baytar Fakültesi Askerî Talebe Âmirliğine gönderilecektir.

4 — Müracaat müddeti eylûlün ilk haftasına kadardır. Ondan sonra kabul edilmez.

5 — Kabul duhul imtihanına bağlı değildir. Şehadetname derecelerine ve müracaat sırasına göredir. İstekli adedi tamam olunca kayid işleri kapanır ve kabul edilenlere müracaat ettikleri Askerlik şubelerile tebligat yapılır. (4531)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

İstanbul Leylî Tıb Talebe Yurdu talebesi ihtiyacı için mevcud şartname ve mühürlü nümuneleri gibi «2600» metre elbiselik kumaş kapalı zarf suretile satın alınacaktır.

1 — Eksiltme: Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasındaki Komisyonda 11/8/937 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: Bir metresi 475 kuruştur.

3 — Muvakat garanti: 926 lira 25 kuruştur.

4 — İsteklîler nümuneyi Çemberlitaş civarında Fuadpaşa türbesi karşısında Leylî Tıb Talebe Yurdu merkezinde görebilirler. Ve şartnameyi de parasız olarak alırlar.

5 — İsteklilerin cari seneye aid Ticaret Odası vesikası ve 2490 sayılı kanunda yazılı belgeleri ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektublarile birlikte belli günde ihale saatinden bir saat evvel Komisyona zarflarını vermeleri. (4508)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Büyükadada Musevi cemaati Sinagonu vakfına 2762 numaralı vakıflar kanunu ile nizamnamesi ve olbabdaki talimatname hükümlerine tevfikan tek mütevelli tayin edileceğinden isteklilerin 7/8/937 akşamına kadar Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne usulen müracaatleri ilân olunur. (4506)

Pazarlık Usulile Eksiltme İlânı

Tunceli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Tunceli Vilâyeti içinde Mamekide yapılacak Hükûmet Konağı inşaatıdır. Bu işlerin keşif bedeli 29,000 liradır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi,

B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

D — Tesviyej türabiye, şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname,

E — Hususî şartname,

F — Silsilei fiat, keşif metraj cetveli,

G — Proje,

H — Devlet Demiryolları fennî şartnamesi.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı iki lira bedel mukabilinde Tunceli Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 30/7/937 tarihinde cuma günü saat 16 ya kadar Elâziz Tunceli Nafıa Müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme pazarlık usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklinin 2175 lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikası.

6 — Teklifler yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvelinekadar Tunceli Nafıa Dairesindeki Eksiltme Komisyonu Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü madede yazılı saatekadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4496)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Terkos gölü kenarında 937 senesinde hasıl olan sazlar 100 lirada isteklisi üzerindedir. Fazlasile istekli olanlar 26 temmuz 937 pazartesi günü saat 15 e kadar pey paralarile beraber Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar Müdiriyetinde Akarat kalemine gelmeleri. (4521)

D. Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İnşaat maddelerine mahsus tarife değişti

1/8/1937 tarihinden itibaren tatbik edilecek olan yeni tarifede inşaat maddeleri ihtiyaca göre tasnif edilmiştir.

Bazı maddelerin yeni tarifenin dört nevi ücretinden birine tâbi tutulmak suretile ücretleri değişmiştir. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «2237» (4517)

Ankara Belediye Reisliğinden:

İmar Müdürlüğüne Kadastro veya Nafıa Fen mekteblerinden mezun üç fen memuru alınacaktır. Bunlara tecrübe ve bilgilerine göre 120 - 150 lira ücret verilecektir. İstiyenlerin mekteb şehadetnamesi ve şimdiye kadar çalıştığı yerlerden aldıkları vesikalarla birlikte Belediye Reisliğine müracaat etmeleri ilân olunur. «2250» (4514)

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

25/7/1937 pazar günü deniz yarışları münasebetile saat 19,30 a kadar vapurlar Moda iskelsine gidiş ve dönüşte uğramıyacaklar ve bu iskele yerine Ada vapurları Kadıköy ve Anadolu vapurları da Kalamış iskelesine uğrıyacaklardır. (4524)

Haricî Askerî Kıt'atı İlânları

Garnizonu	Miktarı Kilo	M. Bedeli Lira	İlk teminatı Lira K.
Bursa	19800	19008	2851 20
Mudanya	6000	5760	864 00
Bandırma	6000	5760	864 00
	31800		

Bursa, Mudanya ve Bandırma garnizonları için yukarıda miktar, tahmin bedeli ve teminatı yazılı sadeyağı 28 temmuz 937 çarşamba günü saat 17 de Bursada Tümen Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

Şartnamesi Bursa, Balıkesir, Eskişehir, Konya Satınalma Komisyonlarile İstanbul ve Ankara Levazım Âmirlikleri Satınalma Komisyonunda görülebilir.

Eksiltmiye girecekler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle beraber teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. «145» (4175)

Konyadaki kıtaatın ihtiyacı olan 645,000 kilo unu kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Şartnamesi Konyada K. O. ve Ankara, İst. Levazım âmirlikleri Satınalma komisyonlarındadır. İstekliler şartnameyi komisyonlarda okuyabilirler. İşbu 645,000 kilo unun muhammen tutarı 77,400 liradır. Şartnamesindeki yüzde 25 miktarı fazlası da dahil olduğu halde ilk teminatı 6571 lira 25 kuruştur. Eksiltme 30 temmuz 937 cuma günü saat 11 de Konyada Kolordu Satılalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler 30 temmuz 937 cuma günü saat 10 a kadar teklif mektublarını Konyada Kolordu Satınalma komisyonu başkanlığına verecekler - dir. «2076» «124»

Manisada tümen kıtaatının 28 ton sade yağına teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 26/7/937 pazartesi günü saat 17 de yapılacaktır. Şartnamesi Manisada Tümen Satınalma komisyonundan 136 kuruş mukabilinde alınır. Muhammen fiatı 97 kuruş ve ilk teminatı 2037 liradır. İstekliler Ticaret Odasında mukayyed olduklarına dair vesika ibraz edeceklerdir. Talib olanlar belli gün ve satte ilk teminatlarile birlikte Manisada As. Satınalma komisyonuna müracaatleri. «125» «4075»

Karamandaki kıtatın ihtiyacı olan 180,000 kilo unu kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. Şartnamesi Konyada K. O. ve İstanbul, Ankara Levazım âmirlikleri satınalma komisyonlarındadır. İstekliler şartnameyi komisyonlarda okuyabilirler. İşbu 180,000 kilo unun muhammen tutarı 22,500 liradır. Şartnamesindeki yüzde 25 miktar dahil olduğu halde ilk teminatı 2109 lira 38 kuruştur. Eksiltme 27 temmuz 937 salı günü saat 11 de Konyada satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler 27 temmuz 937 salı günü saat 10 a kadar teklif mektublarını Konyada Kolordu satınalma komisyonu başkanlığına vereceklerdir. «119» «4071»

Akşehirdeki kıtaatın ihtiyacı olan 180,000 kilo unu kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. Şartnamesi Konyada Kolordu ve İstanbul, Ankarada Levazım âmirlikleri satınalma komisyonlarındadır.

İstekliler şartnameyi komisyonlarda okuyabilirler. İşbu 180,000 kilo unun muhammen tutarı 22,500 liradır. Şartnamesindeki yüzde yirmi beş miktar fazlası da dahil olduğu halde ilk teminatı 2109 lira 38 kuruştur. Eksiltme 27 temmuz 937 salı günü saat 11 de Konyada satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler 27 temmuz 937 salı günü saat 10 a kadar teklif mektublarını Konyada Kolordu satınalma komisyonu başkanlığına vereceklerdir. «119» «4071»

Çanakkale müstahkem mevki birlikleri için kapalı zarfla 71,000 kilo sığır eti satın alınacaktır. Sığır eti beher kilosu 30 kuruştan 21,300 lira biçilmiştir. İhalesi 17 ağustos 937 salı günü saat 16 da Çanakkale Müstahkem Mevki Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler ihaleden bir saat evvel teminat akçeleri olan 1598 lirayı ve ihale kanunun 2 - 3 üncü maddelerindeki vesaikle bir saat evvel komisyona müracaatleri. «166» «4457»

6 aded torna tezgâhı kapalı zarfla eksiltmiye konmuştur. Tahmin edilen bedeli yirmi beş bin lira olup ilk teminat parası 1875 liradır. İhalesi 9 eylûl 937 perşembe günü saat 15 tedir. Şartnamesi 125 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti Satınalma komisyonundan alabilirler. Muhabere ile şartname gönderilemez. Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gününden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektublarını Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. «171» «4459»

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — İdaremiz için satın alınacak (400) aded soba açık eksiltmiye konulmuştur.

II — Muhammen bedeli 4600 lira, muvakkat teminat 345 liradır.

III — Eksiltme 4/8/937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler hergün parasız olarak mezkûr şubeden alınabilir. (4159)

Kırklareli İskân Müdürlüğünden:

Tekirdağından Muradlıya naklolunacak 2628 metro mikâbı kereste ile 78 ton çita merkez ambarından nahiye ve köylere sevkedilecek 2628 metro mikâbı kerestenin nakliyesi bir hafta müddetle yeniden açık pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. Talibler hergün İskân Dairesine müracaatle şartnameye ve ihale günü olan 26/7/1937 nci pazartesi gününde teminat akçelerile beraber Kırklarelinde İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyona müracaatleri ilân olunur. (4470)

Şirketi Hayriyeden:

Bugünkü cumartesi günü Köprüden 71 numaralı vapurumuz Bandırma, Bursa, Mudanya, Gemlik, Yalova, Karamürsel, Gölcük, İzmit, Derince, Hereke, Tuzla, Kartal, Maltepe, Büyükada, Heybeliada, Burgazadaya muntazam tenezzüh seferini yapacaktır. Mehtabın en canlı ve parlak safasından istifade etmek istiyenlere bu fırsatı kaçırmamaları tavsiye olunur.

Bundan böyle vapurumuz gidiş ve gelişte Beylerbeyine de uğrıyacaktır.

Köprüye avdet saati 22,15 dir.

Kırklareli İskân Müdürlüğünden:

Kırklaeli merkez, kaza ve köylerinde yapılacak göçmen evleri için 25/6/937 tarihinde kapalı zarf usulile gazetelerle yapılan ilânlar üzerine talibi çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 ncı maddesine göre bir hafta müddetle açık pazarlıkla eksiltmiye konulmuştur.

1 — Vilâyet merkezinde 20 aded şehir tipi kerpiç ev yapılacak üzerleri Marsilya kiremidile örtülecek, beherinin muhammen bedeli 288 lira 35 kuruş olup toptan 5766 lira 92 kuruştur.

2 — Köylerde 38 aded köy tipi kerpiç ev yapılacak üzerleri Marsılya kiremidile örtülecek, beherinin muhammen bedeli 258 lira 70 kuruş olup tutarı 9830 lira 60 kuruştur.

3 — Köylerde 124 aded köy tipi kerpiç ev üzerleri yerli kiremidle örtülecek, beherinin muhammen bedeli 179 lira 74 kuruş olup toptan 22287 lira 76 kuruştur.

4 — Köylerde 91 add köy tipi kârgir ev üzerleri yerli kiremidle örtülecek, beherinin mdhammen bedeli 190 lira 42 kuruş olup toptan 17328 lira 22 kuruştur.

5 — Şehir tipi kerpiç 20 evin beherinin yalnız işçilik muhammen bedeli 60 lira olup toptan 1200 liradır.

6 — Köylerde yapılacak 91 aded köy tipi kârgir evin beherinin işçilik muhammen bedeli 65 lira olup toptan 5915 liradır.

7 — Köylerde yapılacak 162 aded köy tipi kerpiç evin beherinin işçilik muhammen bedeli 55 lira olup toptan 8910 liradır.

8 — Keresteden maada bilûmum işçilik ve malzemei inşaiye ile beraber veyahud da yalnız işçiliğinin toptan ihaleleri icra kılınacaktır.

9 — Muhammen bedelin % 7,5 teminat akçesi olarak yatırılacaktır.

10 — İlân tarihinden itibaren bir hafta zarfında taliblerin hergün Kırklareli İskân Müdiriyetinde müteşekkil Komisyona müracaatleri. Şartname, plân ve keşifnameleri görmek üzere İstanbul, Edirne, Ankara İskân Müdürlüklerine ve kazalarda İskân Memurluklarına müracaat etmeleri.

11 — Talibler 2490 sayılı kanun mucibince ehliyetnamelerini ve diğer vesikalarını ibraz etmeleri ilân olunur. (4502)

FLİT pompasını kullanınız

Son derece müessir FLIT-mayii kullanınız

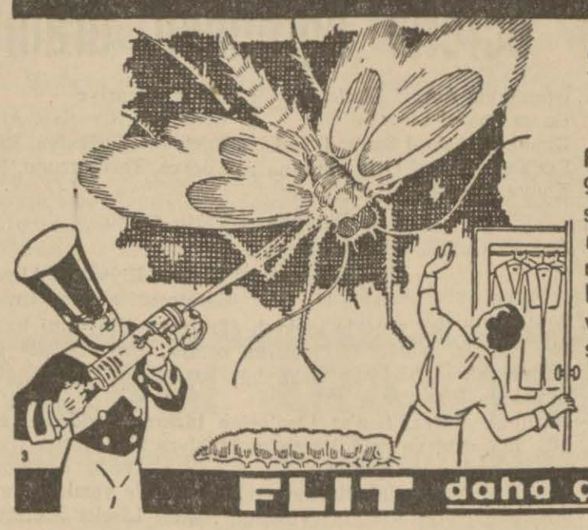

Güveler, çok pahalıya mal olur. Onları ve yumurtalarını FLİT ile öldürünüz!

FLİT, bütün haşarat öldürücü mayilerin fevkindedir. 90 muhtelif millet, onu tercihen kullanmaktadır... Bu sabit olmuştur Flit'in formülü hiçbir vakit taklit edilmemiştir. FLİT, kendisinden beklenen iki şartı mükemmelen ifa eder. İnsana zarar vermez, fakat haşaratı kat'iyyen öldürür. Şüpheli mayileri reddediniz. Hakiki ve yegâne Flit aldığınıza emin olmak için; siyah kuşaklı ve asker resimli sarı tenekeye dikkat ediniz.

Yarıklara ve köşelere biraz FLIT TOZU *serpiniz. Haşarat derhal telef olur.*

Umumî deposu: J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

FLIT daha çabuk İTLAF eder

Ticaret ve Zahire Borsası intihabatı intihab heyetinden:

Ticaret ve Zahire borsası heyeti idaresinin yeniden intihabatı 26 temmuz 937 tarihine müsadif pazartesi günü saat on birden on üçe kadar icra edileceğinden hakkı intihabı haiz olanların Borsa idare heyeti salonuna gelerek reylerini istimal etmeleri ilân olunur.

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

1 — Elde mevcud örneği ve şartnamesinde yazılı vasıfları dairesinde zabıta memurları için azı 12900 çoğu 13500 metro gri renkte kumaş kapalı zarfla 4/8/937 çarşamba günü saat 15 te satın alınacaktır.

2 — Beher metrosuna 4 lira 50 kuruş kıymet biçilen bu kumaşlara aid şartnameyi almak ve nümunesini görmek istiyenlerin Emniyet Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

3 — Eksiltmiye girmek istiyenler 4287 lira 50 kuruşluk teminat makbuz veya banka mektubunu muhtevi teklif mektublarını ve 2490 sayılı kanunun 2 nci ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme günü saat 14 e kadar Komisyona teslim etmiş bulunmaları. «2102» (4308)

KÜÇÜK ÇiFTLiK Parkında

Her akşam ince saz takımı

Cumartesi ve pazar akşamları Karadeniz oyunları

Fiatlar: Meşrubat 25 — Duble Bira 20 — Rakı 75 kr.

D. Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

1/8/1937 tarihinden itibaren nakliyat ve demiryollarile alâkadar işler için işgal edilecek idare arazisinden, açık arazi tarifesine göre ücret alınacaktır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. «2238» (4518)

Tesviyeci alınacak

Türkiye ŞiŞE ve CAM Fabrikaları Anonim Sosyetesinden:

Paşabahçe Şişe ve Cam fabrikamızın ihtisas işlerinde yetiştirilmek üzre askerlik hizmetini bitirmiş tesviyeci dört Sanayi mektebi mezunu alınacaktır.

Taliblerin, ellerindeki vesika ve bonservislerile birlikte Bahçekapı Birinci Vakıf hanındaki büromuza müracaat eylemeleri.

Bu müracaatler yazile yapılabilir.

Kırklareli İskân Müdürlüğünden:

Babaeski kazası ve köylerinde yapılacak göçmen evleri için 25/6/937 tarihinde kapalı zarf usulile gazetelerle yapılan ilân üzerine talibi çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 ncı maddesine tevfikan bir hafta müddetle açık pazarlıkla eksiltmiye konulmuştur.

1 — Babaeski kazası merkezinde yapılacak 80 aded şehir tipi kerpiç evin üzerleri Marsilya kiremidile örtülecek, beherinin muhammen bedeli 288 lira 35 kuruş olup toptan 23,068 liradır.

2 — Köylerde yapılacak 21 aded köy tipi kerpiç evin üzerleri Marsilya kiremidile örtülecek, beherinin muhammen bedeli 258 lira 70 kuruş olup toptan 5432 lira 70 kuruştur.

3 — Köylerde yapılacak 87 aded köy tipi kerpiç evin üzerleri yerli kiremidle örtülecek, beherinin muhammen bedeli 179 lira 74 kuruş olup toptan 15,637 lira 38 kuruştur.

4 — Merkezde yapılacak 80 aded şehir tipi kerpiç evin yalnız işçilik muhammen bedeli 60 lira olup toptan 4800 liradır.

5 — Köylerde yapılacak 108 aded köy tipi kerpiç evin beherinin işçilik muhammen bedeli 55 lira olup toptan 5940 liradır.

6 — Keresteden maada bilûmum işçilik ve malzemei inşaiye ile beraber veyahud da yalnız işçiliğinin toptan ihaleleri icra kılınacaktır.

7 — Muhammen bedelin % 7,5 teminat akçesi olarak yatırılacaktır.

8 — İlân tarihinden itibaren bir hafta zarfında taliblerin hergün Kırklareli İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyona müracaatleri. Şartname, plân ve keşifnameleri görmek üzere İstanbul, Edirne ve Ankara İskân Müdürlüklerine ve kazalarda İskân Memurluklarına müracaat etmeleri.

9 — Talibler 2490 sayılı kanun mucibince ehliyetnamelerini ve diğer vesaiklerini ibraz etmeleri ilân olunur. (4503)

Bu akşamdan itibaren

BELVU

Alaturka kısmında

TAHiYYE MUHAMMED

Seanslarına başlıyacaktır.

Solist Bayan MUALLA

Ayrıca Zeybek ve Anadolu revülerinin yeni programları tanınmış saz heyetimiz icrayı ahenk etmektedir.

Kartal Belediyesinden:

Belediyemiz itfaiyesi için 200 ilâ 300 metro 30 - 35 atmosfere mütehammil 112 milimetre genişliğinde hortum alınacaktır. Şeraiti İngiliz ipliği, İngiliz örgüsü, 28 iplikli bulunmak ve İstanbul İtfaiye Müdürlüğünce 30 ilâ 35 atmosfere mütehammil olduğuna dair vesika getirmek şartile münakasaya konulmuştur. Taliblerin 5/8/937 perşembe günü saat 14 te Kartal Belediye dairesinde % 7,5 pey akçelerile hazır bulunmaları ilân olunur. (4505)

Kırklareli İskân Müdürlüğünden:

Demirköy kazası merkezinde ve köylerinde yapılacak göçmen evleri için 25/6/937 tarihinde kapalı zarf usulile yapılan ilânlar üzerine talibi çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 ncı maddesine tevfikan bir hafta müddetle açık pazarlıkla eksiltmiye konulmuştur.

1 — Demirköy merkezinde 10 aded şehir tipi kârgir göçmen evi yapılacak ve evlerin üzerleri yerli kiremidile örtülecektir. Bu evlerin beherinin muhammen bedeli kereste dahil 329 lira 35 kuruş olup 10 evin toptan muhammen bedeli 3295 lira 72 kuruştur.

2 — Köylerde yapılacak 95 aded köy tipi kârgir evin üzerleri yerli kiremidle örtülecek ve beherinin muhammen bedeli (Kereste dahil) 316 lira olup 95 aded evin tutarı (30.009) lira 53 kuruştur.

3 — Şehir tipi evlerin beherinin muhammen işçilik bedeli 70 lira olup 10 aded şehir tipi göçmen evinin mecmuu işçilik bedeli 700 liradır.

4 — Köylerde yapılacak 95 aded kârgir evin beherinin işçilik bedeli 65 lira olup topunun işçilik bedeli 6175 liradır.

5 — Kereste dahil bilûmum işçilik ve malzemei inşaiye ile beraber ve yahud da yalnız işçiliğinin toptan ihalesi icra kılınacaktır.

6 — Muhammen bedelinin % 7,5 teminat akçesi olarak yatırılacaktır.

7 — İlân tarihinden itibaren bir hafta zarfında taliblerin hergün Kırklarelinde İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyona müracaatleri. Şartname, plân ve kesifnameleri görmek üzere de İstanbul, Edirne ve Ankara İskân Müdürlüklerine ve kazalarda İskân memurluklarına müracaat etmeleri.

8 — Talibler 2490 sayılı kanun mucibince ehliyetnamelerini ve diğer vesikalarını ibraz etmeleri ilân olunur. (4500)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

«8» ton temiz parçalar halinde bez alınacaktır. İsteklilerin şeraiti öğrenmek üzere 25 temmuz 937 gününe kadar Kasımpaşada bulunan Komisyona hergün müracaatleri. (4335)

Diplomalı Mimar İsteniyor

Marmara Üssübahrî Komutanlığından:

Üssübahrî inşaat işlerinde çalışmak üzere 126 ilâ 165 lira ücretli bir memur alınacaktır. Aşağıdaki şartları haiz olan isteklilerin kısa bir hal tercümesile 30 temmuz 937 gününe kadar yazile veya bizzat İzmitte Üssübahrî Komutanlığına müracaatleri.

A — Türk olmak ve ecnebi kadınlarla evli olmamak,
B — Askerlik mükellefiyetini ikmal etmiş olmak ve 40 yaşından yukarı olmamak,
C — Hukuku medeniden mahrumiyet cezasile mahkûm olmamak,
D — İyi ahlâk eshabından olmak ve haysiyet namusu muhil fiillerle alelitlâk ağır hapisle veya o derecede cezayi müstelzim bir fiil ile mahkûm olmamak,
E — Sarî hastalıklara müptelâ olmamak ve vazifesini muntazam ifaya mâni olabilecek bedenî ve aklî hastalıklarla malûl bulunmamak,
F — Mezun olduğu okulun diplomasını hâmil olmak.

Evvelce askerî hizmetlerde çalışmış olanlar tercih edilecektir. (4265)

1 — Beher metrosuna tahmin edilen bedeli «259» kuruş olan «5500» metro kaputluk kumaş 28 temmuz 937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır.

2 — Muvakkat tenminatı «1068» lira «38» kuruş olup, şartnamesi komisyondan parasız olarak her gün alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatleri. «4474»

1 — Tahmin edilen bedeli «16,000» lira olan «10,000» kilo kösele, 28 temmuz 937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır.

2 — Muvakkat teminatı 1200 liradır. Şartnamesi komisyondan her gün parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin, 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla beraber ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatleri. «4401»

1 — Beher metrosuna tahmin edilen bedeli «251» kuruş olan «8500» metro elbiselik kumaş 28 temmuz 937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır.

2 — Muvakkat teminatı «1600» lira «13» kuruş olup, şartnamesi komisyondan parasız olarak her gün alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla beraber ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatleri. «4475»

1 — Tahmin edilen bedeli 11,400 lira olan 6000 kilo vaketa 28 temmuz 937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 13,30 da pazarlıkla alınacaktır.

2 — Şartnamesi her gün komisyondan alınabilir. Muvakkat teminatı «855» liradır.

3 — İsteklilerin, kanunî vesikalarla beraber muayyen gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyona müracaatleri. «4537»

Pazarlık Usulile Eksiltme İlânı Elâziz Nafıa Direktörlüğünden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Tunceli Vilâyeti Mazgirt kazası Seyidhan mevkinde yapılacak bir bölüklük karakol inşaatıdır. Bu işin keşif bedeli 17.800 liradır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Mukavele projesi,
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D — Tesviyei turabiye, şose, kârgir inşaata dair fennî şartname,
E — Hususî şartname,
F — Silsilei fiat, keşif, metraj cetvelleri,
G — Proje,
H — Devlet Demiryolları fennî şartnamesi,

İstiyenler bu sartnameleri ve evrakı iki lira bedel mukabilinde Elâzizde Tunceli Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 30/7/937 tarihinde cuma günü saat 15 e kadar Elâzizde Tunceli Nafıa Müdürlüğü dairesinde yapılacaktır.

4 — Eksiltme pazarlık usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerinin 1335 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır. Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikası.

6 — Teklifler yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Tunceli Nafıa dairesindeki Eksiltme Komisyonu Reisliğinde yapılacaktır.

Postayla gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4522)

İNKIBAZ

ve ondan mütevellid baş ağrılarını defeder. MİDE ve barsakları kolaylıkla boşaltır. Son derece teksif edilmiş bir toz olup MÜMASİL MÜSTAHZARLARDAN DAHA ÇABUK, DAHA KOLAY, ve DAHA KATÎ tesir eder. Yemeklerden sonra alınırsa HAZIMSIZLIĞI, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINI giderir. MİDE VE BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ.

Ağızdaki kokuyu ve tatsızlığı defeder. MAZON isim ve HOROZ markasına dikkat.

Küçük şişesi çıkmıştır, fakat büyük şişesi ekonomiktir.

Kömür Alınacak

Güzel San'atlar Akademisi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Cins	Miktarı Ton	Muhammen bedeli Lira	Muvakkat teminatı Lira	Münakasa gün ve saati	
Kok kömürü	80	1440	108	4 ağustos 937	15
Kriple maden kömürü	140	2254	169.05	4 ağustos 937	16

Fındıklıda bulunan Güzel San'atlar Akademisine alınacak yukarıda cins ve miktarı yazılı kok kömürü, kriple maden kömürü ayrı ayrı açık eksiltmiye konulmuştur. Şartnameler Akademiden parasız olarak alınabilir.

Kömürlerin miktarı, muhammen bedelleri, muvakkat teminat tutarları, eksiltme gün ve saatleri yukarıya yazılmıştır. Taliblerin 937 Ticaret Odası vesaiki ve muvakkat teminat makbuzlarile beraber muayyen zamanda Cağaloğlunda Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde toplu olan Komisyonumuza müracaatleri. (4055)

Aydın Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Aydının Söke - Ortaklar yolunun 11 + 465 — 17 + 500 kilometreleri arasında şose ve sınaî imalât inşaatıdır. Bu işin keşif bedeli 17551 lira 67 kuruştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

B — İnşa olunacak şose ve köprülerin tesviyei turabiyesine ve şose ve kârgir inşaatına dair fennî şartname.

C — Mukavele projesi.

D — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

E — Keşif cetveli ve projeler.

3 — Eksiltme 2/8/937 pazartesi günü saat on beşte Vilâyet Encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usuliledir.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1316 lira 38 kuruş muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıda yazılı vesikaları haiz olması lâzımdır.

A — Vekâlettn alınan müteahhidlik vesikası.

B — Ticaret Odasına kayidli olduğuna dair vesika.

6 — Teklif mektubları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Encümende toplanan Komisyona getirilerek makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4270)

Şirketi Hayriyeden:

24/7/937 cumartesi akşamından itibaren her cumartesi ve pazar günü akşamı saat 24 te Yenimahalleden bir vapur hareketle Sarıyer, Büyükdere, Tarabya, Beykoz, Yeniköy ve Üsküdara uğrayarak 1,25 te Köprüye gelecektir.

İzmir İli Daimî Encümeninden:

Kapalı eksiltmiye konulan iş: Menemen - Muradiye yolu yapısı.

Açın tutarı: 23451 lira 69 kuruş.

Bu işe aid evrak ve şartlar aşağıda yazılıdır.

A — Kapalı eksiltme projesi,

B — Sözbağı projesi,

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

D — Fennî şartname,

E — Açın ve proje.

İstekliler bu evrakı İzmir - Ankara - İstanbul Bayındırlık Direktörlüğünde görüp inceliyebilirler.

Kapalı eksiltmenin yapılacağı yer, tarih, gün ve saati 5 ağustos 937 perşembe günü saat 11 de İzmir İli Daimî Encümeninde.

Eksiltmiye girebilmek için gereken belgeler: 937 takvim yılına mahsus Bayındırlık Bakanlığından alınmış müteahhidlik ve Ticaret Odası belgeleri.

Muvakakt teminat: 1759 lira. «4272» (2367)

Diplomalı eczacı aranıyor

Adanada bir eczanede çalışmak üzere pratiği kuvvetli iyi referans verebilir bir eczacıya ihtiyaç vardır.

İstiyenlerin Galatasaray eczanesi - Ahmed Cevada müracaat eylemeleri.

Kırklareli İskân Müdürlüğünden:

Lüleburgaz kazası merkez ve köylerinde yapılacak göçmen evleri için 25/6/937 tarihinde kapalı zarf usulile gazetelerle yapılan ilânlar üzerine talibi çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 ncı maddesine tevfikan bir hafta müddetle açık pazarlıkla eksiltmiye konulmuştur.

1 — Kaza merkezinde yapılacak 27 aded şehir tipi kerpiç evin üzerleri Marsilya kiremidi ile örtülecek, beherinin muhammen bedeli 288 lira 35 kuruş olup toptan 7785 lira 45 kuruştur.

2 — Köylerde yapılacak 2 aded kârgir köy tipi evin üzerleri yerli kiremidle örtülecek beherinin muhammen bedeli 190 lira 42 kuruş olup toptan 380 lira 84 kuruştur.

3 — Köylerde yapılacak 57 aded köy tipi kerpiç evin üzerleri yerli kiremidle örtülecek beherinin muhammen bedeli 179 lira 74 kuruş olup toptan 10.245 lira 18 kuruştur.

4 — Köylerde yapılacak 22 aded köy tipi kerpiç evin üzerleri Marsilya kiremidi ile örtülecek beherinin muhammen bedeli 258 lira 70 kuruş olup toptan 5691 lira 40 kuruştur.

5 — Merkezde yapılacak 27 aded kerpiç şehir tipi evin beherinin yalnız işçiliği muhammen bedeli 60 lira olup toptan 1620 liradır.

6 — Köylerde yapılacak 2 aded kârgir köy tipi evin beherinin yalnız işçilik muhammen bedeli 65 lira olup toptan 130 liradır.

7 — Köylerde yapılacak 57 aded köy tipi kerpiç evin beherinin yalnız işçilik muhammen bedeli 55 lira olup toptan 3135 liradır.

8 — Keresteden maada bilûmum işçilik ve malzemei inşaiye ile beraber veyahud da yalnız işçiliğinin toptan ihaleleri icra kılınacaktır.

9 — Muhammen bedelin % 7,5 teminat akçesi olarak yatırılacaktır.

10 — İlân tarihinden itibaren bir hafta zarfında taliblerin hergün Kırklareli İskân Müdiriyetinde müteşekkil Komisyona müracaatleri, şartname, plân ve keşifnameleri görmek üzere İstanbul, Edirne ve Ankara İskân Müdürlüklerine ve kazalarda İskân Memurluklarına müracaat etmeleri.

11 — Taliblerin 2490 sayılı kanun mucibince ehliyetnamelerini ve diğer vesaiklerini ibraz etmeleri ilân olunur. (4501)

Askerî Lise ve Ortamekteblere ücretle öğretmen aranıyor

1 — İstanbulda Askerî Liselere : Fizik, Riyaziye
Bursa Askerî Lisesine : Edebiyat, Riyaziye, Almanca
Kırıkkale Askerî San'at Lisesi : Edebiyat, Coğrafya, Riyaziye
Erzincan Askerî Orta okuluna : Türkçe, Tarih grupu, Fransızca, Musiki
Konya Gedikli Hazırlama Orta Okuluna : Tarih grupu
Ankara Gedikli Hazırlama Orta Okuluna : Türkçe, Riyaziye, Almanca öğretmeni alınacaktır.

2 — İsteklilerin lise ve orta mekteb öğretmen ehliyetini haiz olmaları şarttır. Ehliyet, Üniversite mezunu olmak, Üniversitede imtihan vererek ehliyet almak, Kültür Bakanlığı kararile öğretmenliği tasdik edilmiş olmaktan ibarettir.

3 — İstanbul, Bursa, San'at Liselerine birinci maddede yazılı dersler çin 108, 126, orta ve gedkli orta mekteblere aid dersler için 98, 108 liraya kadar ücret verilecektir.

4 — İstekli olanlar; dilekçelerine aşağıda sıra ile yazılmış evrakı bağlıyarak, Ankarada Millî Müdafaa Vekâleti Askerî Liseler Müfettişliğine göndermelidirler.

1 — Tasdikli ve fotoğraflı fiş.

2 — Yüksek tahsil şehadetname, taşdikname benzeri veya ehliyetname tasdikli benzeri.

3 — Nüfus tezkeresi tasdikli sureti.

4 — Askerlik durumu hakkında vesika.

5 — Hüsnühal varakası.

5 — 4. maddede yazılı evrakla Müfettişliğe müracaat edip durumu uygun olanlardan bilâhare şu vesikalar istenecektir:

1 — Tam teşkilli Askerî hastanelerden alınacak sağlık raporu.

2 — Noterlikçe tanzim edilecek taahhüd senedi. Örneği Müfettişlikten verilecektir.

6 — İsteklilerden yazılı şartları haiz olanlar 15 ağustos 1937 gününe kadar müracaat etmelidirler.

7 — Dileği verine getirilemiyenler bir hak iddia edemezler. (3949)

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

4 üncü keşide 11 Ağustos 937 dedir.

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki aded mükâfat vardır..

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 ağustos 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

Erzurum İnhisarlar Başmüdürlüğünden:

Yapılan teklif muvafık görülmediğinden tekrar münakasaya konulan Malazgirt kazası dahilinde Aktuzlasında yeniden inşa edilecek bir müdür evi, bir idare binası bir çatı altında iki memur evi, bir amele hangarı, tuz ambarı, bir ay içinde pazarlık suretile eksiltmiye konulmuştur. Keşif bedeli 36889 lira 61 kuruştur. İstekliler fennî şartname, keşif projelerini İstanbulda İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tuz Fen Şubesinde, Erzurumda İnhisarlar Başmüdürlüğünde görebilirler.

Bu işin muvakkat teminatı 2766 lira 72 kuruştur. İstekliler 2490 sayılı kanunda gösterilen şartları havi olmaları ve en az on beş bin liralık buna benzer inşaatı iyi bir surette yaptıklarını isbat edecek vesaik ibraz etmeleri meşruttur. (4520)

Operatör

RIZA ÜNVER

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22, Mavi yapı

Telefon : 22683

KASAP

Tezgâhtarı Aranıyor

Taliblerin Çarşıkapıda Asrî kasab Halid Korçana müracaatleri.

Askerî fabrikalar ilânları

Tahmin edilen bedeli 1200 lira olan 1000 torba çimento Salıpazarında Askerî Fabrikalar yollama binasındaki satınalma komisyonunca açık eksiltmiye konulmuştur. İhale 3 ağustos 937 salı günü saat 14 tedir. Şartname her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin 90 lira ilk teminatını Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak makbuzu ve 2490 No. lı kanunun istediği vesaikle o gün ve saatte komisyonda bulunmaları. «4312»

200 ton saf kurşun

Tahmin edilen bedeli «60,000» lira olan yukarıda miktarı yazılı saf kurşun Askerî Fabrikalar Umum müdürlüğü Satınalma komisyonunca 6 eylûl 937 pazartesi günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname üç lira mukabilinde komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «4250» lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatleri. «4237»

1000 metro mikâbı ceviz tomruğu

Tahmin edilen bedeli «40,000» lira olan yukarıda miktarı yazılı ceviz tomruğu Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü Satınalma komisyonunca 13 ağustos 937 cuma günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname iki lira mukabilinde komisyondan verilir Taliblerin muvakkat teminat olan 3000 lirayı havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatleri. «4513»

Kayseri Valiliğinden:

1 — Bulgaristan göçmenleri için Kayseri Vilâyeti Merkez kazasına bağlı Felâhiye nahiyesinde yapılacak 20 tek, 15 çift kârgir.

2 — Develi kazasının dört köyüne yapılacak 64 tek ve 64 çift kârgir,

3 — Bünyan kazasının beş köyünde yapılacak 75 tek ve 44 çift kârgir,

4 — Pınarbaşı kazasının 25 köyünde yapılacak 93 tek, 181 çift kârgir ev pazarlıkla imal ettirilecektir.

5 — Bu evlerin bilûmum inşaat malzemesi ve işçiliği, şartname ve keşif varakalarına göre müteahhide aid olmak üzere anahtar teslimidir.

6 — Pazarlık 28 temmuz 1937 çarşamba günü saat on dörtte Vilâyet makamında toplanacak Komisyonda yapılacaktır.

7 — Tek kârgir beher evin muhammen bedeli 601 lira 21 kuruş altı yüz bir lira yirmi bir kuruş ve çift kârgir beher evin muhammen bedeli 1074 lira 24 bin yetmiş dört lira yirmi beş kuruş hesabile mezkûr evlerin muhammen bedeli mecmuu ceman 478076 lira 92 kuruştur. Dört yüz yetmiş sekiz bin yetmiş altı lira doksan iki kuruştur. Muvakkat teminat bu muhammen bedele göre kanunî miktarıdır.

8 — Evler toptan verilebileceği gibi kaza üzerine veya yüzer evden ibaret parti üzerinden de verilebilir.

9 — Evlere aid plân, keşif ve fennî ve idarî şartnamelerini görmek ve anlamak için tatil günü harici olarak ihale gününe kadar Kayseri, İstanbul İskân Müdürlüklerile Ankarada İskân Umum Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (4386)

Büyükdere

25 Temmuz Pazar **BEYAZ PARKDA** 25 Temmuz Pazar

Rober Lorano tarafından Ispanyolca şarkılar, Bayan Cemi ve arkadaşları varyete numaraları.

Fiatlarda hiçbir zam yoktur.

Erzurum Vakıflar Müdürlüğünden:

Erzurum şehri dahilinde Vakıflar Müdürlüğüne aid bir apartıman kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

1 — Bedeli keşfi 24208 lira 3 kuruştur.

2 — Evrakı keşfiyesini görmek istiyenler İstanbul ve Ankara Nafıa Müdürlüklerinde ve Erzurum Vakıflar Müdürlüğü Eksiltme Komisyonunda okuyabilirler.

3 — Eksiltme 937 ağustosun beşinci perşembe günü saat 15 te Erzurumda Hükûmet binası dahilinde ve Vakıflar Müdürlüğü odasında Eksiltme Komisyonu huzurunda yapılacaktır.

4 — İsteklilerin Nafıa Vekâletinden 937 senesinde aldıkları vesikayı ibraz etmeleri mecburidir.

5 — Muvakkat teminat 1816 lira olup üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evvel mektublarını ve evrakı saireyi Komisyon riyasetine vermeleri lâzımdır (4311)

Adliye Bakanlığından:

İmralı adası ve Edirne Cezaevlerinde bulunan mahkûmlara dairede mevcud nümune ve şartnamesi veçhile muhtelif beden ve boyda 1200 aded iş gömleğile beher takımı; bir şapka, bir ceket, bir pantalon, iki tozluktan ibaret 600 takım kışlık elbise kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

Kışlık elbisenin beher takımı on üç lira, iş tulumları 660 kuruştan mecmuu 15720 lira bedel tahmin edilmiştir.

İhale 28/7/937 çarşamba günü saat 15 tedir. Eksiltmiye iştirak edecek lerin % 7,5 muvakkat teminatı olan 1179 lirayı havi Maliye veznesi makbuzu veya banka mektubile teklif mektubunun ihale günü olan 28/7/937 çarşamba günü saat 14 e kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilmesi.

İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde yazılı şeraiti ve vesaiki haiz ve hâmil olmaları lâzımdır.

İhale 29/7/937 perşembe günü saat 15 tedir. Eksiltmiye iştirak edecek Müdürlüğü odasında yapılacaktır.

Posta ile gönderilecek teklif mektublarının behemehal tayin edilen saate kadar vâsıl olması meşrut olup muayyen saatten sonra gelecek tekliflere itibar olunmaz.

Bu işe aid şartname ve örnekler Vekâlet Levazım ve Daire Müdürlüğündedir.

Şartnameler bedelsiz olarak Levazım ve Daire Müdürlüğü ile İstanbulda Adliye Levazım Memurluğundan alınabilir. «2007» (4122)

Preventorium ve Sanatorium Direktörlüğünden:

Erzakın cinsi	Çok Aded	Çok Kilo	Az Aded	Az Kilo	Tahmin Fi. Lira Kr.	Tutarı Lira Kr.	İlk teminatı Kr.
Nısfı gürgen nısfı meşe odun çeki	800		700		3 10	2480	201
Meşe mangal kömürü «Rumeli»		5000		4000	0 40	200	
Dağlıç koyun ve Kuzu eti		12000		1000	45	5400	405
Sade yağ		2000		1500	90	1800	135
'Ayvalık zeytinyağı 1 nci		1500		1200	70	1050	
'Ayvalık sabunu 1 nci		2500		2000	40	1000	226
Tosya pirinci		4000		3500	24	960	
Birinci Edirne kaşarı		600		500	55	330	
Birinci Edirne beyaz peynir		1000		800	38	380	54
Horoz kuru fasulye		500		400	17	85	
İspanya tohumu nohud		300		250	16	48	
Siyah mercimek		300		250	17	51	77
Zeytin		200		150	30	60	
Şeker toz		1000		2500	26	780	
İrmikli makarna		300		250	25	75	
İrmikli tel şehriye		100		80	25	25	
Nişasta		200		150	18	36	
İrmik		200		150	17	34	48
Ekstra ekstra un		2500		2000	17	425	
Pirinc unu		200		150	20	40	
Ekmek		20000		18000	11	2200	165
						2365	

24 kalem yazlık ve kışlık yaş sebze ile kuru soğan ve patates 178

Preventorium ve Sanatorium ile Pansiyonları için 938 senesi mayıs nihayetine kadar ihtiyacı olan ve yukarıda nev'i ve miktarları yazılı yiyecek ve yakacağın eksiltme şartnamelerine göre ayrı ayrı gösterilmiştir. Bu ihtiyaçların açık eksiltmiye konulduğu ve eksiltmenin 26 temmuz 937 tarihine musadif pazartesi günü öğleden sonra saat 13 te yapılacağı eksiltme şartnamesindeki ilk teminat miktarları yanlarında yazılıdır. Eksiltme İstanbul Cağaloğlunda Cumhuriyet matbaası karşısında Yüksek Mektebler Muhasibliği dairesinde toplanan Satınalma Komisyonunda belli gün ve saatte yapılacaktır. Eksiltmiye girecekler 937 yılı Ticaret Odası ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerine göre ellerinde bulunan belgelerle ticarethane namına işe gireceklerin işbu kanunda yazılı şartlar içinde noterlikten alınan vekâletnamelerile eksiltmiye girebilirler.

Taliblerin belli gün ve saatten bir saat evvel teminatlarını Yüksek mektebler muhasibliği veznesine yatırmaları ve eksiltme şartnamelerini görmek üzere Preventorium ve Sanatorium Direktörlüğüne müracaatleri ilân olunur. (4020)

BELL SABUNU CİLD İÇİN GIDA

Kırklareli İskân Müdürlüğünden:

Vize kazası merkezinde ve köylerinde yapılacak göçmen evleri için 25/6/937 tarihinde kapalı zarf usulile gazetelerle yapılan ilânlar üzerine talibi çıkmadığından 2490 sayılı kanunun 40 ncı maddesine tevfikan bir hafta müddetle, açık pazarlıkla eksiltmiye konulmuştur.

1 — Kaza merkezinde yapılacak 50 aded şehir tipi kârgir evin üzeri Marsilya kiremidile örtülecek, beherinin muhammen bedeli 289 lira 25 kuruş olup toptan 14,462 lira 50 kuruştur.

2 — Köylerde yapılacak 9 aded kârgir evin üzerleri Marsilya kiremidi örtülecek beherinin muhammen bedeli 280 lira 70 kuruş olup toptan 2,526 lira 30 kuruştur.

3 — Keza köylerde yapılacak 43 aded köy tipi kârgir evin üzeri yerli kiremidle örtülecek, beherinin muhammen bedeli 190 lira 42 kuruş olup toptan 8,188 lira 06 kuruştur.

4 — Köylerde yapılacak 56 aded köy tipi kerpiç evin üzeri yerli kiremidle örtülecek, beherinin muhammen bedeli 179 lira 74 kuruş olup toptan 10,065 lira 44 kuruştur.

5 — Merkezdeki 50 şehir tipi kârgir evin yalnız işçilik muhammen bedeli 70 lira olup toptan 3500 liradır.

6 — Köylerde yapılacak 9 aded köy tipi kârgir evin beherinin yalnız işçilik muhammen bedeli 65 lira olup toptan 585 liradır.

7 — Köylerde yapılacak 43 aded köy tipi kerpiç evin beherinin işçilik muhammen bedeli 55 lira olup toptan 2365 liradır.

8 — Keresteden maada bilûmum işçilik ve malzemei inşaiye ile beraber veyahud da yalnız işçiliğinin toptan ihaleleri icra kılınacaktır.

9 — Muhammen bedelin % 7,5 teminat akçesi olarak yaptırılacaktır.

10 — Ilân tarihinden itibaren bir hafta zarfında taliblerin hergün Kırklareli İskân Müdiriyetinde müteşekkil Komisyona müracaatleri. Şartname ile plân ve keşifnameleri görmek üzere İstanbul, Edirne ve Ankara İskân Müdürlüklerine ve kazalarda İskân Memurluklarına müracaat etmeleri.

11 — Talibler 2490 sayılı kanun mucibince ehliyetnamelerini ve diğer vesikalarını ibraz etmeleri ilân olunur. (4504)

Ekzema ve en muannit cild yaralarından kurtulmak için
EKZAMİN
kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır. Eczanelerden isteyiniz.

Zonguldak Belediyesinden:

Belediye için bir et, bir ölü nakline mahsus iki aded çıplak kamyon şaşesinin biri Zonguldakta diğeri İstanbulda teslimi «4200» lira muhammen bedelle açık eksiltmiye konulmuştur. Eksiltme 26/7/937 pazartesi günü saat 15 te Zonguldak Belediye binasında toplanacak Belediye Encümenince yapılacaktır. Muvakkat teminat «315» liradır.

Şartnameler İstanbul ve Zonguldak Belediyelerinden parasız olarak alınabilir. (4307)

USTABAŞI ARANIYOR
Sıvas San'atlarevi Müdürlüğünden:

Müessesemize yeni açılan yapıcılık şubesini müstakilen idare etmek ve bu işin icab ettirdiği betonculuk, duvarcılık ve sıvacılık gibi hususları yapacak ve çoçuklara yaptıracak ve bu işler üzerinde lâzım gelen malûmatı verecek kabiliyette 100 - 200 lira arasında ücretli bir ustabaşı alınacaktır. İsteklilerin evrakı müsbitesi ve birer fotograflarile Sıvas Vilâyetine müracaatleri.

İzmir İskân Müdürlüğünden:

1 — Yapılacak iş: Muhtelif kazalarda yerleştirilmiş olan göçmenler için yaptırılacak evlere aid ilândır.

2 — Menemen kazasının Maltepe köyünde 91 kârgir köy tipi tek evin muhammen kıymeti 17328 lira 22 kuruştur.

B — Bergama kazasının Kınık merkezinde 20 kârgir köy tipi tek evin muhammen kıymeti 3808 lira 40 kuruştur.

C — Dikili kazası merkezinde 31 kârgir şehir tipi tek ve Çandarlı nahiyesi merkezinde 158 tek ve 31 çift köy tipi kârgir evin muhammen kıymeti 46939 lira 14 kuruştur.

D — Foça kazasının Bağarası mevkiinde 17 kârgir tek ve 10 kârgir köy tipi kârgir çift evin muhammen kıymeti 6557 lira 64 kuruştur.

E — Kemalpaşa kazasının yukarı Kızılca ve Parsa köylerinde 21 tek kârgir köy tipi evin muhammen kıymeti 3998 lira 82 kuruştur.

F — Torbalı kazasının Kayas köyünde 32 tek kârgir Ahmedli 156 tek 32 çift kârgir Havuzbaşı mevkiinde 54 tek kârgir Taşkesiğinde 145 tek 16 çift kârgir köy tipi evlerin muhammen kıymeti 89631 lira 42 kuruştur.

G — Kuşadası kazasının Kalambaki çiftliğinde 29 tek kârgir köy tipi evin muhammen kıymeti 5522 lira 18 kuruştur.

2 — İnşa edilecek göçmen evlerine aid kereste İskân dairesince inşaat mahallerinde aynen müteahhidine teslim edileceğine göre evlerin keşifleri mucibince muhammen kıymetten kereste tutarı tenzil edilmiş yukarıda yazılı muhammen kıymetle kereste kıymetleri haric tutulmak suretile hesab edilmiştir.

3 — İşbu inşaat anahtar teslimi suretile 13/7/937 tarihinden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

İhale 28/7/937 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 14 te İskân Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonunda ihale edilecektir.

4 — İhale her kaza için ayrı ayrı yapılacağından teklif zarflarının bu suretle tanzim ve tevdii mecburidir.

5 — Eksiltmiye iştirak etmek istiyenler ihale saatinden evvel 2490 sayılı kanunda tasrih edilen şekilde yüzde yedi buçuk muvakkat teminatlarını tediye ettiklerine dair makbuz veya banka mektubu ibraz etmeğe mecburdurlar.

6 — Eksiltmiye iştirak etmek istiyenler fennî şartname ve plânlarının ve mukavele suretlerini öğrenmek üzere Vilâyette İskân Müdürlüğüne, kazalarda İskân memurlarına müracaat etmelidirler. «2333» (4193)

MİMAR ARIYORUZ
Sirkeci, Aşirefendi caddesi, Baker Han No 21

Müsabaka İmtihanı
Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankasından:

1 — Bankamıza müsabaka ile ve müsabakada gösterilecek muvaffakiyet derecesine göre 12 den az olmamak üzere lüzumu kadar müfettiş namzedi ve şef namzedi alınacaktır.

2 — Bu müsabakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler veya Yüksek Ticaret ve İktısad okulundan veyahud Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memleketlerdeki benzerlerinden diplomalı olmak gerektir.

3 — Müsabaka 25, 26 ve 27 ağustos 937 de Ankara ve İstanbul Ziraat Bankalarında yazile yapılacak ve kazananlar, yol paraları verilecek Ankaraya getirtilip, eylûl zarfında sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.

4 — Yeni kanunumuz mucibince tekaüdlük haklarını da haiz olmak şartile müfettiş namzedlerine 140 ve şef namzedlerine 130 ar lira aylık verilecektir.

Müfettiş namzedleri iki senelik stajdan sonra müfettişlik imtihanına girecekler ve kazanırlarsa 175 lira aylıkla müfettişliğe terfi ettirileceklerdir. Ankarada Umum Müdürlük servislerinde çalıştırılacak olan şef namzedleri ise bir senelik stajdan sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa şefliğe terfi ettirileceklerdir.

5 — İmtihan programile sair şartları gösteren matbualar Ankara, İstanbul ve Izmir Ziraat Bankalarından elde edilebilir.

6 — İstekliler, aranılan belgeleri bir mektubla Ankara Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Reisliğine vermek veya göndermek suretile müracaat etmiş bulunmalıdır. Bu müracaat mektubunun en geç 10 ağustos 937 tarihinde ele değmis olması şarttır. «2166» (4345)

Terleyenlere Hidrol
Ayak, koltuk ter ve kokusunu derhal keser. Her eczanede 40 kuruştur.

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

1 — Bankamızın Gemlik Sungipek Fabrikası sahası dahilinde yaptıracağı ve muhammen keşif bedeli «129571.97 «Yüz yirmi dokuz bin beş yüz yetmiş bir % 97» lira olan III üncü kısım inşaatı kısmen götürü ve kısmen vahidi fiat usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Münakasa evrakı 7 lira mukabilinde Sümer Bank İnşaat Servisinden alınabilir.

3 — Eksiltme 6 ağustos cuma günü saat 15 te Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 7728.60 «Yedi bin yedi yüz yirmi sekiz % 60» liradır.

5 — İsteklilerin ihale gününden en az bir hafta evvel Sümer Bank İnşaat servisine gelerek bu kabil inşaatı yapabilecek fennî ehliyetnamelerini isbat ve icab eden vesikalarla millî bankaların birinden alınmış «50,000 elli bin liralık malî itibar mektubu ibraz ile eksiltmiye girebilmek üzere birer vesika almaları şarttır.

6 — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Ankara Sümer Bank Muhaberat Servisi Müdürlüğüne teslim edilmiş olmalıdır.

7 — Bu imalâtı banka dilediği müteahhide vermek hakkını muhafaza eder.

8 — 5 inci maddede zikredilen vesika meyanına Nafıa Vekâletince verilmiş müteahhidlik vesikasının da konulması şarttır. (4381)

SİLKO
ROMATİZMA
LUMBAGO
SIYATİK
Sinir ve soğuk algınlığından ileri gelen şiddetli ağrıları teskin ve izale eder
SİLKO
her eczanede arayınız
ERGO

Motörlü Tayyare Mektebinin Mefruşatı
Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden:

1 — Ankarada yapılmakta olan Motörlü Tayyare Mektebinin mefruşatı eksiltmiye konulmuştur.

2 — Eksiltme 3 ağustos 937 salı günü saat on beşte yapılacaktır.

3 — Mefruşatın tahminî bedeli «32.643» liradır.

4 — Muvakkat teminat «2448» liradır.

5 — Eksiltme Ankarada Türk Hava Kurumu Merkez binasında yapılacaktır.

6 — Şartnameler Ankarada Türk Hava Kurumu Merkezinden, İstanbulda Hava Kurumu İstanbul Şubesinden «10» liraya alınacaktır. (4334)

İstanbul Üniversitesi Arttırma ve Eksiltme Pazarlık Komisyonu İlânları

İş	Muhammen fiat	Muvakkat teminat	İhalesi
Üniversite merkez binasının cephesinin badana ve tamiri	3278.67	246 lira	5/8/937 Saat 15

Yukarıda yazılı iş karşısında gösterilen günde açık eksiltmiye konulmuştur. Taliblerin 3000 liralık böyle iş yaptığına dair Bayındırlık vesikasile Ticaret Odası vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır. Şartname vesair ilişikleri pazartesi, perşembe günleri Rektörlükte görülür.

Cinsi	Az	Çok	Muhammen fiat	Teminat Lira	İhalesi
Pancar	36720 kilo	43463	3.5	306	5/8/937 saat 16
Havuç	16875 kilo	21376	5.25		
Lahana	16875 kilo	21516	5		
Hiyar	8000 tane	10000	1.5		
Marul	8000 tane	10000	2		

Tıb Fakültesi lâboratuarında mevcud hayvanlar için alınacak beş kalem sebze Üniversite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere açık eksiltmiye konulmuştur. Şartname pazartesi ve perşembe günleri Rektörlükte görülebilir. (4366)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden

Ankara İstasyon Meydanının Tanzimi İçin Yapılacak İşlerin Eksiltmesi

Ankara İstasyon meydanının tesviyei turabiyesi, blokajlanması, şoselenmesi, asfaltlanması, Bordür taşlarının yapılması, elektrik tenvirat işi ve kanalizasyona aid bütün tesisatın yapılması kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

1 — Bu işlerin muhammen keşif bedeli 83,058 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, plân vesair evrakı D. D. Yollarının Ankara, Sirkeci, Haydarpaşa ve İzmir veznelerinden 4,15 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 2/8/937 tarihinde pazartesi günü saat 15 te Ankarada D. D. Yolları İşletme Umum Müdürlüğü Yol Dairesi binasında toplanacak Merkez Birinci Komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ncı ve 17 nci maddelerine uygun 5403 liralık muvakkat teminat.

B — 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Nafıa Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektubları ihale günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli taahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar Komisyona gelmiş bulunması lâzımdır.

6 — Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin Ankarada D. D. Yolları Yol Dairesine müracaat etmeleri. (4300)

İdaremiz Malzeme Dairesi emrine lise ve daha yukarı tahsil görmüş, almanca veya fransızca lisanına bihakkın vâkıf, müsabaka ile dört memur alınacaktır.

Kanunî evsaf ve şeraiti haiz ve askerlikle alâkası bulunmıyanların aşağıda yazılı vesaiki hâmilen Ankarada İdaremiz Zat İşleri Müdürlüğüne, İstanbulda Haydarpaşa mağazası şefliğine müracaatleri ilân olunur.

İş talebi hakkında istida,
Askerlik vesikası,
Hüsnühal vesikası.
Aşı kâğıdı,
6 kıt'a fotoğraf. «2116» (4305)

Mardin Daimî Encümeninden:

Ferdevs bahçesi adile maruf nümune fidanlığında yaptırılacak 21676 lira 50 kuruş bedeli keşifli Vilâyet Konağı inşaası kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

İhalesi 28 temmuz 937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 12 de Mardin Daimî Encümen dairesinde yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı 1626 lira 74 kuruştur.

Bu işe aid evrak ve şartnameler şunlardır:

Eksiltme sartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, mukavele projesi, fennî şartname, keşif cetveli, metraj cetveli.

İstiyenler bu evrakları Mardin, İstanbul, Ankara, Diyarbekir Nafıa Müdürlüklerinde görebilirler.

Bundan başka isteklilerin Nafıa Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası ve yahud mimar veyahud mühendis veyahud da bunlardan birile ortak olduklarını noterlikten musaddak vesika ile isbata ve Nafıa Vekâletince evrakı fenniye ve keşifnamede yapılacak her türlü tadilâtı kabule mecburdurlar.

Taliblerin yukarıda yazılı saate kadar teklif zarflarını Mardin Daimî Encümen riyasetine göndermeleri ve ihale saatinden sonra verilecek veya gelecek zarfların kabul edilmiyeceği ve postadaki gecikmelerin de mazeret teşkil etmiyeceği ilân olunur. (4132)

Sigara da içseniz

RADYOLİN'le

Günde en az 3 defa fırçaladığınız takdirde dişlerinizin sağlamlığına ve güzelliğine halel gelmez

RADYOLİN

Dişlerdeki leke, pası ve kefekileri temizler, ağızdaki mikropları imha eder. Dişlerin çürümesini, ve diş etlerinin iltihablanmasını menederek ağızda daimî sıhhat, daimî cazibe, daimî güzellik yaratır.

Fakat her sabah ve her akşam ve her yemekten sonra fırçalamayı ihmal etmeyiniz.

Sıvas İli Bayındırlık Direktörlüğünden:

Sıvas merkezinde yeniden yapılacak olan beş dersaneli ve 46,563 lira 52 kuruş keşif bedelli ilkmekteb inşaatı 29/7/937 perşembe günü saat 14 te Sıvas Daimî Vilâyet Encümeninde ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. İsteklilerin ihale günü saat 13 e kadar teklif mektublarını mezkûr Encümene vermeleri lâzımdır. Muvakkat teminat 3492 lira 50 kuruştur. İsteklilerin bu işi yapabileceklerine dair ehliyet vesikası göstermesi ve bir defada 20,000 liralık bina ve buna benzer iş yapmış olduklarını isbat eylemeleri meşruttur. İsteklilerin ihale günü saat 13 e kadar teklif mektublarını mezkûr Encümene vermeleri lâzımdır.

Proje, keşifname ve şartname her zaman Nafıa Müdürlüğünde görülebilir. Taliblerin ona göre müracaatleri ilân olunur. (4227)

Gripinin mucizesi

Istırabın ve ağrının en şiddetlisini, en kolay, en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kaşe GRİPİN almaktır. Mideyi bozmaz, böbrekleri ve kalbi yormaz.

UCUZ - TESİRLİ - ZARARSIZ

GRİPİN

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kocaeli Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Vilâyetçe satın alınacağı evvelce ilân edilmiş olan iki aded ekskavatör münakasasına aid şartnamede teslim müddetine ve bedelinin tediyesine aid mühim değişiklikler yapılarak bu makineler «45,000» lira muhammen bedeli üzerinden temmuzun 28 inci çarşamba günü saat on beşte ihaleleri yapılmak üzere kapalı zarf usulile yeniden eksiltmiye konulmuştur. Muvakkat teminat «3,375» liradır. İsteklilerin ihale tarihinden bir saat evveline kadar teklif mektublarını 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesindeki tarifat mucibince muvakkat teminat mektubu veya banka makbuzu ve Ticaret Odası kayid vesikasile birlikte Kocaeli Vilâyetine vermeleri ve şartnamesini bilâbedel Vilâyet Encümen kaleminden almaları. (4130)

Büyükdere'de

Bu akşam **KIR BALOSU** Bu akşam

BEYAZ PARKTA

Döktür revüsü : Sekiz kızlar Anadolu havaları

Beyaz GECE eğlenceleri

Rober Lorani - Ceni : Varyete numaraları

HEDİYELİ DANS MÜSABAKALARI

Sabaha kadar mehtablı ve neşeli bir gece, fiatlara hiçbir zam yapılmamıştır

Siz de bu kremden şaşmayınız!

Bütün cihanda elli senedir daima üstün ve eşsiz kalmıştır.

KREM BALSAMİN

Büyük bir bilgi ve uzun bir tecrübe mahsulü olarak vücude getirilmiş yegâne sıhhî kremlerdir.

KREM BALSAMİN

Şöhretini söz ve şarlatanlıkla değil, sıhhî evsafının Londra, Paris, Berlin, Nev - York güzellik enstitülerinden yüzlerce krem arasında birincilik mükâfatını kazanmış olmakla ispat etmiştir.

KREM BALSAMİN

Gündüz için yağsız, gece için yağlı ve halis acıbadem kremleri. Tanınmış ecza, ıtriyat ve tuhafiye mağazalarında bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

"ASİPİN" AL

Fatih sulh üçüncü hukuk hâkimliğinden:

Haraccı Karamehmed mahallesinin Üsküblü sokağında 50 No. lı kocası İbrahim Çavuşun evinde 16/1/927 tarihinde ölen Halil kızı Meryemin tereke dosyasında mevcud ve mübrez bir kıt'a ilmühaberler verasetinin ana baba bir kardeşi Hüseyinle kendisinden evvel ölen diğer kardeşi Mustafanın çocukları İsmail, Mehmed Ali, Emineye ve gene kendisinden evvel ölen diğer kız kardeşi Kezbanın çocukları Hüseyin, Naciye ve Kâmileye inhisar eylediği anlaşılmışsa da bundan başka varisi olup olmadığının tahkiki zımnında keyfiyetin ilânına karar verilmiş olduğundan yukarıda yazılı ölü Meryemin alacak ve borclularının bir ay ve iddiayi veraset edenlerin üç ay zarfında mahkememize müracaat etmeleri ve aksi takdirde mevcud terekenin mezkûr vereseye taksim edileceği ilân olunur.

Dünyada birinciliği kazanan

MOVADO

saatleridir.

Her yerde arayınız.

155 birinci mükâfat.

D^r OŞMAN ÖNER

İdrar yolları, Belsoğukluğu ve ERKEKLİK Hastalıkları Mütehassısı

Muayene : Eminönü Arpacılar Caddesi, Arpacılar Han saat 12 - 19 a kadar

Ev : Parmakkapı Mis sok. No. 18 Cim Ap. Hergün saat 8 - 12 ye kadar

Salı, Perşembe, Cuma günleri bedava

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi

Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif

Cumhuriyet matbaası

TİFO'NUN

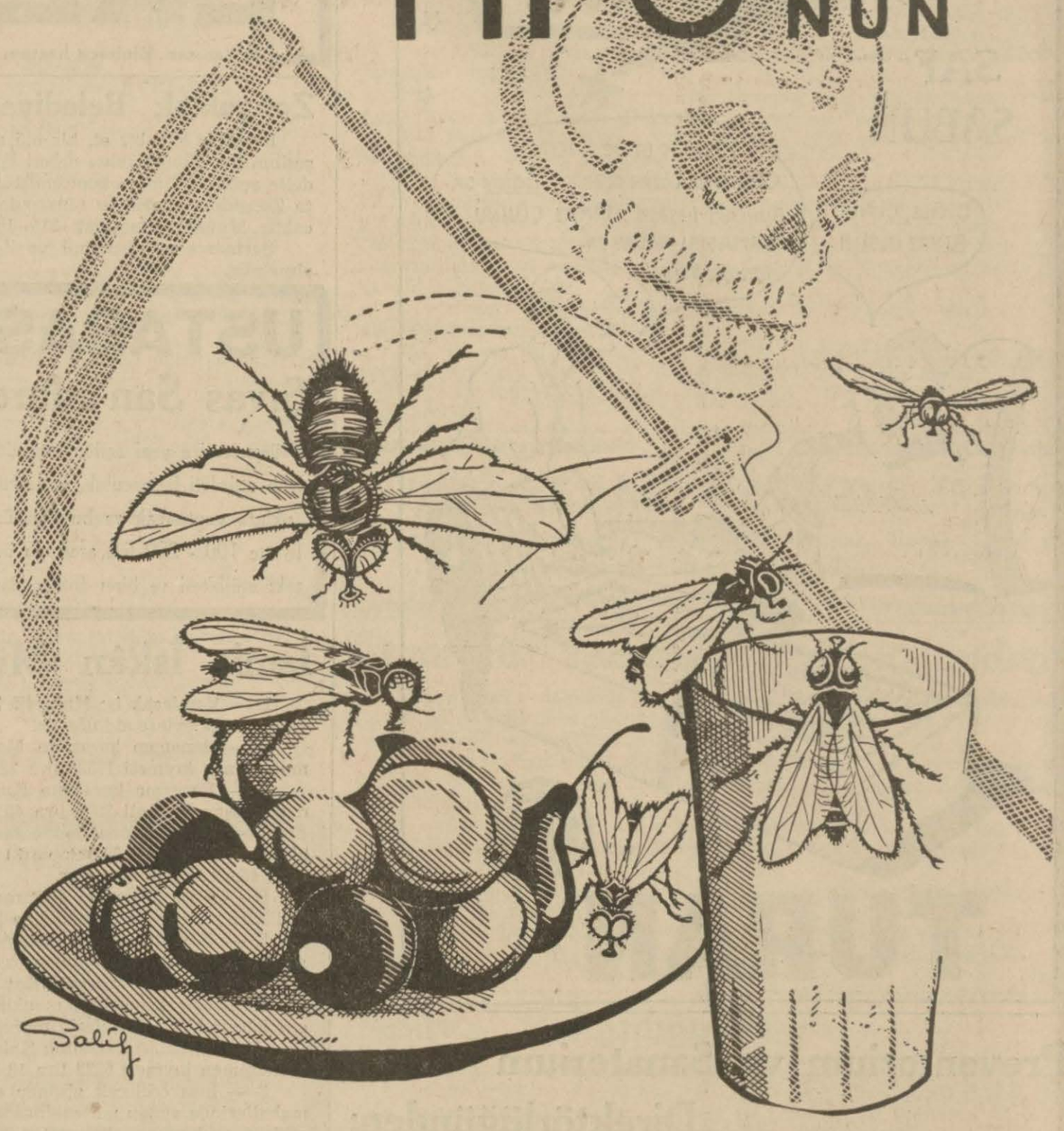

FAYDA İLE ÖNÜNE GEÇİNİZ

Adi gazı ve buna benzer boyalı mayileri Avrupa ve Amerika markalı süslü kutular ve gaz tenekesine koyarak F A Y D A yerine satıyorlar ve herkesi aldatıyorlar. Fayda ismine çok dikkat ediniz. Taklidlerinden sakınınız.

Nafıa Vekâletinden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Erzincan ovasının şimal kısmında mevcud Norgâh, Bulanıkgöze, Çermik ve tevabii bataklıklarının kurutma ameliyatı.

Keşif bedeli 155,680 liradır.

2 — Eksiltme: 28/7/937 tarihinde çarşamba günü saat «15» te Nafıa Vekâletinde Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — İstekliler, eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeyi «7» lira «79» kuruş bedel mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin «9,034» liralık muvakkat teminat vermesi ve 50,000 liralık Nafıa su işlerini taahhüd edip muvaffakiyetle bitirdiğine ve bu kabil su işlerini başarmakta fennî kabiliyeti olduğuna dair Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik vesikası ibraz etmesi.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «1974» (4086)

SEFALİN

BAŞ ve DİŞ ağrıları GRİP-NEZLE ve Bütün ağrılara karşı SEFALİN kullanınız.

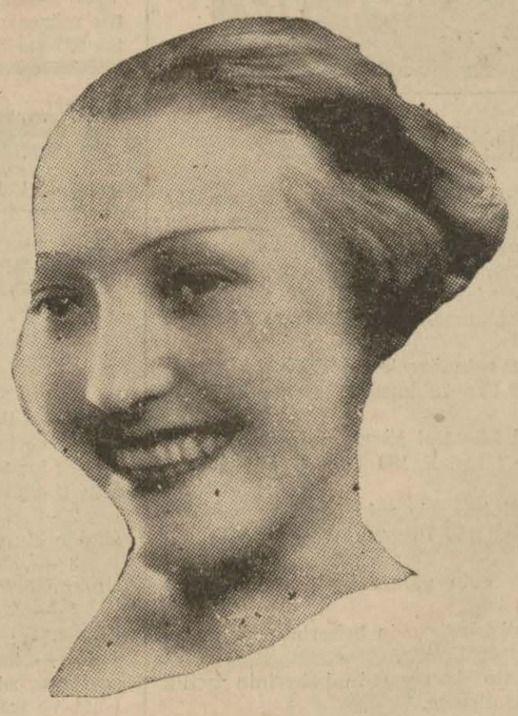

Bütün bu neş'emi SEFALİN'e medyunum.

Yaz günlerini rahat geçirmek isterseniz evinizde muhakkak bir kutu **SEFALİN** bulundurunuz.

Eczanelerden 1 lik ve 12 lik ambalajlarını arayınız.

Bütün bu yıldızların tebessümlerindeki şaşaa!

Ancak, Venüs kremi, Venüs pudrası, Venüs ruju, Venüs kirpik sürmesile temin edilir.

İstanbul 5 inci icra memurluğundan:

Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen bir aded Buranda 29/7/937 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 9 dan 11 e kadar birinci açık arttırma suretile Köprü altında 29 No. lı yazıhanede paraya çevrileceğinden talib olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatleri ilân olunur.

Baş ve Diş ağrılarına **algopan**

Senelerdenberi tecrübe edilmiş en tesirli ilâçtır. Eczanelerde bulunur.

ismine dikkat **ALGOPAN**

Bir banka İzmir için türkçeden fransızcaya ve fransızcadan türkçeye tercümeye muktedir bir TÜRK MEMUR ARIYOR

Referanslarla birlikte İstanbul, posta kutusu 464 numaraya yazılmalı.

Belsoğukluğu ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilâç ancak **PROTEJİNDİR**